לציונות—לסוציאליזם—לאחות עמים

על המשמר

יום ד', ט' בטבת תשמ"ח, 30 בדצמבר 1987 / שנה מ"ח מס' 13534 / המחיר 1.10 ש"ח כולל מע"מ

עצורים חדשים, משוחררי עיסקת ג'יבריל, חוששים כי הינם מיועדים לגירוש

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

שלטונות הביטחון עצרו אתמול מחדש כמה אסירים בטחוניים לשעבר ששוחררו בעיסקה עם ג'יבריל. נעצרו מחדש לפחות שבעה אסירים משוחררים משכם, רמאללה, חברון ומזרח ירושלים.

עד כה נמנעה ישראל מלעצור את האסירים המשוחררים האלה ונהגה כך רק במקרים בודדים וחריגים. זאת פעם ראשונה מאז העיסקה שהיא מחזירה לכלא קבוצה מהם.

ככל הידוע, העצורים לא נטלו חלק במהלך הפרות הסדר שהיו בעת האחרונה ברחובי יהודה ושומרון ולא היו בין מארגני המהומות. בין העצורים קיים חשש כבר, כי הינם מיועדים לגירוש.

ישראל דוחה דרישת ארה"ב

שר־הבטחון: נמשיך לגרש מסיתים ומארגני התפרעויות ■ הדחייה הרשמית תכלול רמז שוושינגטון מתערבת בענייניה הפנימיים של ישראל

שיפוט מהיר – כך נראה מבפנים בית המשפט הצבאי בשכם בעת המשפטים אתמול (צילום: מיכאל קרמר/„ידיעות אחרונות")

מאת דליה שחורי, כתבנו המדינית, ויצחק שור כתבנו בכנסת

תביעת ארה"ב, שישראל לא תגרש ערבים מהשטחים, תועלה הבוקר לדיון בישיבתו השבועית של הקבינט.

בהתייעצויות שקיימו ראש הממשלה יצחק שמיר ושר החוץ שמעון פרס עם שר הבטחון יצחק רבין, סוכם על דחייה פומבית של העמדה האמריקנית, תוך רמז, שהיא מהווה התערבות בענייניה הפנימיים של ישראל.

ראש הממשלה אמר אתמול, בתשובה לשאלת עתונאי, במהלך ביקור שערך באברגוש, כי „מדינת ישראל יודעת איך להגן על שלומה ובטחונה. אנו מודים על העצות, אבל ננהג על־פי הבנתנו".

שיקול ישראלי בלבד

דובר משרד החוץ, אהוד גול,

(סוף בעמוד 4)

חייל נח"ל נדקר בשכם

נחשפו חוליות בגדה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי וכתב עתי"ם

חייל צה"ל נפצע אתמול אחר הצהרים באורח קל בכיכר השעון בשכם, עת שצעיר מקומי דקר אותו בסכין. הצעיר התוקף נפצע ונלכד על־ידי הכוח שהיה במקום.

אתמול סמוך לשעה חמש וחצי אחר הצהרים, תקף צעיר מקומי כבן 16 סיור רגלי של חיילי הנח"ל במרכז שכם. כאמור, אחד החיילים נפצע קל מדקירת הסכין. תוך כדי תקיפה ירו חיילי הנח"ל כדורי גומי והשתמשו באלות, כתוצאה מכך נפצע המקומי ונלכד.

המפקדים הבכירים בשטח שיבחו את התגובה המהירה בשטח של חיילי הנח"ל.

מטען צד הופעל אמש נגד סיור של צה"ל, בעת שנסע ברחובה של העיירה אליבירה, הסמוכה לרמאללה. למרות התפוצצותו של מטען הצד, לא היו נפגעים ולא נגרם כל נזק.

כוחות הביטחון עורכים בשעה זו סריקות נרחבות באיזור, על מנת לאתר את מפעילי המטען.

בעקבות מעצרים וחקירת מפירי סדר וחשודי פעילות חבלנית עויינת, בעקבות גל הארועים שהיה בירושלים יהודה ושומרון, חשפו כוחות הביטחון מספר התארגנויות

(המשך בעמוד 2)

תינוק, ששני ראשים מזדקרים מגופו, נולד לאשה בבית־חולים בטהראן, בירת איראן, והושם באינקובטור. תצלומו שודר אתמול בטלוויזיה של טהראן (צילום איי. פי.)

גבולות פתוחים בין סוריה לבין עיראק ● עמ' 2

השופט שטרוזמן נגד המדינה — מקסימום פיצוי לרובינשטיין ● עמ' 19

פדיון המניות הביא לרזרבה בתקציב ● עמ' 3

רוצח חג המולד: 16 נפשות ב־3 ימים ● עמ' 5

מוקד „אור אדום" יטפל בנפגעי אלימות משטרה ● עמ' 18

„סינדרום ירושלים" ו„אחד משלנו" — בחגיגות הס"40

ועדת ההיגוי: אנו לא צנזורה

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר" בחיפה

ועדת ההיגוי של חגיגות ה־40, אשר דנה אמש במשך כשלוש שעות בהעלאת ההצגות „סינדרום ירושלים" של תיאטרון חיפה מאת יהושע סובול, ו„אחד משלנו" של תיאטרון בית לסין מאת בני ברבש, החליטה שלא לפסול את שני המחזות.

בתום דיון שהתקיים בלשכת שר החינוך והתרבות, יצחק נבון,

(המשך בעמוד 2)

הוועד התנגד — אך אורי סביר מונה לקונסול ישראל בניו־יורק

מאת דליה שחורי, כתבנו המדינית של „על המשמר"

ועדת המינויים של משרד החוץ החליטה אתמול, בהתנגדות נציג ועד העובדים, [illegible] למנות את ראש לשכת שר החוץ [illegible] [illegible] הקונסול [illegible] משרד החוץ [illegible] אמשמות הערעור [illegible]

ועד העובדים התכנס אתמול [illegible] [illegible] של סביר [illegible] שמונה [illegible] בתפקיד שיש לו [illegible] [illegible] המשרד.

במהלך הישיבה של ועדת המינויים אתמול [illegible] [illegible] מעמדה [illegible] על הסרת מעמדותם לאור ההתפתחויות של הימים האחרונים. הובן, כי החלטת אביטל התקבלה על רקע הידיעה, כי אין לה סיכוי לזכות בתפקיד מאחר ששר החוץ תומך בסביר.

ועד העובדים יתכנס הבוקר כדי להחליט אם לערער על מינויו של סביר. ערעור כזה מוגש לשר במידה שעובד טוען בפני הוועד, כי הוא נפגע ונגרם לו עוול. במקרה הנוכחי ספק אם אביטל תפנה לוועד העובדים בבקשה שעד מאחר שלמאורות הסירה את מועמדותה לתפקיד מאחר שהעירעור הוא בפני שר החוץ על החלטתו שלו.

ועדת המינויים החליטה עוד על המינויים הבאים: השמנכ"ל לענייני צפון־אמריקה, יואב בירן, מונה שגריר בלונדון. המנכ"ל בנימין נבון מונה שגריר בבון. יעקב (ג'קי) קינן מונה שגריר באנגליה [illegible]. שמואל מוזאל מונה שגריר בקטמנדו [illegible] נתן מרון מונה [illegible] בלונדון.

עוה"ד בגדה הצטרפו לעזתים בהחרמת בתי המשפט הצבאיים

72 הובאו לשיפוט מהיר בשכם ובעזה, חלקם הודו ונשלחו למאסר מחודשים ועד שנתיים וחצי ■ בתי־משפט נוספים נפתחו בגדה

מאת פנחס ענברי, אבי בניהו, עזרא אביה, יואב אביב־רניצה רימון, כתבי „על המשמר"

עורכי־הדין, אמבינים על נאי־ [illegible]

שמי ההסגנות בגרת המערבית הצטרפו אתמול לחבריהם מר־ צועת עזה והחליטו להחרים את בתי־המשפט הצבאיים. [illegible] מלו את החלטתם אמש. [illegible]

בה שבת [illegible] במזרח־ירושלים. בטענה שבתי המשפט הצבאיים אינם מאפשרים להעניק לנאשמים הגנה אמיתית.

מקורות צבאיים אומרים, כי הליך השיפוט נשמר בקפדנות, אבל בגלל עומס העבודה, מזורז ההליך ונעשה בתוספת הרכבים.

(סוף בעמוד 4)

נגד הגירושים

בין צעדי הענישה שהממשלה ומערכת הבטחון החליטו לנקוט כעת, בעקבות המהומות האחרונות בשטחים, הועלה גירושם של פלשתינים החשודים כמסיתים או משתתפים בפועל במעשי אלימות. הכרזת כוונות זו, שהושמעה בימים אלה על ידי שר הבטחון, גרמה כבר לתגובה מסויגת מאוד של הממשל האמריקני, אשר פנה רשמית אל ממשלת ישראל להימנע מן הגירושים שעלולים לגרום לתסיסה מחודשת בגדה המערבית. ראש הממשלה הגיב בנימה מתנשאת ש„אנו מודים על העצות לארצות הברית, אך אנו נוהג על־פי הבנתנו". באותה רוח הגיב גם שר הבטחון. במלים אחרות, ממשלת ישראל מצפצפת על עצותיה או אזהרותיה של ארצות־הברית.

מעבר לחיבט המדיני החמור של הגירושים, חובה לראות גם את הצד המוסרי (אם יש עדיין מישהו בממסד הישראלי המתחשב בכך) של מעשה גירוש, המעורר אסוציאציות עגומות בזכרוננו הלאומי. ובכן, זכותה של ישראל השליטה בשטח הכבוש לשפוט ולהעניש את מפירי הסדר בגדה, אך עונש הגירוש מוטל ללא כל הליך משפטי. אמנם, על־פי תקנות החירום מותר לממשל הצבאי לנקוט בצעד מרחיק־לכת כזה, תוך עקיפת המערכת המשפטית. עם זאת המועמד לגירוש יכול לפנות לוועדה מייעצת מטעם הממשל וגם לעתור לבג"ץ, אך האחרון אישר כמעט בכל המקרים את סמכותו של הממשל הצבאי לגרש את מי שנחשב כ„מסית". הבג"ץ במקרה הטוב ביותר יכול לסייע לעכוב תהליכי הגירוש, אך לא למנוע את העונש החמור.

על־פי אמנת ג'נבה, גירוש התושבים בשטח הכבוש אסור, אלא במקרה הקונקרטי, גם אמנת ג'נבה אינה יכולה לסייע בידי המגורשים, שכן רובם ככולם (פרט לאלה המתגוררים ברצועת עזה) הם אזרחים ירדנים, ו„העברתם" לירדן, שהם אזרחיה, אינה נחשבת כגירוש. ובכן, הממשלה והממשל הצבאי יכולים לשחק בפירצה הזו באמנת ג'נבה. אבל מעבר לחיבטים הפורמאליים ישנה תומרה בלתי נסבלת בנקיטת עונש הגירוש. זהו למעשה „טרנספר קטן", שכן מדובר בעשרות או במאות תושבי הגדה. אך מי יתקע לידינו, כי המודל של גירוש לא יגיע למספרים גדולים, ויהפך לטרנספר האמיתי?

אין שום תבונה מדינית בעקירת אנשים מביתם ומאדמתם ללא כל משפט. זו הפעלת יד חזקה בקיצוניות מרחיקת הלכת. תניסיון מלמד, כי יד חזקה אין בה כדי לבטא תוסיה, אלא להיפך: במקום שנגרש את תושבי הגדה, מוטב שנסלק את עצמנו מן הגדה במסגרת הסדר שלום מוסכם. במקום לגרש פלשתינים מוטב שנגרש את השלטון המדיני, ונחשוב על העתיד שיושתת על הבנה בין שני העמים, ותיכולה לקיים יחסי שכנות ללא כיבוש, וללא טרור.

חרוזים / נֶשֶׁך

מְחַכִּים וּבוֹכִים

מְמַתִּינִים מְמַתִּינִים כָּל הַקַּיִץ,
מְיַחֲלִים לְקָצִיר בְּרִנָּה.
הַיְבוּל נֶאֱסַף,
הָאָסָם כְּבָר מָלֵא,
אַךְ הַיָּד עוֹד פְּרוּשָׂה בְּתְחִנָּה.

מְחַכִּים, מְחַכִּים לְחוֹרֶף,
לְמָטָר, לְגֶשֶׁם נְדָבוֹת.
הַשָּׂדֶה נֶחֱרַשׁ,
הַיֶּרֶק כְּבָר עָלָה,
אַךְ עֲדַיִן מַשְׁקֶה בְּדְמָעוֹת.

זוֹרְעִים, מְחַכִּים וּבוֹכִים
כִּי הַנֶּשֶׁךְ הוּא שׁוֹט עַל צְמִיתִים.
גַּם הַבַּנְק כְּבָר קוֹצֵר
יְבוּלוֹ בִּירָקִים
וְאֵין נַחַם (קַיִן) וְאֵין גַּם נִסִּים.

דני בירון

תמונת־מקום/גבעת חביבה

בדידות מזהרת

האנשים שהקימו את גבעת חביבה, המרכז הרוחני של הקיבוץ הארצי ומפ"ם, לבטח היו אידיאליסטים. אלה שממשיכים לבנות את הגבעה ולקיים אותה, היום, הם גם כן בעלי חזון. אני, לאחר 4 שעות נסיעה באוטובוס, מנהריה לגבעה, הייתי בוחרת מקום קצת יותר מרכזי.

בגבעת חביבה אין להשיג קופסת סיגריות או מברשת שיניים. מה שלא הבאת מן הבית — אין לך. נסיעה אל ה„צוויליזציה" — העיר חדרה — אורכת כ־20 דקות באוטובוס.

אם אינך בר־מזל ונתקעת בחדרה ביום חורף סגרירי, אין לך מקום לשהות בו מלבד לבוש מדים ירוקים, מנסה להתגבר על העבודה בחוסר הצלחה. הוא גם אינו נראה מעוניין במיוחד. מזוגת הקפה שופכת ברישול מים וחלב לתוך כוסות נטולי תחתיות, העולים על גדותיהם, קומקום מזיל יוצר שלולית חלב.

תחנת „אגד" חדרה נראית כמו מקום שכוח־אל שהצוויליזציה דילגה עליו. עצתי לכם, אל תיתקעו שם.

ואם כבר הגעתי לגבעת חביבה, לאחר תלאות מרובות, אני חושבת שמגיע לי צל"ש על דבקות במטרה, נחישות החלטה ואומץ־לב.

ולאלה שהיה חזון וקבעו את הגבעה, במקום שקבעו, ולאלה שעדיין ממשיכים לבנות

נוער בגבעת חביבה

במסעדת „אגד", שם תוכל להשיג כוס משקה חם. הנכנס למסעדה נתקבל במסך עבה של עשן סיגריות. הרושם הראשון הוא של לכלוך: השולחנות שכתו מתי עבר עליהם סמרטוט. פועל אחד, ולהגדיל בתקווה שהמקום יהיה מקום עלייה להמונים. תוונם מעורר כבוד והשתאות. הבדידות המזהרת הזאת היא אולי יפה — אך אינה רלוונטית.

סימה טלמון

הקיבוץ הארצי השומר הצעיר / הוועד־הפועל
קיבוץ שריד

יום עיון ודיון
לזכרו של שלמה רוזן ז"ל
יתקיים ביום רביעי, 30 בדצמבר 1987
בשעה 13.45 באולם בבית הקיבוץ הארצי
הנושא:
„מקומו של הקיבוץ במשק הלאומי"
בהשתתפות:
פרופ' אסף רזין, פרופ' מנחם רוזנר, ד"ר שמעון רביד, שושנה שגיא, זמי מר, עו"ד אליעזר רונן
דברים לזכרו של שלמה רוזן
עזרא רבין – יו"ר יום העיון

עמוד אחורי

על המשמר

בשטח / לוחמות

נקראו לדגל במצודה

ההיה זה זכרון של חלום ציוני שהתממש, או שמא פנטזיית־פתיחה נוצצת לשנת ה־40 למדינה ולקראת שנת הבחירות הבאה עלינו ל...?

השם שניתן לאירוע — ערב הצדעה לאשה הלוחמת.
המקום — מצודת־זאב.
או מה היה לנו שם? שולחנות עגולים, מפות לבנות, סרוויס יקר, ורדים בכניסה, מצלמת וידיאו מסנוורת, מלצרים בתנועת הגשה מקצועית. קפה, תה, טורט קצפת או אינגליש קייק כחיקוי. חתנות־הערב נתנו את המגע הנוצץ, יותר מכל שמלות הפייט, התסרוקות הגרנדיוזיות וריח הפרפיום על שאריות נפטלין ארוז.

לוחמות: גודל, שמיר, תעסה־גלזר

חברת־כנסת תעסה גלזר מגיעה ראשונה, מקריונה חיוך מתורגל, הברברת המונוטונית באולם נותרת אדישה.

אידה נודל, עם אותו מעיל מיום הנחיתה ההיסטורי, מובלת לבמה. תעסה גלזר אחראית על סלילת הדרך בין שקשוק המצלמות.

ההנצחה הואת מכניסה מתח של אירוע. מחיאות־הכפיים מגיעות עד הבמה. אידה נודל על הבמה, נינוחה, אסירה, לוחמת.

ההיסטוריה כבר שיבצה לתוכה את הפנים הפרטיות האלה, ההיסטוריה ממשיכה לרקום באמצעות אירועים מהסוג הזה קלסתר של סטריאוטים, למען יראו וייראו. אידה מבקשת ממלצר שניגש כוס תה. יש לו רק מים חמים ולימון. החיוך סלחני, מוותר.

ושוב תעסה גלזר, נאמנה, מובילה אל הבמה, הפעם את שולמית שמיר, אשת ראש־הממשלה. מחיאות רועמות. מתיישבת, לוחצת ידיים מוכרות. אשה חמה. מדברת עם אידה ברוסית. כולם מתיישבים, מסיימים משפט חשוב אחרון, כשמקהלת „השקמים" פוצחת במרש מתואם „הנה מה טוב ומה נעים..." לוחמת אחת, מאחרת, נבוכה, מביטה אל האולם המלא, מחפשת מקום. „מה, כל אלה היו לוחמות...?" אומרת, עדיין מחפשת. עוד רגע ייפתח הערב רשמית. הנאומים הוכנו יום קודם. רגע לפני, זוכה אידה בתיון המיוחל.

אלישבע אילון

מדף / סיפורת־מקור

מן הסוג הישראלי

מישקה בן־דוד, „חיילים שמחים, אנשים לא כל־כך" זמורה, ביתן — מוציאים לאור; 193 עמודים.

ארבעה סיפורים — שלושה מהם ארוכים, על תקן של „נובלות". מישקה בן־דוד הוא קודם כל סופר ישראלי מאוד. הוא מדבר על אנשים מן הסוג הישראלי: מתוספסים מאוד, פשוטי־שפה, אנשי־מעשה, העוטפים את רגשותיהם בקליפות רבות, עד שבא הרגע בו אינם יכולים להתחמק מהם, הסיטואציות. שלו גם כן ישראליות מאוד: מילואים, מלחמה, נופי הארץ. יש בו משהו המזכיר את תקו של יצחק בן־נר — סיטואציות חיצוניות, כמעט רפורטז'יות, כאשר האירועים הפנימיים מבקיעים דרך בעדינות מן הסיטואציה ואינם משתלטים עליה.

מכל הבחינות האלה הספר קריא מאוד ומרגש, ושיאו — „קיץ אינדיאני או פמלה". עם זאת חסר משהו. יש משהו קל מדי בכתיבה. חסרה איזו מודעות של מילה שנכתבת ואין לה תחליף. חסר ליטוש ושיוף, העושה יצירה טובה ומהנה, ליצירת בעלת ערך קיים ועומד לשנים.

דומה שיש בו את הפוטנציאל לכך.

דוביק דוזנטל

עורך „עמודאחורי": אפי לנדאו

אזמל/תקוות

צריבות גז לשמיר

הם לא היו צריכים לעבוד הרבה זמן בקור הירושלמי, מול ביתו של ראש הממשלה. משטרת ישראל, עצביה מרוטים משכועות של הפגנות דתיים, ערבים, וסתם חילונים חולי

ענני גז מול בית שמיר

קולנוע, פיזרה במספר רימוני־גז את מאות המפגינים שעמדו בשקט על המדרכות.

הם לא שרפו רבע צמיג, לא זרקו אבן אחת, אבל — הם היקשו על ראש הממשלה. וכשהגז המדמיע התפזר, התפזרו איתו התקוות שראש הממשלה ירגיש. אולי משב הרוח הקל הביא אל עיניו קצת גז והדמיע גם אותו. רק מספר צריבות של פשרה היינו רוצים לראות בעיניו. רק צריבה קלה של מו"מ בגרונו.

איזה סימן קטן שיעיד שהאיש שמע את רחש התפילה לשלום. שאוזניו כרויות לא רק לזמזום הכדורים בשטחים, לא רק להיסטוריית המתנחלים, לא רק לנשיפת־אפו של שרון בעורפו. סימן קטן, שאולי הגז יביא לעיניו מן הרחוב הירושלמי הקר. כמה דמעות צורבות של „שלום עכשיו". הן עריפות על הצריבה הקשה באמת של דמעות המלחמה.

תנו לשמש לעלות,
לבוקר להאיר.
הזכה שבתפילות
לא תדמיע את שמיר.

איתי לנדסברג

מלה בסלע / אתיקה

משכתבים קומיניקטים

נגד המרכז הרפואי „הדסה" — כך אנו למדים — הוגשה תלונה לוועדת האתיקה של ההסתדרות הרפואית בישראל, על כי התהדר בניתוח חדשני, כביכול, של החלפת חוליה פגועה בעמוד־השידרה בחוליה מלאכותית, ניתוח המבוצע זה מכבר במרכזים שונים בארץ.

אין זה מקרה ראשון — גורסת הידיעה — שבה חוטא המרכז הנ"ל בפריצת־דרך שלא הייתה. לשאלת הפרסום והאתיקה ברפואה פנים רבות. מי שמצוי ולו במעט ברזי המקצוע, ניצב לא אחת מבוהת לנוכח חידושים מסעירים, מהפכות מעוררות דמיון ומיני מזור וישועה נחשוניים, המבוצעים בבתי החולים שלנו, אליבא דכותרות העיתונים. מרביתם — פעולות שבשיגרה או לכל היותר מבוצעים רפואיים מסובכים, מעוררי־הערכה, אך עדיין בתחום הגרביטציה של הפלנטה שלנו.

אין פליאה בדחף של מנהלי בתי החולים, רופאיהם הבכירים ודובריהם, לעשות כותרות פה ושם. בתי החולים, הלפותים בסל התקציבים ודלות הזמנר מחר־ביסא, וברצון לרצות אגודות ידידים, תורמים וספונסורים למיניהם מאירך־ביסא, חייבים לכבוש אוורסט או שניים בחודש, כדי להמשיך ולנקר בתודעה. גם היוקרה כשלעצמה — אל ייקל ערכה בעיניהם.

שאלת השאלות הינה, מדוע משתקים אלה המתהדרים בתואר „הכתבים לענייני בריאות ורפואה" של עיתונינו לידי אותם דוברים. מדוע מסתכמת עבודתם העיתונאית בשכתוב קומוניקטים לכלל ידיעות, ללא כל תחקיר, בדיקה ואימות. מדוע מצטיירת חבורת כתבים זו כאוסף מתאים עצלים, משוללי עניין והבנה בתחום אותו הם מסקרים, עדת סנסציונרים בפרוטה החוטאים שוב ושוב למקצועם.

מאוד־מאוד רוצה הייתי להימנע מלהצטייר כמצטרף לגל ה„עליהום" על העיתונות, אולם מתקשה אני למצוא תחום בחיינו המסוקר בחובבנות, חוסר מקצועיות, שטחיות ושרלטנות כמו תחום הבריאות.

שוב ושוב נתקל אתה בשיבוש מושגי־יסוד, מינוחים ותאורים, בהחמצת העיקר והדגשת הטפל ובאווירה של התבטלות, התורמת למיסטיפיקציה הלא־מוצדקת של הרפואה. כל השוואה עם אקוויוולנטים מעבר לים מעוררת רק תסכול וקינאה. נדרשתי לאתיקה רפואית, הוה מה שיצא. ועל האתיקה בפעם אחרת.

ד"ר קובי ארד

עיראק וסוריה יפתחו את הגבולות ויחדשו הטיסות ביניהן

מאת אורי הורוביץ, כתבנו לענייני המזה"ת, וסוכנויות הידיעות

רבת־עמון. — עיראק וסוריה מתכוננות לפתוח מחדש תחנת־גבול ביניהן, במסגרת המאמצים לשפר את יחסיהן — אמרו מקורות עיראקיים וסוריים.

המקורות ציינו, כי החלו עבודות השיפוץ בתחנת־הגבול טאנף, בקרבתה מצטלבים גבולות סוריה, עיראק וירדן.

מקורות עיראקיים אמרו, כי מצפים שבקרוב יחודשו מטוסים סוריים ועיראקיים את הטיסות בין דמשק לבגדאד.

לא נמסר על מגעים רשמיים בין עיראק לסוריה, אך שתי המדינות הפסיקו את ההתקפות ההדדיות בכלי־התקשורת וחידשו את קשרי הטלפון בין בירותיהן. קבוצה של אנשי עסקים סוריים ביקרה בנובמבר בבגדאד.

שר החוץ הסורי, פארוק אל־שראע, מסר אתמול איגרת מן הנשיא אסד לנשיא איראן, עלי חמיינאי. זהו ביקורו השני באיראן בתוך שבוע. קודם לכן, מסר איגרת אישית מאסד למלך סעודיה, שהופנתה למדינות הערביות במפרץ. נראה, שסוריה מגבירה את מאמציה להביא לסיום הסיכסוך במפרץ.

עיצומים נגד איראן

מדינות המפרץ הערביות ישגרו שליחים לחמש החברות הקבועות במועצת הבטחון, כדי ללחוץ למען הטלת עיצומים על איראן. שר החוץ הסעודי, הנסיך סעוד אל־פייסל, מסר אתמול במסיבת עיתונאים, בתום ועידת פיסגה בת ארבעה ימים של המועצה לשיתוף פעולה במפרץ, כי החלטת מועצת הבטחון 598, הקוראת להפסקת־אש, היא הדרך הטובה ביותר לשים קץ למלחמת איראן־עיראק בת שבע השנים.

ועידת הפיסגה של מדינות המפרץ (סעודיה, כוויית, קטאר, באחריין, עומאן ואיחוד הנסיכויות הערביות) לא מתחה בהודעתה המסכמת ביקורת ישירה על איראן, אך קראה לה להסכים להחלטת האו"ם ולשפר את היחסים עם מדינות המפרץ הערביות, על בסיס של כבוד הדדי. היה ויתור לעומאן ולאיחוד הנסיכויות הערביות, המקיימות קשרים טובים עם איראן.

ועידת הפיסגה אישרה אסטרטגיה בטחונית משותפת, שנועדה למנוע חתרנות פנימית והתפשטות מלחמת איראן־עיראק למדינות השכנות. דוברים אמרו, כי ההסכם מדבר על חילופי מידע מודיעיני, חיזוק כוחות הבטחון של המדינות החברות ותיאום בין המפקדות ומערכות התקשורת.

הפיסגה הביעה תמיכה חומרית ומוסרית ל"התקוממות הפלשתינית" בשטחים וגינתה את "הדיכוי שבו נוקט האויב בשטחים אלה".

למועצת הבטחון קראו מדינות המפרץ לנקוט באמצעים כדי לכפות הפסקת־אש במלחמה בין איראן לעיראק.

עוד 16 שמיניסטים מסרבים לשרת בשטחים

מאת שלמה סלוצקי, כתב "על המשמר"

16 שמיניסטים נוספים צירפו את חתימתם לעצומה הקוראת לשר הבטחון שלא להציבם בשרותם הצבאי מחוץ לגבולות הקו הירוק. מכתב ברוח זו, הנושא את 16 החתימות, נשלח אתמול לשר יצחק רבין.

לכתבנו נודע, שבניגוד ל־16 החותמים הראשונים, הן ה־34 של המכתב השני וה־16 הנוכחים, לא היו פעילים באופן שוטף במסגרות פוליטיות מאורגנות לפני החתימה.

לדברי עמית לוינהוף, מיוזמי המכתב הראשון, חלק מהחותמים עשו זאת — לאחרונה — בעקבות הארועים בשטחים: "עוד ועוד צעירים בגילנו משתכנעים שאין לנו מה לעשות בשטחים, ושרק פתרון מדיני של שלום תמורת שטחים, יוכל להביא שקט אמיתי לאזורנו", אמר לוינהוף.

חמש מתוך 50 החותמים על שני המכתבים הראשונים, התגייסו בחודשים האחרונים לצה"ל, ומשרתים בגבולות הקו הירוק. נודע שאחד מהם אף סיים לאחרונה טירונות קרבית בחיל השריון.

בתשובה לשאלה האם חש במדיניות מכוונת של הצבא נגדם, אמר עמית לוינהוף שאיננו מעוניין בחזרה מורכבת על פרשת גדי אלגזי בתחילת שנת השמונים: "אף אחד מאיתנו לא מעוניין בעימות. אך באותה מידה אף אחד מאיתנו לא מעוניין שיחייבו אותו לפעול נגד מצפונו, בשרות בשטחים."

המשכים

"סינדרום ירושלים"

(סוף מעמוד ראשון)

החליטו חברי הוועדה, כי במסגרת חגיגות ה־40 למדינה נתנה ועדת ההיגוי את חסותה למחזאות המקורית בכללה ולא למחזה זה או אחר. תיאטרוני ישראל – נאמר בהודעה שפורסמה בתום הישיבה – ידעו כי מדובר בחגיגות ה־40, וועדת החגיגות סמכה על שיקול דעתם באשר למחזות שיציגו. הוועדה לא ראתה מתפקידה לקרוא כל מחזה ולפסוק הלכות בנושא זה, ואינה רואה עצמה כצנזורה.

עוד נאמר בהודעת ועדת ההיגוי לחגיגות ה־40, כי הרפרטואר שהעלו שני התיאטרונים הוא על אחריות ההנהלות הציבוריות שלהם בלבד.

עם זאת הובהר, שיש בין המחזות כאלה אשר עלולים להיות במחלוקת ציבורית נוקבת בשל היותם כוללים, כנראה, קטעים הפוגעים ברגשות הציבור. חלק מחברי הוועדה אף הציע להסיר את חסות הוועדה ממחזות אלה. אולם, לאחר דיון ממושך הוסכם פה אחד, כי לאור העובדה שחסות הוועדה ניתנה למחזאות בכללה ולא למחזה זה או אחר, מסתפקים חברי הוועדה בכך שהמחזות יועמדו לשיפוטו של הציבור הרחב.

חייל נח"ל נדקר

(סוף מעמוד ראשון)

של קבוצות צעירים אשר ביצעו פיגועים ונטלו חלק באירועי השבועות האחרונים, כך מסר אמש דובר צה"ל.

הדובר מסר, כי בין השאר נחשפו חוליית פת"ח בקבאטיה, התארגנות משליכי בקבוקי תבערה מהפוליטכניקום שבחברון, מארגני הפרות סדר בקלקיליה, טול כרם, חוסה, מחנה פליטים אל־עמארי שברמאללה ומחנה פליטים באלטה שבשכם.

כן נחשפו מבצעי פיגועים באירועים הבאים: שריפת אוטובוס בעזריה שבמזרח ירושלים בדצמבר 1987, זריקת בקבוק תבערה לעבר תחנת המשטרה שבמקום באותו חודש, הצתת נקודת המשטרה בדהיישה לפני כשבוע, שריפת נקודת המשטרה במחנה הפליטים עסכר שבשכם בשנה האחרונה, תקיפת אזרחים מקומיים בדג'ייב לפני כעשרה ימים ובעין בית אילמה.

בירושלים נחשפו חלק מהמשתתפים בהצתת הבנקים ברחוב סלח א־דין ב־19 בדצמבר השנה, מצעירי מסערת משכנות הרועים בירושלים והמשליכי אבנים באיטור ובית צפפה.

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמור
מרכז המערכת: ראובן רוזנטל
המערכת והמנהלה: רחוב חומה ומגדל 2, תל־אביב, טל' 37 88 33
חשבון בבנק הדואר 4*43560*3
המען למכתבים: שירות שקדואר נעל ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 37 88 33 Telex: 34 16 52
סניפים: ירושלים 94622 רחוב בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102־121, טל' 233161־2. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008.
חיפה: 33134 רחוב פבזר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

נער נדקר בסכסוך תלמידי עכו־צפת

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

תלמיד בית ספר תיכון מצפת נדקר ושניים מחבריו הותקפו, במריבה שהייתה בינם לבין תלמידי בית הספר תיכון בעכו. ארבעה תלמידים מעכו נעצרו וכן נעצר חייל שהשתתף בקטטה. מהמשטרה נמסר כי צפויים מעצרים נוספים. התלמיד שוחרר מבית החולים בשעות הערב.

המקרה אירע אתמול בבית הספר "דרסקי" בעכו. לבית ספר זה מגיעות אחת לשבועיים כיתות י"א מבית ספר עיוני בצפת, להשתלמות במכניקה וכן כיתות מבית הספר "רוז" בעכו. אתמול בבוקר, בהפסקה שהייתה, החל ויכוח בין שני תלמידים מבית הספר דרסקי ותלמידי בית ספר מצפת, במהלכו נשמעו קללות. התלמיד שנדקר התערב ושאל לפשר הסיבה לקללות. במקום נכח גם מורה מבית הספר שפיזר את התלמידים לכיתות.

שעתיים מאוחר יותר הגיע תלמיד בן 15 מבית הספר "רוז" לאחת הכיתות בה למדו תלמידים מבית הספר מצפת, אולם המורה סילק אותו. התלמיד המתין מחוץ לבית הספר עם קבוצה נוספת של תלמידים מבית הספר "דרסקי", ובסיום הלימודים, בשעה שתלמידים מצפת עשו דרכם להסעה, החלה הקבוצה העכואית ללכת אחריהם.

התלמיד שהתערב בהפסקה לשמע הקללות התבקש לסור הצידה, ואז ספג מכה בראשו ממקל וחייל צה"ל שהיה במקום, ככל הנראה תלמיד לשעבר מבית הספר, נתן לו בעיטה בגב והוא הופל לרצפה.

התלמיד מבית הספר "רוז" שקרא לו שלף סכין ודקר אותו ארבע דקירות ביד. הפצוע הועבר על־ידי מד"א לבית החולים בנהריה.

במהלך הקטטה הותקפו תלמידים נוספים מבית הספר בצפת על־ידי תלמידים מבית הספר "רוז" ו"דרסקי". משטרת עכו שהוזעקה למקום בצעה מעצרים ולכתבנו נודע, כי המשטרה מתעתדת לעצור תלמידים נוספים שהיו מעורבים בקטטה.

ג'ודי זימט, ארוסתו של מרדכי ואנונו, נצבה אתמול בהפגנת יחיד מול משרד הבטחון בקריה, בת"א, ובקשה הרשו לי להיפגש ולדבר עמו. (צילום: עוזי קרן)

משפט מהיר — לקט של עדויות

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

הח"כ דדי צוקר (ר"צ), שלח אתמול לשר הביטחון, יצחק רבין, לקט עדויות על ניהול בלתי הוגן של משפטים למפירי סדר, בעיקר בבית־הדין הצבאי בשכם.

והרי העדויות: ● ב־28.12.87, האריך שופט מעצרם של חשודים במחנה פרעה, ללא נוכחות הסניגורים ובניגוד לכל נוהל תקין. החשודים לא הובאו לבית־המשפט בטענה שהם פצועים. אם הם פצועים מדוע אינם בבית חולים? ואם הם אינם פצועים, מדוע לא מתבצע מעצרם כמקובל במדינת תרבות, בבית המשפט בנוכחות סניגורים.

● העצורים פזורים בין מספר בתי מעצר, תוך קושי ניכר למשפחות ולעורכי הדין לאתר את החשודים כדי להכין כתבי־הגנה. חלק מן הנאשמים להם נקבע כבר מועד למשפט, עדיין לא אותרו על־ידי הסניגורים ושלטונות צה"ל. עצורים הובאו גם לבתי מעצר בתוך תחום הקו הירוק, לעתלית, לבית המעצר ג'למי בישראל. על מעשה זה מוטל צל של אי־חוקיות.

● סניגורים נאלצים להגן לעיתים על למעלה מ־10 נאשמים ביום.

● כתבי האישום נמסרים לחשודים בשפה העברית ללא כל אפשרות תרגום.

● תלונות כבדות משמיעים עורכי דין על השופט יהושע חלוי בשכם. האשמות אלה נטענות בניגוד למה שנאמר על ידי אותם עורכי דין על השופט הפועל ברמאללה. הרושם הוא שבשכם עובד שופט נטול יכולת מקצועית נאותה, שיחסו אל עורכי הדין עויין מלכתחילה.

● במקרים בהם מבקשים עורכי הדין לדחות את הדיון בשל העדר זמן להכנת כתב־הגנה, דחה בית המשפט בשכם את הדיון ביום או יומיים בלבד.

● כל עורכי הדין, ללא יוצא מן הכלל, קובלים על האווירה בבית הדין הצבאי, בעיקר בית הדין בשכם. אולם הדיונים מלא חיילים. חלקם נמצא שם כסקרנים ואיננו מאפשר בנוכחותו כניסת קרובי משפחה, כמקובל גם בבתי דין של מדינות העולם השלישי.

לעורכי הדין יש תחושה כאילו החיילים העובדים במקום רואים בהם מטרד לא רצוי, אבן נגף על דרכו של הצדק.

אין לקבל מצב בו סניגורים יפקידו תעודת זיהוי בכל עת שירדו לצלם כתב אישום. מותר להם לשהות בחדרים בלבד ונאסר עליהם להיות במסדרון. הם ננזפים על־ידי השופט, וזוכים לצעקות ולחש מזלזל מצד רוב הסגל המינהלי.

* * *

גורמים בטחוניים מסרו אמש, כי כשיגיע מכתבו של ח"כ צוקר יבדוק משרד הבטחון כל תלונה ותלונה עד לפרטים – מסר כתבנו הצבאי.

ערבים ויהודים אבלים על מות ויולט חורי

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

אבל כבד ירד אתמול על כפר יאסיף בגליל המערבי, עם היוודע מותה של ויולט חורי, בת 58, אשר כיהנה בעבר בראש המועצה המקומית והייתה מוכרת בקרב היישוב הערבי והיהודי בארץ כאחת מהלוחמות העיקשות ביותר למען יחסים טובים בין יהודים לערבים.

ויולט חורי נפטרה אתמול אחר הצהריים בבית החולים שם אושפזה, לאחר שסבלה במשך תקופה ממושכת ממחלה ממארת.

ויולט חורי הפכה לאישיות ציבורית בגלל מאבקה למען זכויות שוות לערבים בישראל, כאשר התמנתה ראש מועצה ערבית האשה הראשונה בארץ, בעקבות אירועי כפר יאסיף בראשית שנות ה־80, שבמהלכם היו התנגשויות בין דרוזים לערבים, עזב אחד מבניה את הארץ והשתקע בקנדה, משם חזר בתקופה האחרונה.

ויולט חורי הודיעה גם היא על רצונה לרדת מהארץ, לאחר שהביעה אכזבתה ממצב הערבים, אולם לאחר ביקור קצר בקנדה נשארה בארץ. היא לימדה בבית־הספר האזורי עד שהמחלה הכריעה אותה.

חורי היתה אם ל־3 בנים ונחשבה לחלוצת המאבק לשוויון בין יהודים וערבים וגם למען זכויות הנשים הערביות בחברה הערבית. עם היוודע דבר פטירתה של ויולט חורי, הגיעו לביתה בכפר יאסיף רבים ממכריה ומוקיריה.

● השרותים הווטרינריים במשרד החקלאות הודיעו אתמול כי לא הוטלו שום הגבלות על תנועת סוסים באזור כלשהו בארץ. אף משק

בכאב ובצער רב אנו אבלים
על מותה של
ויולט חורי
ראש המועצה המקומית לשעבר
ומראשי הציבור הערבי בארץ
ההלוויה תתקיים היום, יום ד' 30.12.87 בשעה 14.30
בכפר יסיף בכנסיה האורתודוכסית
המשפחות האבלות:
חורי, עבוד — כפר יסיף

אנו משתתפים באבלם הכבד של
סברי חורי וכפר יסיף
במותה של
ויולט חורי
אשת פעלים ומנהיגת ציבור
מנאמני המאבק לדו־קיום יהודי־ערבי
מרכז מפ"ם

רזרבה סמויה בתקציב: 700 מיליון ש"ח שייחסכו מפדיון מניות הבנקים

פקידי האוצר הודו שאכן קיימת רזרבה כזו, אך זו תלוייה בכך שלא יבוצע פיחות עד אוקטובר 88 ◻ מבוי סתום בדיונים על הצעות התקציב ◻ ח"כ צבן מאשים האוצר בסחבת המונעת תיקון שחיקת קיצבאות הגימלאים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

תקציב החזר החובות הכלול בהצעת תקציב המדינה לשנת הכספים האחרונה כולל רזרבה סמויה של כ־700 עד 800 מיליון שקל, כך עולה מנתוני תקציב המדינה שהוגשו לממשלה. הצעת תקציב החזר החובות כוללת הקצאה של 6,4 מיליארד שקל לתשלום עבור מניות הבנקים שבידי הציבור באוקטובר 1988.

המניות צמודות לדולר וערכן נאמד כ־3.6 מיליארדי דולר. אם לא יהיה פיחות עד חודש אוקטובר, הסכום שידרש בסופו של דבר עבור פדיון מניות הבנקים יהיה 5.7 מיליארד שקל. כ־700 מיליון שקל פחות ממה שהוקצה בתקציב.

פקידים באוצר הודו שאכן קיימת רזרבה כזו, אך הדגישו שתשלום החובות לא נכלל בחישוב של גרעון הממשלה, ועל כן אין להגיד שניתן לוותר על קצוץ בתקציב המדינה בעקבות קיומה של הרזרבה הסמויה.

הפקידים הודו שההזרמה תהיה קטנה ממה שנחזה באופן רשמי על ידי האוצר ושגיוס ההון של הממשל היוכל להיות קטן ממה שתוכנן תחילה.

אתמול נמשך המבוי הסתום סביב המחלוקת על הצעת תקציב המדינה לשנה הקרובה. שר האוצר משה ניסים ביקש אתמול התערבותו של ראש הממשלה יצחק שמיר ושוחח עמו במשך שעתיים על התנגדות של חלק משרי הליכוד להצעת תקציב המדינה.

ניסים לא השיג בפגישה תוצאות ממשיות, מעבר להבעת תמיכה מלאה מצד שמיר והבטחת ראש הממשלה שיעשה ככל יכולתו לשכנע את השר בלי תיק יצחק מודעי, ואת שר התעשייה אריאל שרון להפסיק להתנגד לתקציב.

שמיר וניסים תקפו את שרי מפלגת העבודה על שהם מתנהגים בצורה כפייתית בכל מה שקשור לתקציב המדינה.

שר הכלכלה גד יעקבי תקף אתמול את ניסים שמסרב להאריך בשנה את מס היסף בשעור של 10 אחוזים המוטל על המשתכרים למעלה מ־8000 שקל בחודש.

בכינוס של ראשי עיירות פתוח טען יעקבי שמוזר בעיניו שניסים מציע להפר הבטחה שלא למסות את קצבאות הילדים, וההבטחה לתת חינוך חינם בגני ילדים, ולעומת זאת להתעקש לקיים הבטחה שניתנה לעשירים לפיה לא יוארך מס היסף.

צבן: סחבת בנושא הגימלאים

כתבנו יצחק שור מוסר כי הח"כ יאיר צבן (מפ"ם) האשים אתמול את האוצר בכך שהוא משתעשע זה למעלה משנה בתרגילי סחבת על גבם של הגימלאים ומונע תיקון שחיקת הקצבאות שלהם בשיעור של 26.7 אחוזים.

כל חברי ועדת משנה של ועדת הכספים לעניין הגימלאים תמכו אתמול בהצעת צבן להעביר למליאה לקריאה הראשונה הצעת חוק פרטית של 38 ח"כים למען תיקון השחיקה בשכר הגימלאים. צבן הפציר ביו"ר ועדת המשנה אריאל ויינשטיין (ליכוד), כי לא יתן יד לסחבת של האוצר, אך ויינשטיין דחה את ההצעה להגיש את הצעת החוק למליאה.

מישיבת ועדת המשנה אתמול נעדרו נציגי האוצר וההסתדרות ולכן לא חלה התקדמות בעבודת הוועדה. צבן הודיע כי אם יתברר שהקואליציה מתנגדת לעבודת השדולה למען הקשיש, תגיש מפ"ם את הצעותיה למליאה להצבעה גלויה.

"מינוי של סבאח — מחווה של האפיפיור לפלשתינים"

מאת אהרן ניר, כתב "על המשמר" באיטליה

רומא. — השגרירות הישראלית ברומא הגיבה תגובה דיפלומטית על מינויו של מיקל סבאח, ערבי יליד נצרת, לפטריארך הקתולי־הלטיני של ירושלים.

אבי גרנות, דובר השגרירות, הצהיר: המינוי הוא עניין פנימי של הכנסיה. אנו מאחלים לפטריארך הצלחה רבה ומצפים לשיתוף־פעולה פורה וקונסטרוקטיווי, כמו עם הכנסיות האחרות בישראל".

איתות פלשתיני

ההערכה ברומא היא, שלשלטונות ישראל אין יחס שלילי למינויו של סבאח, כי הם רואים בו אלמנט "מתון". לא כן כלי־התקשורת האיטלקיים הרואים במינוי "איתות פלשתיני מובהק, אם כי לא ישיר", של האפיפיור. הפרשן של הטלוויזיה האיטלקית, הידוע כאיש הוותיקן, אמר בפשטות, שלמינוי משמעות פרו־ערבית ואנטי־ישראלית. הפטריארך החדש מחזיק בדרכון ירדני.

הודעות צהלה פרסמו הילריון קאפוצ'י וגמר ואמר, נציג אש"ף ברומא. קאפוצ'י אמר, כי "החלטת האפיפיור היא דבר נהדר: הרועה רואה צורך להיות עשוי מהחומר שממנו עשוי העדר, והעדר הוא ערבי".

"פלשתין" במקום "ישראל"

קאפוצ'י ממשיך זה היום התשיעי בשביתת־רעב, לאות סולידריות עם "נרדפי" הגדה ועזה. הטלוויזיה האיטלקית מראה אותו מדי ערב שרוע על משכב במשרד הליגה הערבית ברומא. השגרירים הערביים ברומא ערכו אצלו יחד ביקור־חולים. גם קבוצה של צעירי פרלמנט דמו־נוצריים ערכה אצלו ביקור.

מורגש מיפנה חד בתעמולה האנטי־ישראלית. הטלוויזיה האיטלקית מגניבה לשידוריה את המונח "פלשתין" במקום "ישראל" וכלי־התקשורת מקדישים מקום רב להפגנות "שלום עכשיו".

מרצים וסטודנטים הפגינו נגד "מדיניות כיבוי השריפות בשטחים"

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר" בירושלים

מאות סטודנטים ומרצים מהאוניברסיטה העברית בירושלים התקבצו אתמול במזג אויר סגרירי כדי להביע מחאתם נגד מדיניות היד הקשה של הממשלה בשטחים. היטיב לתאר זאת פרופ' צבילי גרינבאום, ראש החוג לפסיכולוגיה שאמר: "זוהי תסמונת של כיבוי שריפות המונהגת על ידי הממשלה".

בעצרת שאורגנה על ידי ארגון "אומץ" הכולל סטודנטים אוהדי מפ"ם ור"צ, נשא דברים ח"כ מוחמד וותד שאמר, כי בשעה שסגן שר הבטחון דקל מדבר על טרנספר גדול — מכין השר הממונה עליו יצחק רבין טרנספר קטן. וותד דרש לסיים את הכיבוש ולפתוח מו"מ לשלום. דו־קיום צריך להיות מתוך בחירה ולא מתוך כפייה, אמר.

אורח העצרת היה מובארק עווד, ראש "המכון לאי אלימות" במזרח ירושלים. כזכור עמד משרד הפנים לגרשו מן הארץ. עווד יצא נגד שיטת המימשל לדיכוי ההפגנות בשטחים ואמר כי יש לראות את ההתנגדות בעיקר בגילוייה הפאסיביים ברוח מרטין לותר קינג וגנדי. הנואם חזר על עמדתו כי מן ההכרח הוא שתהיה מדינה פלשתינית לצד המדינה היהודית.

דברים השמיעו גם הפרופסורים ז. שטרנהאל וה. עמית.

נציג הסטודנטים של מפ"ם ערן חיים, שהנחה את העצרת, הדגיש כי חשוב שהציבור הרחב בארץ ייווכח כי באוניברסיטה מפגינים לא רק בנושאים בוערים של שכר לימוד ותנאי עבודה, אלא נזעקים להתריע בשאלות מצפוניות.

הנאומים נישאו בלי מערכת הגברה וסטודנטים של התחיה ואוהדי "כך" ניסו להפריע למהלך הדברים במשרוקיות ובצעקות. בדעת המארגנים להתלונן בפני דיקן הסטודנטים על שמנעו מהם את השימוש במערכת הגברה.

הוועדה המשפטית של אש"ף "לומדת" שאלת הממשלה הגולה

מאת אורי הורוביץ, כתבנו לענייני המזה"ת

אישים שונים באש"ף ממשיכים בימים האחרונים לעסוק באפשרות של הקמת ממשלה פלשתינית גולה. בראיון לעתון שווייצי, הודיע יאסר ערפאת השבוע, כי ביקש מראש הוועדה המשפטית באש"ף ללמוד את הנושא.

עם זאת הודה ערפאת, שרבים בוועד הפועל של אש"ף דוחים את הרעיון.

יועצו של ערפאת האני אל חסן, שביקר השבוע בקאהיר, טען בראיון לעתון "אל־איתיחאד", היוצא באבו־דאבי, כי אילו הקים אש"ף ממשלה גולה, היה הדבר מקדם את הנושא הפלשתיני בעולם. חסן גילה, שערפאת הקים ועדה מיוחדת לבדיקת הנושא, בעקבות המהומות שהיו באחרונה בשטחים.

העיתונות המצרית ממשיכה לתקוף

"אל אהראם" הקאהירי טען בכותרת ראשית, שישראל מתכננת מסע דיכוי חדש נגד הפלשתינים בשטחים. העתון מצטט משקיפים ישראליים, הטוענים, שישראל נעשית דומה לדרום־אפריקה ולארגנטינה. כן מאשים העתון את ישראל, כי ניתקה את זרם החשמל לחמישה מחנות פליטים בשטחים.

הפגנות באוניברסיטת "עין־שמס"

סטודנטים באוניברסיטת "עין שמס" במצרים הפגינו אתמול בפעם שלישית בתוך 10 ימים נגד "מדיניות הדיכוי" של ישראל. הסטודנטים קראו לשלטונות מצרים לנתק את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל.

"אמל" נגד גירוש ללבנון

המיליציה השיעית "אמל" בלבנון הביעה אתמול התנגדות תקיפה לגירוש פלשתינים מישראל לדרום־לבנון. בהודעה שפורסמה בביירות, בה היא מעלה על נס את "התקוממות בשטחים הכבושים", מדגישה המיליציה את "התנגדותה התקיפה לגירוש כלשהו של פלשתינים לדרום לבנון, שכן צעדים כאלה "ירחיקו את הפעילים מזירת הקרב"".

הקהילייה הכלכלית תסייע

בריסל. — הקהילייה הכלכלית האירופית הודיעה אתמול על מענק בשווי 200.000 יחידות מטבע אירופיות, השוות בערכן ל־256.000 דולר, כסיוע חירום לפלשתינים בשטחים. לדברי חברי הוועדה, חלקו הגדול של המענק מיועד לקניית ציוד רפואי ומזון לתינוקות לאוכלוסייה של רצועת עזה.

המשטרה מפעילה "אלות חשמליות"?

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

ח"כ רן כהן טוען כי נודע לו ממקור בכיר במשטרה, כי כיום ישנה כוונה לשוב ולהשתמש באלות חשמליות לפיזור הפגנות.

כזכור רכשה המשטרה אלות חשמליות לפיזור הפגנות בתחילת שנות השמונים. האלות הללו מופעלות ע"י לחיצה ומעבירות מכת חשמל שמעיפה ומטשטשת את הנפגעים ממנה.

ח"כ רן כהן פנה במכתב לשר המשטרה חיים בר־לב וביקש לבדוק האם בכוונת המשטרה להשתמש באלות. הוא ציין כי בעבר, בתקופתו של המפכ"ל הקודם איבצן, ניתנה הוראה להשתמש באלות אלו נגד מפגיני שלום עכשיו, בזמן מלחמת לבנון, וכי אלות אלו נגנזו בעקבות הערכה רפואית, כי השימוש בהן כרוך בסכנת מוות. עוד ציין ח"כ רן כהן כי, נודע לו שבאלות אלו השתמשו לפיזור ההפגנות במאורעות האחרונים בעזה.

13.658 עלו מבריה"מ ב־'87 — אחוז הנשירה עדיין גבוה

מאת י. גלילי, כתב "על המשמר"

בשנת 1987 הגיעו ארצה 13,658 עולים — גידול של 35 אחוזים במספר העולים, בהשוואה לשנת 1986 שבה עלו 10,079 עולים. מסר אתמול השר לקליטת עליה יעקב צור.

לדבריו, עיקר הגידול נבע מהתגברת העליה מברית המועצות החל מינואר 1987. במהלך השנה האחרונה יצאו מברית המועצות 8080 יהודים מהם עלו לישראל 2108. השר ציין, כי שיעור הנשירה גבוה — (74 אחוז) מדאיג מאוד, ומסכן את המשך יציאתם של היהודים מברית המועצות. בהתייחסו לקליטת יהודי אתיופיה אמר, כי מרבית משפחות העולים מתגוררות בדיור קבע בכ־60 ישובים ברחבי הארץ, ולכ־1000 משפחות שנותרו במרכזי הקליטה ירכשו בשנה הקרובה דירות קבע בתקציב של 40 מיליון דולר.

השר אמר שקליטת יהודי אתיופיה הינה תהליך איטי וממושך ומחייב המשך של ליווי ושילוב הדרגתי בחברה הישראלית גם בשנים הבאות.

הצעה לסדר בנושא הפגיעות במוסדות דת נוצריים בבירה

מאת מוטי בסוק ויצחק שור, כתבינו בכנסת

המשטרה דוחה את הטענות כאילו היא מתייחסת בזלזול לנסיונות להצית כנסיות, טען אתמול בכנסת השר חיים בר־לב.

עם זאת אישר השר, בתשובה להצעות לסדר היום של אמירה סרטני (מפם) ותופיק טובי (חדש), כי למשטרה אין אפילו את קצה קצהו של החבל, שעשוי להביאה לחשיפת מי שניסו להצית, פעמיים, את כנסיית "סנט פאול" בירושלים.

סרטני רמזה לבר־לב, היכן ניתן למצוא את מציתי הכנסיה. גורמים הרגילים בדמוקרטיה ומצטיינים בסובלנות ובפלורליזם אינם מחפשים דרכים להשמדת כנסיות. מי שכן מחפש את השמדת האחר, השונה, הם הגורמים הקנאים הדתיים הפונדמנטליסטים. החומניסטים בארץ, מנצלים את המצב הפוליטי בו אנו מצויים, לפעילות אלימה... מקומות קדושים לדתות אחרות בירושלים זוכים לביקורים עקשנים של מציתים. סנט פאול הוצתה חמש פעמים. הכנסיה הבפטיסטית ברחוב נרקיס בירושלים נשרפה כליל. גורמים חרדים קיצוניים לא איפשרו עד היום את שיקומה והנושא נמצא בבג"צ.

תופיק טובי טען כי להוציא מס שפתיים, עושים השלטונות את המינימום כדי להגיע לבריונים פורעי החוק. המשטרה נוהגת במקרים של הצתת כנסיות ומסגדים באוזלת יד תמוהה.

השר צור הציג תוכנית לרפורמה בדרכי הקליטה

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

שר הקליטה יעקב צור הציג אתמול, לפני חברי ועדת הקליטה והתאחדויות עולים תוכנית לרפורמה בדרכי הקליטה. לפי תוכנית זאת יפתחו הממשלה והסוכנות לכל עולה חשבון בבנק, ויכניסו אליו את דמי הוצאות המחייה שלו לשנה הראשונה בסך 6000 שקל. כל עולה יוכל לבחור במסלול של מגורים במרכז קליטה או במגורים תמורת שכר דירה. יישום התוכנית יהיה אפשרי לאחר שהממשלה תחליט לקבל על עצמה את מלוא האחריות לקליטת העולה.

ביצוע התוכנית לקליטת 20,000 עולים בשנה תעלה כ־40 מליון שקל. השיטה החדשה תקטין את עומס הביורוקרטיה ותעביר את שיקול הדעת על השימוש בכספים מן הפקיד לעולה. כל משפחה תהיה רשאית למשכנתא לשם רכישת דירה בגובה של 65־87 אלף שקלים, בהתאם לגודל המשפחה.

● שר המשפטים לשעבר, עורך דין חיים צדוק, נבחר אתמול בערב לנשיא בית הדין המשמעתי הארצי של לשכת עורכי הדין בישראל. צדוק נבחר לתפקידו זה על ידי מליאת בית הדין המשמעתי של הלשכה שבה 61 שופטים המכהנים בתפקידם בהתנדבות. כסגנים לנשיא בית הדין נבחרו עורכי הדין אליהו גיצטלר, שלמה גוברמן ומאיר דיזנאי ויוסף סמואל.

● גילויין של 1,100 לוחיות בכתב־יתדות בצפון סוריה מאשר את קיומם של קשרים דיפלומטיים, הדומים לאלה הקיימים בין מדינות מודרניות, לפני 3,700 שנה. — מסר אמש בניו־יורק ארכיאולוג אמריקני, חבר במשלחת בינלאומית.

קול קורא!

קיבוץ הזורע רואה בדאגה רבה את הארועים האחרונים, הן בשטחים והן בתוך מדינת ישראל.

מתוך דאגה לאופיה של מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית החותרת לפתרון של שלום צודק, קורא הקיבוץ לממשלת ישראל לפעול בנחישות ובמהירות כדי להגיע לפתרון מדיני.

אנו קוראים לממשלת ישראל לתמוך ולעודד גורמים השוללים את הטרור, מכירים בישראל ומוכנים למו"מ עימה.

קיבוץ הזורע תומך בזכותם המלאה של ערביי ישראל להביע דעתם בכל נושא תוך כיבוד החוק והדמוקרטיה ומביע תקוותו שישמשו גשר לשלום בין מדינת ישראל לעם הערבי הפלשתינאי בשטחים.

קיבוץ הזורע

המשכים

עוה"ד בגדה הצטרפו

(סוף מעמוד ראשון)

אתמול נפתח בית־משפט נוסף בחברון ועומדים לפתוח בתי־משפט ברמאללה ובטול־כרם.

72 בשיפוט מהיר

לבתי־המשפט הצבאיים בשכם ובעזה הובאו אתמול לשיפוט מהיר 72 חשודים בהפרת־סדר ובידוי אבנים ובקבוקי־תבערה לעבר חיילי צה"ל. בגדה הובאו למשפט 20 איש, מתוכם הורו עשרה ונענשו במאסר בין חודשיים לשמונה חודשים. משפטיהם של עשרה נוספים נדחה לשם הבאת הוכחות.

ברצועת עזה הובאו למשפט 52 מקומיים, מתוכם כפרו באשמה רק ארבעה, שמשפטם נדחה. כל האחרים הורשעו ונענשו במאסר עד ארבעה חודשים.

50 השוטרים בעזה בעבירה חמורה של יידוי בקבוקי־תבערה. שלושה מהם הורו ונענשו בשנתיים מאסר ושניים כפרו באשם ומשפטם נדחה.

ותרים נמשך

שנתיים וחצי מאסר בפועל ושלוש שנים מאסר על־תנאי לחמש שנים גזר אתמול השופט הצבאי סגן־אלוף משה שפי על תושב מחנה הפליטים שאטי בעזה, שהורה כי זרק שני בקבוקי־תבערה לעבר רכב של כוחות הבטחון.

גם אתמול החרימו הסניגורים העותיים את הדיון בבית־המשפט הצבאי בעזה וסרבו ללמד סניגוריה על עשרות הנאשמים, שהופיעו בנפס. נציגי הצלב־האדום היו נוכחים באולמות וגם ביקרו במיתקן הכליאה בעזה. גם היום יישפטו כמה עשרות צעירים.

ברצועת עזה נשמר גם אתמול השקט. כוחות הבטחון בולטים עדיין בשטח ונמסר, כי מורגשת מתיחות של חוסר ודאות לקראת סוף השבוע הקרוב.

נדחה ערעור חבר מועצת אום אל־פחם

חבר מועצת עיריית אום אל־פחם, העצור לתשעה ימים, יישאר במעצר, לאחר שבית־המשפט המחוזי בחיפה דחה את ערעורו על מעצרו. השופט קיבל את בקשתו של האיש ואסר את פרסום שמו. האיש נעצר ב־22 בחודש, לאחר ששוטר טען כי זיהה אותו בוודאות כשהוא מיידה אבנים בכביש הראשי ליד אום אל־פחם.

כתבי־אישום נגד בני 14

לבית־משפט השלום בפתח־תקוה הוגשו אתמול כתבי־אישום נגד שלושה קטינים, שניים בני 14 ואחר בן 12, שנעצרו ב"יום השלום" בכפר־קאסם, כשרגמו באבנים כלי־רכב ליד הכפר וסיכנו בכך חיי־אדם.

ישראל דוחה דרישת

(סוף מעמוד ראשון)

מסר אתמול את התגובה הבאה: "באופן עקרוני, פועלת ישראל כדי להביא לרגיעה במצב ולהמשיך לפעול כך באמצעים החוקיים העומדים לרשותה. נושא הגירושים נתון כולו לשיקול ישראלי בלבד ועד עתה לא נתקבלה כל החלטה בנושא".

נראה, כי ראש הממשלה אינו מרוצה מכך, שארה"ב פונה באחרונה לישראל לעיתים מזומנות ומבקשת או תובעת ממנה לא להגיב (אחרי ליל הגילשונים) או לא לגרש (את עוזרו). מקורבים לראש הממשלה ציינו אמש, כי הצהרתו נאמרה בלשון מעודנת, אך חד־משמעית. "גם לידידים אנו מוכנים להגיד תודה, אבל נסתדר לפי צרכינו", אמרו המקורבים.

לגבי הגירושים העומדים עתה על הפרק, נאמר, כי מדובר בעניין בטחוני ובעונש חוקי, נוכר וידוע, השיקול לגופו יהיה לפי הבנת ישראל ובאמצעות בתי־המשפט הצבאיים. אלה היסודות שיכריעו, ולא פנייה זו או אחרת.

גירשה, מגרשת ותגרש

רבין נפגש שלשום עם גורם אמריקני בכיר והודיע לו, שישראל גירשה, מגרשת ותמשיך לגרש גם בעתיד מסיתים ומארגנים של התפרעויות בשטחים. השר מסר על כך אתמול לחברי ועדת החוץ והבטחון, אך לא גילה את זהות האמריקני הבכיר. לדבריו, מדיניות הגירושים נראית לישראל יעילה, לשם שמירה על הסדר בשטחים.

רבין הודיע, כי צה"ל ערוך לסיכול מהומות העלולות לפרוץ ביום הפת"ח ומחר. לא ניתן להם לצבור עוצמה. אנו מתרכזים בעיקר בעריכת מעצרים בקרב מארגנים ומסיתים, וערוכים במידה הדרושה לדיכוי מהומות בעודן באיבן. כוחו של צה"ל עומד לו כדי למנוע חזרה על מה שקרה. המעצרים והגירושים נעקטים במהירות ובתבונה. צה"ל ינקוט בקו של עוצמה צבאית מונעת, פעילות ממוקדת לפני, בזמן ובתוך מעשי ההתפרעויות, ושיבה מהירה, ככל האפשר, לחיים נורמאליים.

גרנות: "כבו את הדליקה"

בדיון שהתפתח בין חברי הוועדה אמר אלעזר גרנות (מפ"ם) "עד עכשיו נעשו גירושים בשקט. מדוע היה צריך להכריז על כך ולקומם את כל העולם? ההכרזות הללו על גירושים גרמו לבעירה. מה אתה יכול להציע לערבים חוץ מיד חזקה? חופש פוליטי, בחירות ראשי עיריות?"

רבין: "לא חופש פוליטי ולא בחירות ראשי ערים. אינני מתכוון לתת למפלגות פוליטיות לקום בשטחים".

גרנות: "פיתחו את השסתום. כבו את הדליקה. תנו לאזרחי ישראל הערביים הרגשה, שקבוצות אותם ארבעים שנה לאזור. ישראל צריכה לפעול לפי החוק הבינלאומי. אני תומך בעמדה האמריקנית, שמעשי גירוש אינם מתיישבים עם החוק הבינלאומי".

רבין: "אנחנו מפרשים את המעשים הללו ככלולים בחוק. הם גם כפופים לביקורת בג"ץ".

גרנות: "נניח שכאלה הם פני־הדברים, אבל העולם כולו נגדנו".

"דוחפים את צה"ל לצבא־שיטור"

אהוד אולמרט (ליכוד) תמך במדיניות רבין וקרא לממשלה "לדחות את ההתערבות האמריקנית בתמוהה בניהול השטחים. האמריקנים לא יטיפו לישראל מוסר בעניין הגירושים. לפני שנה הם גירשו מארצם, בתוך 24 שעות, פרופסור מאורוגוואי, שהיה בעל רקע קומוניסטי ונכנס לארה"ב כדין והירצה באחת האוניברסיטות".

בן־אליעזר (מערך) לרבין: "שגית בהצהרתך שלא יהיו עוד מהומות. אינך מתעסק עתה בטרור של כורדים, אלא במהומות של המונים. דוחפים את צה"ל לקרן־זווית של בעיה פוליטית. אתם הופכים את צה"ל לצבא־שיטור". בן־אליעזר הציע לרבין לגייס יותר כוחות למשמר־הגבול.

רבין: "הפתרון חייב להיות מדיני, תוך הבנה אצל הערבים, שבאלימות לא ישיגו דבר".

דוד מגן (ליכוד) סבור, "כי אם תפרוץ מלחמה ותהיה סכנה לאובדן עליונות צה"ל בקרב, יוטל למערכה גייס חמישי, שינסה להכריע את ישראל מבפנים".

פרס פרלמן לאיתן אורן

מאת כתבנו הצבאי

הפרס לזכרו של משה "מויש" פרלמן, מי שהיה דובר צה"ל הראשון, הוענק אתמול בטקס לכתב הטלוויזיה הישראלית, איתן אורן. ועדת הפרס שכללה את האלוף אהרון יריב, רפי הרדיץ, ארי אבנר, יונה שמשי ודוד פרלמן, ציינה לשבח גם את העיתונאי זאב שיף.

בטקס שנערך בבית אגרון השתתפו אנשי יחידת דובר צה"ל בעבר ובהווה, אישי ציבור, ראש עיריית ירושלים, השר גד יעקבי ואנשי הטלוויזיה הישראלית.

בקהל ישבו גם האלוף יוסי פלד ובני משפחתו של אורי אילן ז"ל מקיבוץ גן שמואל.

הכתב איתן אורן זכה בפרס על שתי כתבות ביומן השבוע. הראשונה על האלוף יוסי פלד "מילד שואה לאלוף בצה"ל", והשנייה — על אורי אילן שהתאבד בכלא הסורי.

זכו בלוטו

תוצאות הגרלת הלוטו מס' 52/87, שהתקיימה ביום 29.12.87.

להלן המספרים שהועלו בגורלה: 3 – 16 – 17 – 26 – 29 – 40. המספר הנוסף 31.

נציב תלונות הציבור: נוקשות יתרה מצד המינהל הציבורי

מאת אשר שלוני,
כתבנו לעניינים מוניציפאליים

נציב תלונות הציבור, יעקב מלץ, טיפל השנה ביותר מ־5000 תלונות שונות נגד משרדים ממשלתיים ועיריות, מהן תלונות רבות המצביעות על נוקשות יתירה או אי צדק בולט מצד המינהל הציבורי.

בפתח הדו"ח השנתי ה־16, שהגיש לכנסת ואשר הותר היום לפירסום, אומר הנציב שבמהלך השנה היו מספר לא מועט של תופעות שלא יכירן מקומן במינהל תקין, ביניהן יחס מקומם של המשטרה כלפי מוצאת אבידה שגילתה אורחות טובה ולבסוף נחקרה כחשודה בגניבה. (על הדו"ח עצמו ראה בעמוד 7).

פרט מעניין ומאלף: בין הח"כים שהפנו להגיש תלונות לנציב עומד במקום ראשון ח"כ דוד ליבאי (12 תלונות) מקום שני יאיר צבן (8 תלונות) ובמקום השלישי מרדכי וירשובסקי (6 תלונות).

עתר לבג"צ נגד ח"כ אלוני "המתנכלת" לדיינים

עורך הדין שמואל רכטמן מת"א מבקש בעתירה לבג"צ להורות לועד מחוז ת"א של לשכת עורכי הדין להגיש תלונה משמעתית נגד ח"כ שולמית אלוני.

עו"ד שמואל רכטמן טוען בעתירתו, כי בראיון שפורסם עם ח"כ אלוני בעתון "מעריב", בחודש ספטמבר השנה, אמרה ח"כ אלוני ש"חלק מדייני בתי־הדין הרבניים נוטלים שלמונים". לטענתו, יש בכך משום פגיעה במוסר שיפוטי הפועל על פי דין, דבר הנוגד את הוראות האתיקה של לשכת עורכי הדין.

עו"ד רכטמן טוען, כי הגיש, בחודש אוקטובר השנה, תלונה ללשכת עורכי הדין במחוז ת"א וביקש שח"כ שולמית אלוני תועמד לדין משמעתי. לטענתו עד הגשת העתירה, לא קיבל כל תשובה מהלשכה ומכאן — עתירתו לבג"צ.

העתירה הועברה לשופט תורן בבג"צ וטרם ניתנה החלטה ראשונית. (עתי"ם)

ג'ון או איוואן

הסתיימו העדויות במשפט דמיאניוק

מאת יעקב שליש, כתב עתי"ם

השמעת העדויות במשפט דמיאניוק נסתיימה אתמול אחר הצהרים בעדות חוזרת קצרה של הנאשם ג'ון איוואן דמיאניוק. הוא נקרא שוב אל הדוכן, כדי להבהיר סוגייה מסויימת שהתעוררה בעת שהוגשה לפני מספר חודשים תמונה של דמיאניוק בגרמניה. אולם, חקירה קצרה אחרונה זו, גרמה מבוכה ניכרת בקרב הסנגוריה, לאחר שהתגלו פרטים לא נכונים שנמסרו בשעתו בבית המשפט.

מדובר בתמונה של דמיאניוק במדי שוטר, כאשר על השרוול מצויינות האותיות "אי.אר.או" — משטרת המחנות שהוקמה ופעלה בגרמניה אחרי המלחמה. כאשר זומן להעיד מטעם ההגנה הפסיכולוג פרופ' ואכנאר, הוצגה תמונה זו בפני בית המשפט. זאת, כדי לבסס את טענת העד הזה, כי דמיאניוק שכח במהלך קורות חייו, פרטים שונים מהקורות אותו, ולראייה — שכח שהיה שוטר בשנת 1946 במחנה השבויים לנצהוט.

התובע עו"ד מיכאל שקד הודיע אז, כי הוא מסכים להגשת התצלום באמצעות העד הפסיכולוג מהולנד, בתנאי שיאפשרו לו, בשלב מאוחר יותר, לחקור שוב את הנאשם דמיאניוק, לגבי התמונה הזו.

אתמול לקראת תום החקירה, חולל עו"ד שקד תפנית: הוא הוכיח לבית המשפט כי התצלום ההוא לא יכול היה להיות משנת 1946 מלנצהוט, שהרי ארגון "אי.אר.או" הוקם על ידי האו"ם בסוף 1946 ולא היה כלל בלנצהוט — שם פעל ארגון האונר"א.

גילוי זה היכה בתדהמה את כל הנוכחים, ואז, כאשר שאל אב בית הדין את הסנגוריה, אם ישנה חקירה חוזרת, ביקש עו"ד ג'ון גיל הפסקה קצרה, כדי להתארגן לחקירה החוזרת.

בראשית עדותו של דמיאניוק, שנמסרה באוקראינית ותורגמה סימולטאנית, הציג לו הסנגור גיל את המוצג "ב־100" — התמונה שלו במדי שוטר. דמיאניוק הסביר, כי זהו אכן תמונתו, מהתקופה שהיה במחנה עקורים פלדפינג שליד מינכן, באביב שנת 1951.

הסנגור: אתה היית אז במדי משטרה?

כאן התערב התובע שקד: אני מופתע לחלוטין ממה ששומעים כאן היום. הרי הסנגור עו"ד שפטל הצהיר, בעת חקירתו את עד ההגנה פרופ' ואכנאר, כי התמונה הזו היא ממחנה לנצהוט משנת 1946 ועתה אנו שומעים סיפור חדש לחלוטין. אב בית הדין: אז יש לך כאן חומר לחקירה נגדית, אבל השאלה מותרת.

דמיאניוק סיפר בתשובה, כי הוא היה במחנה פלדפינג, אבל תקופה מסויימת לא היתה לו עבודה, ואז סידר לו ידיד, שהיה מפקד משטרה באיזור, מדי שוטר. הוא נשאר עם המדים האלה, טען, אבל למעשה לא שימש ממש כשוטר.

שנה לאחר מכן, בשנת 1952 נסע לארה"ב.

פשוט שכחתי

הסנגור: מדוע לא הזכרת קודם לכן את עובדת עבודתך במשטרה?

העד: פשוט שכחתי, אפילו לא עלה בדעתי הדבר.

גיל: מתי נזכרת בהיותך שוטר?

העד טען, כי הדבר היה לאחר עדותו של פרופ' ואכנאר, כאשר בנו הגיע אליו לבית הסוהר וסיפר, כי נמצאה תמונה בה הוא מצולם במדי שוטר. עוד טען הנאשם, כי במהלך עדותו של ואכנאר הוא היה חולה, לא נכח באולם בית המשפט, ורק לאחר מכן, כאשר נודע לו, כי שפטל מסר שהתמונה היא ממחנה לנצהוט ב־1946 — הוא הודיע לשפטל על הטעות הזו.

כאשר החלה החקירה הנגדית נשאל העד על ידי התובע שקד: מתי אמרת למר שפטל, כי תמונת השוטר היא מלנצהוט בשנת 1946?

דמיאניוק: "אני אף פעם לא אמרתי לו את זה ולא לאף אחד אחר".

שקד בתימהון: מה? אף פעם לא אמרת לשפטל שתמונתך במדי שוטר היא מלנצהוט משנת 1946? כאן ניסה עו"ד גיל להתערב ולומר שהמידע לשפטל לא הגיע מאת הנאשם אלא מבני משפחה.

כנראה התבלבלתי

אב בית הדין בחומרה: "אדוני עושה כאן מעשה שלא ייעשה, הוא מעיד לטובת הנאשם, זה ניצול לרעה של רוחב ליבנו".

דמיאניוק חזר וטען, כי לא אמר לשפטל דבר כזה לגבי התמונה, וכי הוא היה במיטה ולא באולם בית המשפט, כאשר התמונה הוגשה בעת עדותו של הפסיכולוג ההולנדי.

אולם התובע שקד לא הירפה והציג לפני בית המשפט קטעים מפרוטוקול הדיונים וכן ההקלטות של מהלך המשפט, והוכיח כי דמיאניוק אכן היה באולם בכל מהלך עדותו של פרופ' ואכנאר. התובע ציין, כי הנאשם נעדר בעת עדות של עד הגנה אחר, ואז הגיב דמיאניוק: אז כנראה התבלבלתי, מה לעשות, יש לי בעייה עם הזיכרון.

מנהיג התנועה האיסלמית: הזדהות — כן, אלימות — לא

מאת קאסם זייד

מנהיג התנועה האיסלמית בישראל, שייך עבדאללה דרוויש, אמר בתגובה על מאורעות הדמים בשטחים, ועל המהומות במספר ישובים ערביים ב"יום השלום", "הזדהות כן, תמיד — אלימות לא".

שייך דרוויש אמר עוד בגילוי דעת של התנועה האיסלמית בישראל. "השתתפותם של ערביי ישראל בגינוי מדיניות הדיכוי והזדהותם שלהם עם אחינו בשטחים, היא זכות לגיטימית ממדרגה ראשונה, אבל אנו שוללים אלימות מכל וכל".

שייך דרוויש הבהיר שהתנועה האיסלמית בישראל מגנה בחריפות את מדיניות היד הקשה בגדה המערבית וברצועת עזה והיא קוראת למקבלי ההחלטות בישראל שתהיה להם התבונה והנכונות להידברות עם נציגי העם הפלשתינאי, ולכל הנציגים שמביעים נכונות למשא ומתן עם ישראל. שייך דרוויש קרא לממשלת ישראל שלא להמשיך ולדבוק בלאווים השוללים על הסף את השלום.

איתן - בנק לקידום עסקים בע"מ

תמצית מאזן ליום 30 בספטמבר 1987
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד ספטמבר 1987
(בשקלים חדשים)

	31.12.86 מאוחד* (מבוקר)	30.6.87 (לא מבוקר)	30.9.87 (לא מבוקר)
פקדונות בבנק	88,529	229,315	230,068
אג"ח להשקעה	1	1	1
ציוד	412	-	-
נכסים אחרים	13,610	16,188	16,748
	102,552	245,504	246,817

	31.12.86 מאוחד* (מבוקר)	30.6.87 (לא מבוקר)	30.9.87 (לא מבוקר)
התחייבויות אחרות	25,933	9,680	10,950
אג"ח ניתנות להמרה שהונפקה ע"י חברה־בת	111,263	-	-
הון עצמי (גרעון בהון העצמי)	(34,644)	235,824	235,867
	102,552	245,504	246,817

תמצית דו"ח רווח והפסד
לתשעה חודשים שנסתיימו ב־30 בספטמבר 1987
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד ספטמבר 1987
(בשקלים חדשים)

	לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30.9.87 (לא מבוקר)	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30.9.87 (לא מבוקר)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות	(4,527)	43
רווח הון ממכירת חברה בת	111,304	-
רווח נקי לתקופה	106,777	43

דו"ח על השינויים בהון העצמי
לתשעה חודשים שנסתיימו ב־30 בספטמבר 1987
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד ספטמבר 1987
(בשקלים חדשים)

	לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30.9.87 (לא מבוקר): הון וקרנות הון	עודפים (הפסדים)	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30.9.87 (לא מבוקר): הון, קרנות הון ותקבולים ע"ח	עודפים (הפסדים)
יתרה לתחילת התקופה	1,599,127	(1,633,771)		-
הנפקות הון (כולל פרמיה בסך 163,718 ש"ח)	163,734		111,696	
תקבולים ע"ח מניות			(111,696)	
רווח (הפסד) נקי לתקופה		106,777		43
יתרה לסוף התקופה	1,762,861	(1,526,994)		43

* החברה הבת נמכרה ביוני 1987.
הדו"חות הכספיים נערכו לפי אותם כללי חשבונאות לפיהם נערכו הדו"חות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 1986.

מובארק ידון בוועידה בינ"ל בארה"ב

קאהיר. — נשיא מצרים, חוסני מובארק, עומד לצאת בחודש הבא לביקורים במערב־אירופה ובארה"ב, כדי לדון בין היתר, במאמצים לזמן ועידת שלום בינלאומית למזרח־התיכון — אמרו אתמול דיפלומטים מערביים בקאהיר.

מובארק ייפגש בשלהי ינואר עם ראשי ממשלות צרפת, בריטניה, גרמניה המערבית ואיטליה, לפני או אחרי ביקורו המתוכנן בארה"ב. במחצית הראשונה של החודש יבקר בכל שש מדינות המפרץ הערביות — סעודיה, כוויית, איחוד הנסיכויות הערביות, באחריין קטאר ועומאן. מצפים, שינסה לגייס תמיכה פיננסית ופוליטית חדשה במאמציו להביא לרפורמה בכלכלה המצרית.

אורי הורוביץ, כתבנו לענייני המזה"ת, מוסר, כי שר החוץ וסגן ראש הממשלה של מצרים, ד"ר עצמת עבד מגיד, עומד לבקר בברית־המועצות בפברואר הקרוב, בעקבות ביקור שיערוך בארה"ב בחודש הבא.

ביקור של אישיות מצרית בדרג כה גבוה בבריה"מ מעיד על שיפור שחל לאחרונה בין מצרים לברית־המועצות.

● הכומר מישל סאבאח שנתמנה לכהן כפטריארך של הכנסיה הקתולית בירושלים, יצא אתמול אחר הצהריים במטוס אליטליה לרומא, שם יוכתר לתפקידו החדש על ידי האפיפיור, ב־6 בינואר.

"רוצח חג המולד" הרג 16 וביניהם 5 מבני משפחתו

ראסלוויל, ארקנסאו. — מספר קורבנות הרוצח בחג המולד בעיר ראסלוויל שבמדינת ארקנסאו, עלה אתמול ל־16. אנשי משטרה גילו שבע גוויות נוספות בקברי־אחים, סמוך לביתו של הנאשם, וכן נמצאו גופותיהם של שני ילדים בתא־המטען של מכוניות נטושות.

המשטרה מסרה כי ארבעה עשר מבין הקרבנות היו מבני משפחתו של ר. ג'ין סימונס, שהואשם עד כה ברצח שני חבריו לעבודה.

גופותיהם של הקורבנות הנוספים נמצאו בקרבת ביתו של סימונס, באותו מקום בו נמצאו כיום שני גוויותיהם של חמישה מבני משפחתו. סימונס שהואשם עד־כה בשני מקרי רצח בלבד, חשוד במעורבות ברציחתם של כל 16 הקורבנות.

המשטרה סבורה כי הרציחות החלו סמוך לחג המולד, "עץ של חג מולד עמד בחדר, וכל המתנות היו מסודרות סביבו. מזג האוויר הקר מקשה על קביעה מדוייקת של זמן המוות" סיפרה דוברת המשטרה.

החשוד הסגיר עצמו למשטרה לאחר רצח שני חבריו. זמן קצר אחר־כך מצאו השוטרים בביתו חמש גוויות, מכוסות בסדינים ובשמיכות. הגוויות זוהו כבנו ובתו של סימונס ובני־זוגם. כן נמצאה שם גופתה של ילדה בת שש שנים, שהיתה כנראה נכדתו של הרוצח. הבוגרים נורו בראשם, ואילו הילדה נחנקה למוות.

כאשר הובא סימונס לבית המשפט שמר על שתיקה. הוא הואשם ברציחתם של שני חבריו לעבודה לשעבר, אשה בת 24 וגבר בן 33.

עד כה הואשם ע"י השלטונות בשני מעשי רצח וארבעה נסיונות נוספים לרצח. (איי.פי.)

איל־הון הולנדי מת בידי חוטפיו

האג. — איל־הון הולנדי, מבעלי רשת מרכולים גדולה, שנחטף לפני 11 ימים, מת כנראה בידי חוטפיו.

החברה שבראשה עמד הודיעה על פרס של מיליון גילדר (550,000 דולר) לכל מי שימסור מידע, שיביא למעצר חוטפיו.

הנחטף הוא גריט יאן היין, בן 56, אחד הבעלים והמנהל של רשת המרכולים "אוהולד", שנעלם בדרכו לרופא־שיניים. חוטפיו שלחו למשפחתו קטע מאצבעו הקטנה שבועיים לאחר שנחטף, כדי להוכיח שהם מחזיקים בו. בינתיים פירסמה המשטרה קלטת עם קול של אחד החוטפים, שהוקלטה כאשר הוא התקשר למלון באמסטרדאם כדי ליצור מגע עם בן־משפחה, כנראה לצורך קבלת כופר.

לאחר מגעים בין המשפחה לחוטפים, באמצעות מודעות בעתונים ומכתבים, מסרה המשפחה כופר של 450,000 גילדר (277,000 דולר) במזומן ויהלומים בשווי 7.7 מיליון גילדר (3.8 מיליון דולר). תוכנית למסירת 4 מיליון דולר נוספים נכשלה בגלל תקלה.

הציבור בהולנד עקב במשך שבועות בדריכות אחר המודעות בעתונים בין "מריה" ו"יוהאן", שמות־צופן, ששימשו קשר בין משפחת היין לבין החוטפים.

המשטרה סבורה, כי חמישה אנשים היו מעורבים בחטיפה, כולם הולנדים, אם כי אחד מהם ממוצא אינדונזי. (ע"ר)

אבו־נידאל ימסור שתי אחיות מחטופות היאכטה — לאביהן

ביירות. — ארגון המחבלים של אבו־נידאל הודיע אתמול, כי ישחרר בקרוב את שתי הילדות, שנחטפו לפני חודשיים עם אימן ועוד חמישה אורחים בלגיים מספינת טיולים בים התיכון.

הארגון "מועצת השיחרור של הפת"ח" הודיע, כי הורה לשחרר את מארי־לור ואלאנט ואת אחותה וירג'יני בזמן הקרוב ביותר, על־מנת להחזירן לאביהן בצרפת. "נחזיר את הילדות באחת הבירות הערביות", נאמר בהודעה, שצורפו אליה תצלומים בצבע של שתי הילדות.

בתצלומים נראות שתי הילדות, בנות 5 ו־6, יושבות לפני דגל פלשתיני, כשהן לובשות אפודות חומות זהות.

בהודעה נמסר, כי ההחלטה לשחרר את הילדות נובעת מ"מאמצים הומניטריים של ארצות ערביות ומדינות ידידותיות".

בתצלום: 2 הילדות שאבו־נידאל הואיל לשחררן.

(ע"ר — תצלום: אי.פי.)

● הקהילה היהודית הצרפתית "איננה רוחשת אהדה בלעדית לפוליטיקאי כלשהו", והיא תחקור את המועמדים לנשיאות צרפת לגבי "עמדתם כלפי מדינת ישראל, הגזענות ושנאת־הזרים" — הודיע אמש הרב הראשי ליהודי צרפת, הרב יוסף סיטרוק, בראיון ל"לה מונד".

● קרוב ל־150 בני־אדם ניספו בעת שהמעבורת שבה הפליגו עלתה באש וטבעה בדרום בנגלדש.

המעבורת טבעה ביום ב' בשפך נהר הגאנגס, במחוז פאטואקלי, לאחר שאש אחזה במנוע והתפשטה במעבורת כולה. 11 אנשים שרדו ולא נתגלה כל סימן ליתר הנוסעים. נסיבות הדליקה טרם נודעו. (ע"ר)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממגורים למשרד למקצוע חופשי במרתף לתקופה של 5 שנים ברחוב קליי מס' 17 גוש 6108 חלקה 464.

תיק בנין 7/0585־015
בקשה מס' 870874

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. במסה, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
עיר אילת
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנה בזה הודעה כי הוגשה לועדת בנין ערים מקומית אילת, בקשה למתן היתר לשימוש חורג, חריגה מת.ב.ע. מאושרת מס' 12/114/03/2.

מהות הבקשה: היתר לשימוש חורג להקמת 2 מגרשי טניס על שטח ציבורי פתוח צמוד למלון המלך שלמה (בשטח תעלת המים העתידית) בשטח כולל של 1302.0 מ"ר, לתקופה של 3 שנים.
שם המבקש: מלון המלך שלמה.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע מעניין החריגה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתון.

רפי הוכמן
יו"ר הועדה

כנס מזכירי אזור שמ"ש
(+ רכזי התהליך הרעיוני ונציג הת"ץ)
בנושא:
התהליך הרעיוני
ובהשתתפות מזכירות הקבה"א
מתקיים ביום ה' 31.12.87 בשעה 8.00
בקיבוץ עין־החורש

"ארד" בע"מ — דליה
שותפות דליה — רמות מנשה
הודעה לציבור לקוחותינו וידידינו
החל מיום 3.1.88 יחולו שינויים במספרי הטלפון של מפעלנו. מס' חטלפון הראשי למפעל (מרכזיה) יהיה
04־897911
מעתה, ניתן יהיה לחייג ישירות למחלקות.
להלן פירוט מספר קווים לנוחותכם:

מח' מכירות	897989
מנהל כללי	897910
מנהל שיווק	897955
מח' יצוא	897925
מנהל פנים	897913
גזברות	897936
הנהלת ייצור	897934
מחסן	897953
אלקטרוניקה	897903
הנה"ח	897918
שירות שדה	897954
מס' פקס	04־897960

בברכה, ארד בע"מ — דליה

אנשים ואירועים

עמוס עוז — "מרצה מצטיין" באונ' בן־גוריון

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

תלמידי המחלקה לספרות באוניברסיטת בן־גוריון בחרו בסופר עמוס עוז, המשמש מרצה במחלקה, למרצה מצטיין.

המרצים המצטיינים נבחרים על־ידי סטודנטים באמצעות סקר הערכת הוראה, הנערך זה מספר שנים על־ידי הוועדה לשיפור ההוראה, בשיתוף עם אגודת הסטודנטים. רק מרצים שלימדו קורס ובו מספר המשתתפים עולה על מחצית מספר הסטודנטים במחלקה — משתתפים בסקר.

נתוני הסקר מתייחסים לשנת הלימודים שחלפה, והם מתפרסמים כעת בבטאון האוניברסיטה, "נגבה". אחד התלמידים, צבי לוינצ'וק, שסיים קורס של עמוס עוז בהצטיינות, אמר: הוא מודע לדברים שמורה מן השורה לא יבחין בהם, משום שהוא עצמו עוסק בכתיבה. "עמוס עוז העביר את הקורס בצורה מרהימה ממש".

מרצים מצטיינים נוספים: ד"ר זאב צחור מן המחלקה להסטוריה, השופט גלעד גלעדי מהמחלקה לעבודה סוציאלית ואחרים.

נשות בריטניה אינן מאמינות שגברים יקחו גלולות נגד הריון

לונדון. — רוב הנשים בבריטניה אינן מאמינות, כי גברים יזכרו שעליהם לבלוע בקביעות גלולות נגד הריון — עולה מסקר דעת־קהל, שפורסם כאן אתמול.

שבע מתוך 10 נשים אמרו, כי הן לא יאמינו לגבר שיאמר להן כי הוא נוטל גלולות.

כאשר הועלתה לפני הנשאלות אפשרות של גלולה הנלקחת על־ידי הזכרים, אמרו רוב הנשים, כי הן אינן נותנות אמון כבעל, אפילו לגבי הוצאת החתול בלילה, ואיך הן יכולות לצפות שיזכור לבלוע כל יום גלולה?

"אגודה למוות הומני" סייעה לצעירה משותקת בגרמניה — להתאבד

קארלסרואה. — דניאלה מ', בת 27, צעירה מערב־גרמניה משותקת, שהתפרסמה בבקשה למוות, מתה מבליעת מנת ציאניד, בעוד מערכת המשפט עושה כל אשר ביכולתה למנוע פעולה זו של המתת־חסד.

האגודה המערב־גרמנית למוות הומני, הפועלת להמתת־חסד של חולים חשוכי־מרפא, המבקשים זאת, הודיעה אמש, כי "אוהדת שאיננה אזרחית גרמניה נתנה את הציאניד, ב־23 בדצמבר, לדניאלה מ' שהיתה משותקת מ־1983, כאשר נפצעה בתאונת־דרכים".

התביעה פתחה בחקירה והורתה לערוך ניתוח שלאחר המוות. לפי החוקרים, איפשר גבר שטיפל במשותקת לאשה כבת שישים להיכנס לדירת החולה. כעבור שעה וחצי מצא המטפל את דניאלה מתה. באמצעות קשית, בלעה ציאניד שהוכנס למשקה. (ע"צ)

התזמורת
הפילהרמונית
הישראלית
מנהל מוסיקלי זובין מהטה

הצגה מיוחדת
בטהובן: "פידליו"
(בבימוי מלא)
האופרה העירונית של קלן

מנצח: מיכאל שנוודט
בימאי: הנס נויגבאואר
מעצב: מ. א. מרלי

תל־אביב, היכל התרבות ע"ש פרדריק ר. מאן
יום ב' 1 בפברואר 1988, בשעה 20.30

כרטיסים החל מיום ו' 1.1.88 בקופות התזמורת (היכל התרבות) בכל יום בשעות 10־13; 17־19. בימי ו' 10־13 בלבד, ובסוכנות "קסטל", אבן גבירול 153, טל' 03־444725.
בירושלים, בסוכנות "בימות", רח' שמאי 8, בימים א'־ה' בשעות 9־13; 16־19. בימי ו' 9־13 בלבד.
בחיפה, במשרד התזמורת, בית הקרנות, הרצל 16, בימים א', ב', ד', ה' בשעות 10־13; בימי ג' 16־18. בימי ו' 10־12 בלבד.

הנחה למנויי התזמורת לפי תלוש מס' 102
★★★
לתשומת לב שוחרי התזמורת
ניתן להזמין כרטיסים טלפונית במשרדינו בשלושת ימי המכירה הראשונים

על היום

30.12.87

חג הזלילה הגדולה

לקראת חג המולד הכפילה עיר האורות את עוצמת אורותיה. אך בעיקרו היה זה חג קולינארי

מאת ארנון יפת, פאריס

העצים בשדרות האליזה הצמיחו עלי זהב. הענפים קרמו תחת אלף מנורות, שאורן השתקף בעלי הזהב בניצוצות. עצי האשוח, ירוקים וענקים, עצי גן־עדן לפי המסורת הנוצרית, המסמלים חיים נצחיים, נקשרו במנופים אל עמודי החשמל, כשפעמונים ארוזים תלויים על ענפיהם. סרטים בכל הצבעים נמתחו מגגות הבתים אל המדרכה למטה.

בחג המולד הכפילה עיר האורות עוצמת אורותיה. השנה אין צנע. כולם שמחו, פחות או יותר. העשירים נתנו את הטון. הם קבעו את המתנות באופנה. העניים שתקו והסתפקו בבתי התמחוי החדשים לחלוקת מזון, „מסעדות הלב". השפע נשפך, והחנויות שקקו מרוב אדם. בתי הכלבו הגדולים נאלצו לפתוח את שעריהם גם ביום ראשון כדי לספק את הביקוש. פסיכוזה של מתנות וצעצועים לילדים: מתנות לעשירים, כמו רכבת חשמלית בשווי של 23 אלף פראנק, מתנות לבינוניים, מתנות לעניים. היתה אווירה של סיפוק תשוקות.

אותה תפאורה נוצצת, קיטש סנטימנטלי־רתי, אך בקנה־מידה קטן, הותקנה בתוך הסלונים בדירות. גן־עדן מופיע בנוסח זה על־פי הדמיון האירופי: אורות חשמל, ענף עץ ירוק־עד, עטור פתיתי נייר צבעוניים ונרות צבעוניים מנצנצים מתוכו. על רקע זה התחיל הלילה בזלילה הגדולה. אין פה מחלוקת על הבעיה, אם בני־האדם בעולם הבא יורשו לאכול או לא. אדרבא, דווקא בחג־המולד הם מסוגלים לאכול ללא־גבול. חג־המולד הוא בעיקר ארוחה אחת לענקים ללא בטן. נחלי שמפניה זורמים מן הבקבוקים. טונות כבד אווז, קביאר, ההודו המסורתי — הכול נבלע בכרסות החוגגים. בחג דומה הצרפתי לגרגאנטואה, גיבורו הזללן של הסופר בימי הביניים, פרנסיס רבלה, שהיה בולע כמויות מזון עצומות. על השולחן הגדוש כל טוב, שוכחים כולם את הכרס. אוכלים מטעמים על מטעמים, כמות ואיכות. האיסורים נשכחים, לא מהדקים חגורה ולא חוסכים. זה חג החך, הקניות, המתנות, הלבבות. מה שהצרפתים קוראים „נואל" מהלך עליהם קסמים. „נואל" נחשב זמן משיחי מחוץ לזמן היומיומי.

חג החך

אין ספק, כי לגבי הצרפתים ימי המשיח פירושם לאכול מאכלים נדירים וללגום משקאות חריפים. אולי משום כך הפך החג הזה לעסק קולינארי משגשג. בתי עסק למזון משובח מרוויחים בחודש לפני החג מה שאינם מרוויחים בשנה שלמה. החלק העיקרי של הפרסומת ברחוב ובטלוויזיה מוקדש לארוחת „נואל". מודעות ענק מציגות תפריטים שונים ל„ארוחת המלכים". על האוטובוסים רואים כמודעות לשמפניה, בקבוק בתוך ראש. אפילו המוספים הספרותיים בעתונים מוקדשים ל„אמנות השולחן", לפילוסופיה הגסטרו־נומית. סופרת צעירה, נואל שטלה, חיברה תיאוריה מינית על האכילה. „השולחן אינו אלא מיטה", היא אומרת. „האכילה היא אקט מיני". בתוך בולמוס האכילה, פרצה מחלוקת בין האינטלקטואלים המטריאליסטים לאידיאליסטים: האם הגוף הוא מכשיר לסיפוק תענוגות או שמא להפך, מכשול בפני התענוג, מעמסה ואפילו קללה? אין ספק כי לרבים, בתום הלילה, הגוף יהפוך ממכשיר לסיפוק תענוגות לקללה.

אמבולנסים צופרים נשמעו ברחובות מאוחר בלילה, הם הובילו מאות זוללים שגופם הפך לקורבן תאוות האכילה שלהם. תורים ארוכים השתרכו במשך שבועות לפני חנות מוצרי המזון היוקרתי „פושון" ברובע מדלן, כאילו עמדו בתור לפני חנות מזון ברוסיה. נשים עטורות יהלומים נוצצים דחפו זו את זו והשמיעו צווחות וגידופים. שיא קניות כבד־אווז יקר וקוויאר שוב נשבר במחירים מרקיעי שחקים. 300 מובטלים קומוניסטים הפריעו לשמחה בפלישה לחנות. הם מילאו שקים, הותירו כרוזי מחאה ונעלמו. גם הם רצו ליהנות.

צמיגים בוערים בבית־לחם

השנה דאגו פה גם לגורל התפילה המסורתית בכנסיית המולד. על מסכי הטלוויזיה ראו צמיגים בוערים ואבנים מתגלגלות בבית־לחם, שמעו את קריאות השבאב המתמרד וירי החיילים הישראלים. אך המהומות בארץ הקודש לא עצרו את גלגלי השמחה במחוזות הזלילה. הצרפתים, שהיו שקועים ב„נואל", לא כל כך עקבו אחרי מה שקרה בישראל. כמה כמרים בגלימות מגולות עמלו בתכניות בערוצי הטלוויזיה להשוות לחג צביון רוחני ולהזכיר את המקורות. בשבילם „נואל" הוא חג החלכאים והנדכאים. הם מדברים על ישו הנוצרי, סצינת חרפת בבית לחם, אור, נדיבות, שלום, אהבה, צניעות. איש לא מבין על מה הם מדברים. הגיבור הוא פפא־נואל, הפרסומת ייבאה אותו מפולקלור פגאניסטי סקנדינבי עתיק יומין, כדי לקדם את המכירות. חנויות הכלבו חיפשו כמה מובטלים כדי לשדל ילדים לקנות מתנות. מודעות הפרסומת הענקיות ברחובות יצרו אווירת פסיכוזה. ההמון רץ אל הרוכלים. נשים וטף יצאו מהחנויות עמוסים שקיות ניילון. אפילו „חסידי לובביץ'" לא התאפקו מליטול חלק בשמחה. בין מודעות לבשר הזה ולשמפניה, הופיעו מודעות מטעם לובביץ' הקוראות לצרפתים „להדליק נרות חנוכה". קדחת הקניות נמשכה עד הרגע האחרון. השכירים זכו במענק במיוחד לחג כדי לקנות מן המטעמים והמתנות היוקרתיים. השבועונים הקדישו עמודים שלמים לתצוגות למתנות יקרות, מ־1000 פראנק עד 10,000 פרנק: בשמים, שעונים, תכשיטים, צעצועים, אלבומים.

הסופר פיליפ סולורס, מתאר היסטריה זו למתנות, כמחניקה. „המתנות משעבדות", הוא כתב, „הן פרוורסיות".

עיר רפאים

בשעות הערב עדיין היו ההמונים שקועים בקניות. אחר־כך הפכה פאריס לעיר רפאים. זה החג הנוצרי היחיד שנחגג בערב, אולי מפני שהם חוגגים הולדת יהודי. רוב הצרפתים יושבים אל השולחן המשפחתי. הקהל „רמי המעלה" מתכנס בקברטים, צדפות ושמפניה. על הבמה, נשים חשופות אברים, מבדרות אותם. רק מיעוט קתולים מאמינים סועדים את הארוחה אחרי התפילה בחצות הלילה, כפי שנהגו אבות אבותיהם. פורקן תאוות הזלילה מתנהל לפני מסך הטלוויזיה, שבו כמרים מטיפים לשוב לימות המשיח של הנוצרים. בערוצים השונים הוקרנו תכניות על מוסרי כל, כדי לעורר יסורי מצפון. הטלוויזיה תפסה חלק נכבד ביצירת האווירה החגיגית. היא פתחה בדרשות, בתכניות שהטיפו לאהבה בין בני־אדם ועמים. אנריקו מסיאס עם ילדים מכל העולם. אחר־כך עוברים לשמפניה, קוויאר והופעות בידור. את רקדניות העירום משאירים לליל השנה החדשה.

סנטה קלאוס – לקידום מכירות (צילום: אי.פי.)

ההסתדרות במיגזור הערבי

מעט, אבל הרבה יותר מאחרים

מאת אבשלום קווה

הוועדה המרכזת של ההסתדרות קיימה בשבוע שעבר ישיבה מיוחדת במועצת פועלי מרכז הגליל, בסקעין. הישיבה, שהיתה אמורה להיות חגיגית מאוד, תוכננה חודשים קודם לכן. מאורעות הדמים בשטחים ו„יום השלום" בקו הירוק קברו את החגיגיות.

ההסתדרות, שעסקה בשילובו ובהשוואת תנאי עבודתו של העובד הערבי, היא קרן אור במעט בודדה בסך הכל הציוני. סביר להניח, שההסתדרות לא תצליח לתקן את שגיאותיה — היא, וכמובן שלא את ההזנחה המושעת של ממשלות ישראל כלפי הציבור הערבי בארץ. למרות ההשקעות ונסיונות השילוב, לא תהא זאת ההסתדרות שתעצור את ההתקרבות וההזדהות, הבלתי נמנעת, של ערביי הקו הירוק עם אחיהם בשטחים.

שינויים מיוחלים

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, מסר במהלך הישיבה בסקעין על ההחלטה להוסיף תקנים במחלקה לשילוב ועל שורה של שינויים נוספים. בימים כתיקונם היו החלטות אלה נבלעות בשאר הבלי העולם הזה. הפעם עוררו השינויים ביקורת מצד הליכוד ואף מצד מספר חברי מפלגת העבודה בוועד־הפועל, ששאלה למה לתת פרס למשליכי אבנים?

בין ההחלטות: הוספת 15 תקנים במהלך שנת 88', זאת בנוסף ל־15 המשרות שאושרו במהלך 87'. הוחלט לצרף נציג ערבי, ואלה אגרליה, למזכירות המרכז החקלאי. קרב של שנים בנושא זה והחלטות אין־ספור בפורומים שונים ומכובדים, כגון ועידת ההסתדרות, הגיעו אל תחילת פתרונם. אגב, למהלך זה של אי־צירוף חברים ערבים למרכז החקלאי עד כה, שותפות גם התנועות הקיבוציות. הוחלט גם להקים מועצת־פועלים באום־אל־פאחם, כה קיים ועד עובדים עצמאי זה מספר שנים. „אין תחליף לחיים משותפים ודו־קיום בין יהודים לערבים בארץ המבוסס על שוויון, אחווה ורעות, תוך כיבוד הדדי בין העמים והדתות בישראל", סיכם קיסר את שורת ההודעות בנושא.

השוואת שירותים

בשלהי שנת 59' היו כעשרת אלפים חברים ערבים באיגוד המקצועי (רובם מורים). עתה, לאחר 27 שנים, מגיע מספר הערבים בהסתדרות לכ־170 אלף איש, שהם יותר מ־10.5 אחוזים מכלל חברי ההסתדרות. לאחר 27 שנים של חברות בהסתדרות שולבו 85 אחוזים במועצות־פועלים ובוועדי־עובדים. השילוב נעשה בעקבות אישור מטה אירגונית, המעודדת עדיין מחלוקה והמצאת בשלב נסיוני. במיגזור הערבי יש כיום ארבע מועצות פועלים עצמאיות, חמישה ועדי עובדים, שהם שלב אחרון לפני מועצת פועלים, ושתי מועצות־משנה.

ההסתדרות ביטלה שתי מחלקות: את המחלקה לשילוב העובד הערבי ואת המחלקה לוועדי עובדים, אשר אוחדו ליחידה מיוחדת בשם „היחידה למעקב". היחידה פועלת במסגרת האגף לארגון ולמועצות פועלים, ובראשה עומד נוואף מצאלחה. תפקידה לפעול לשילוב ארגוני תקין, קליטת חברי ההסתדרות שצורפו אליהם והשוואת השירותים הניתנים לכל הישובים היהודיים, הערביים והדרוזיים ובניית מועדונים בנוסף לארבעים הקיימים.

ב„סך הכל הציוני" — ההסתדרות היא קרן אור באפילה. בפעולותיה לשילוב העובד הערבי והשוואת תנאיו היא במעט בודדה בשטח, גם אם אינה עושה די

לקופת־חולים יותר ממאה סניפים במיגזור זה, המספקים שרותים לכ־450 אלף נפש. כמו כן יש להסתדרות תאים של נעמת, סניפי הפועל, בתי־ספר של עמל וסניפים של בנק הפועלים. בתחום חברת העובדים יכולה ההסתדרות לרשום לעצמה נקודות שחורות בלבד. תיעוש הכפר הערבי — הבטחה הכלולה בשורה של החלטות — רחוק מאוד משלב הביצוע ופוגע במגזור הערבי.

ביום שישי האחרון התקיים מיפגש של פעילי ההסתדרות במיגזור הערבי בארץ, בכינוס, שאורגן על־ידי יו"ר האגף לארגון ולמועצות פועלים, גדעון בן־ישראל, והוחלט על קיום שבוע אחווה יהודי־ערבי במסגרת חגיגות 67' להקמת ההסתדרות. בן־ישראל פעל באחרונה לחיזוק ועיבוי החומה המתייצבת מול הגזענות, שבראשה הרב כהנא.

חבר הוועדה המרכזת ואיש דלית־אל־כרמל, יוסף קרא, קובע כי ההסתדרות היתה והינה החלוץ בתחום התחרות לשוויון בין יהודים לערבים ודבר זה מצא את ביטויו בהגדלת התקציבים לפעולות השונות. יו"ר סיעת מפ"ם בהסתדרות, אפרים ז'ילוני, ביקורתי יותר ואומר כי ההסתדרות עשתה מעט מדי לשילוב אמיתי של אוכלוסיית הערבים בחייה של מדינת ישראל. לדברי סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, מאיר גת, יש לבדוק האם מדיניות השילוב של האגף לארגון ולמועצות פועלים הוכיחה עצמה, בעקבות גלויי הקיצוניות הלאומית מצד שני הצדדים, כדבריו.

מחוץ לוויכוח

בהסתדרות נפתח בימים אלה ויכוח, האם יש לצאת בהכרזות מדיניות ולקבוע דעה או דעות בנושאים הפוליטיים החמים העומדים על סדר היום. הרוב הגדול בקרב הוועדה המרכזת, הממשלה של ההסתדרות, מתנגד לכך, בטענה שהנושא „שייך" למפלגות, ואל לה להסתדרות להכנס למחלוקות בין יונים לבין ניצים, כאשר יש לה בעיות חמות אחרות על הפרק וכאשר יש לפעול להגברת השוויון.

מאיר גת מתנגד לכך בקטגוריות, כי אין זה עניין למפלגות בלבד ועל ההסתדרות לנקוט עמדה ברורה. „גם חברינו הערבים מבינים, שהתפתחות המגמות הלאומניות משפיעות לרעה עליהם, ויש להבהיר שאנו בעד שוויון זכויות וחובות. לכן, לדעתי, ההסתדרות לא יכולה להשאר מחוץ לוויכוח הזה".

בין אם ההסתדרות רוצה בכך ובין אם לא, היא נמצאת בשולי הוויכוח המדיני ובאמצעה של קלחת העשייה. עם היוודע דבר החלטת הוועדה המרכזת להוסיף תקנים, מיהר חבר הכנסת מיכאל איתן לגנות את ההחלטה. ביום ראשון שחלף הופיע ואנשטיין של הליכוד בלשכת המזכ"ל והגיש לו מחאה חריפה. „יום השלום" ולפניו „יום השביתה", הוכיחו כי הציבור הערבי שבתחומי הקו הירוק אינו עוד נותן להובלה עיוורת בידי עסקני מפלגות וראשי המועצות. מהפיכת התודעה ההיסטורית העוברת על אוכלוסיית הערבים בארץ נוגעת גם נוגעת להסתדרות ולמרוויחותיה השונות.

על הפרק

ראש דסק לענייני היום: לוי מורג עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

הדו"ח ה־16 של נציב תלונות הציבור

דיווחה על מציאת אבידה ונחשדה בגניבה; דיווח על פגיעה בתמרור ומצא עצמו מאחורי הסורגים כחשוד בגניבה; נתיב הייסורים של הורים לילד חריג עד שנמצא לו מוסד מתאים; בילוש פרטי בהחלט של עובדת המוסד לביטוח לאומי אחרי גבר מחזר בסיוע מסוף המוסד — ממצאים אלה ורבים אחרים כלולים בדו"ח השנתי ה־16 של מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור, יעקב מלץ. הדו"ח, שהונח על שולחן הכנסת והותר היום לפירסום, עד ספטמבר 1987.

למקרא ממצאי הדו"ח, המהווים חלק זעיר מתוך יותר מ־5000 תלונות בהן טיפלה הנציבות השנה, ניתן להיווכח פעם נוספת כיצד נשחק האזרח על־ידי הממסד ופקידיו. פקידות שאינך יודע אם היא לא איכפתית, או צינית בתערובת של ערלת־לב בשעה שהיא יכולה לגלות מעט רגישות לזולת, מעט רצון טוב, אם לא לפנים משורת הדין אז לפחות כפי שהדין מרשה לפעול.

אולם גם קרן אור יש בדו"ח: יש אזרחים במדינה הזאת שאינם מוכנים שיירקו בפרצופם. מסתבר, שהאזרח הקטן איננו כה קטן אם הוא יודע לנצל את זכותו. מרעיש שמיים וארץ, פונה לנציב התלונות ולמוסדות הביקורת וסופו לנצח. מסתבר שטחנות הצדק טוחנות אמנם לאט אבל, בסך־הכל הן טוחנות.

להלן מבחר תלונות בהן טיפל הנציב.

(ליקט: אשר שילוני)

יעקב מלץ. קבע שהתלונה מוצדקת

אזרחים בסבך הממסד

הגרידה לא אושרה

לנציבות תלונות הציבור הוגשו תלונות מספר על־ידי תושבי איזורי פיתוח, שעמדו להעתיק את מקומות מגוריהם לאיזורים שאינם מוגדרים כאיזורי פיתוח. טענו, כי המשכנתא, שניתנה להם בעבר לגבי הדירה שנרכשה באיזור הפיתוח, תוצמד לדירה שהם עומדים לרכוש במקום המגורים החדש („גרירת משכנתא" בלשון המשרד), אך בקשותיהם נדחו. להלן פרטי הבירור של אחת מתלונות אלו.

מדובר בבעל משפחה של חמש נפשות, שהתגורר מאז 1978 בבית שמש (איזור פיתוח) בדירה שבבעלות עמידר, בתנאי שכירות. בשנת 1982 רכש את הדירה בעזרת הלוואה, מובטחת במשכנתא, שקיבל לשם כך לפי אישור ממשרד הבינוי והשיכון. באותה שנה החל לעבוד בחברה לחיפושי נפט. כעבור שנתיים פוטר מחמת צמצומים. באוקטובר 1984 עלה בידו להשיג עבודה במפעל עתיר־ידע בירושלים, אך המפעל התנה עמו, כמו עם כל יתר העובדים, שעליו להעתיק את מקום מגוריו לירושלים.

ביוני 1985 ביקש המתלונן מהמשרד „גרירת משכנתא", כדי שיוכל לממש את העתקת מגוריו מבית שמש לירושלים. המשרד דחה את בקשתו. בינואר 1986 חזר ופנה המתלונן בעניין זה. הבקשה נדונה בוועדה הבינמשרדית למקרים חריגים וגם בה נדחתה. הנימוק לדחיות היה, כי כיוון שהמתלונן תושב איזור פיתוח, אין הוא יכול לקבל אישור ל„גרירת משכנתא".

במחצית הראשונה של 1986 הודיע המפעל למתלונן, שאם ברצונו להמשיך להיות מועסק בו, עליו להעתיק את המגורים לכל המאוחר עד 1.6.1986.

בירור הנציבות העלה, כי תנאי הסיוע, שמשרד הבינוי והשיכון נותן לרוכש דירה באיזורי פיתוח, עדיפים במידה ניכרת מאלה הניתנים לרוכש דירה באיזורים אחרים בארץ. ההעדפה נועדה לעודד מגורים באיזורי פיתוח. מאותו טעם מסרב המשרד לסייע לתושבי איזורי פיתוח בעזיבת מגוריהם על ידי אישור „גרירת משכנתא". לפיכך סירב המשרד לאשר בקשת המתלונן.

הנציב קבע, שהתלונה מוצדקת. הנציב ער למדיניות ההעדפה של משרד הבינוי והשיכון במתן סיוע למשתכנים באיזורי פיתוח. עם זאת, הוא סבור, שאין זה מוצדק להקשות על תושבי איזורי פיתוח בנושא „גרירת משכנתא". תושב, שמלכתחילה רכש בסיועו של המשרד דירה באיזור שאינו איזור פיתוח, זוכה ל„גרירת משכנתא", כשהוא מעתיק את מקום מגוריו לכל מקום אחר בארץ. לפיכך, גם למי שמתגורר באיזור פיתוח יש לאפשר „גרירת משכנתא", שעה שהוא עובר לגור באיזור שאינו איזור פיתוח, אף כי לא בהכרח בתנאים המועדפים בהם קיבל בשעתו את המשכנתא. במקרה כזה המשכנתא שתוצמד לדירה החדשה תהיה בתנאים הרגילים הנהוגים לגבי מי שמתגורר באיזור שאינו איזור פיתוח.

הנציב הצביע אפוא בפני משרד הבינוי והשיכון על הצורך לאפשר למתלונן להעתיק לאלתר את מקום מגוריו מבית שמש לירושלים על ידי אישור „גרירת משכנתא" בתנאים רגילים כאמור. כן הצביע הנציב על כך, שמן הצורך שהמשרד ישנה את הנוהל כדי לאפשר נידות מגורים גם למתגוררים באיזורי פיתוח.

משרד הבינוי והשיכון פעל על פי המלצת הנציב: למתלונן אושרה „גרירת משכנתא". המשרד גם שינה את הנוהל בהתאם — סוף טוב הכל טוב.

ארבעת המטרים החורגים

הוועדה הבין־משרדית במשרד הבינוי והשיכון למקרים חריגים (ועדת החריגים) דחתה בקשתו של אזרח ל„גרירת משכנתא" משום שדירתו גדולה ב־4 מטרים מעבר לתקן המזכה אותו באותה גרירה ולבסוף התברר שהתקן מזכה אותו ב„גרירת המשכנתא" גם אם דירתו גדולה ב־6 מטרים.

הנציבות עיינה בנוהל של משרד הבינוי והשיכון בנדון. התברר כי בנוהל שהיה בתוקף עד דצמבר 1984 היה השטח המירבי, לעניין גרירת משכנתא, 114 מ"ר. אולם ב־10.12.1984 חל שינוי בנוהל בנוגע לגודל השטח, והוא הועלה מ־114 מ"ר ל־120 מ"ר. לפי זה, גם בלא להיכנס לשאלה איזו קביעה של השטח יש להעדיף — זו של העירייה או זו של השמאי שמטעם הבנק — הרי שכאשר הגיש המתלונן ב־14.1.1985 את בקשתו לגרירת המשכנתא לבנק, השינוי דלעיל בנוהל כבר היה בתוקף.

כפי שצוין, פנה אותו אזרח לאחר מכן גם לוועדת החריגים של המשרד. ועדה זו חזרה לאחר מספר חודשים, על ההחלטה השלילית כלשונה של הבנק. לא נתנה נימוקים משלה להחלטתה השלילית. יתר על כן, היא גם לא היתה מודעת לשינוי בנוהל, אשר לפיו הוגדל כאמור עוד ב־10.12.1984 השטח המירבי ל־120 מ"ר — קובע הנציב.

ניתן היה לצפות שוועדה זו, האמורה לדון במקרים חריגים, תתייחס עניינית לבקשת המתלונן: אפילו בהנחה שבעת דיוני הוועדה היה השטח המירבי עדיין 114 מ"ר, מדובר היה בסטייה מזערית של 4 מ"ר, שהרי גם לפי הערכת שמאי הבנק היה השטח הכולל של דירת המתלונן 118 מ"ר.

אומר הנציב: „יש לראות בחומרה את העובדה, שהגורמים האמורים ליישם את נוהלי המשרד אינם מעודכנים בנוגע לשינויים החלים בהם מדי פעם בפעם".

הנציב הצביע בפני משרד הבינוי והשיכון:

(א) על הצורך לפצות את המתלונן על הנזק, שנגרם לו בעטייה של דחיית בקשתו לגרירת משכנתא ונאלץ להחזיר בבת אחת את יתרת ההלוואה.

(ב) על הצורך לפעול, כדי שהבנקים למשכנתאות יקבלו מהמשרד בקביעות מידע על עדכונים בנהלים ובהנחיות. על המשרד גם לוודא את יישום הנהלים וההנחיות בדרך של פיקוח מתאים על כל שלב משלבי הטיפול בבקשות סיוע לדיור בין בבנקים ובין במשרד.

(ג) על הצורך בהדרכת העובדים, העוסקים בהכנת בקשות לדיון בוועדות המשרד, כי יעשו את הדרוש להגשה קפדנית של החומר על כל מסמכיו ונתוניו, כדי שהחלטות הוועדות יתבססו על עובדות נכונות והוראות תקפות.

התוצאה: משרד הבינוי והשיכון הודיע לנציבות, שלמתלוננים אושרה משכנתא בסכום הריאלי של יתרת ההלוואה שאותה נאלצו להחזיר בשעתו.

באה לדווח על מציאה והוחשדה בגניבה

המוצא הישר יבוא על שכרו — נאמר, בדרך כלל, במודעות. האומנם? ראו מה קרה ל„פראיירית" אחת שחשבה לתומה שהיא עושה מצווה גדולה ולבסוף נאלצה לפנות בינואר 1986 לנציבות תלונות הציבור בתלונה על כי נעצרה ונחקרה במשך זמן ממושך, ללא כל הצדקה ובאופן משפיל ומעליב, על ידי חוקרת בדרגת רס"ל ממשטרת רמת־גן בגין חשד, כי עברה עבירה של גניבה על ידי מציאה. המתלוננת גם קבלה על כך, שנערך חיפוש בביתה והיא אף נדרשה להיבדק במכונת פוליגרף.

להלן השתלשלות העניינים, כפי שתיארה אותה המתלוננת:

ב־28 בנובמבר 1985, כאשר מדדה בגדים בחנות הרוחות של עובדי האוניברסיטה תל־אביב, מצאה צמיד על רצפת חדר המדידות. המתלוננת פנתה למנהל החנות ומסרה לו על המציאה, והוא הפנה אותה למזכירה שבחדר הסמוך. המתלוננת הודיעה למזכירה על מציאת תכשיט ומסרה את מספר הטלפון בביתה.

ב־1 בדצמבר 1985 התקשרה אליה בטלפון גב' נ' ומסרה לה, כי ב־28.11.1985 איבדה שרשרת. באותו יום ביקרה במספר מקומות ובין היתר גם בחנות הרוחות של עובדי האוניברסיטה. המתלוננת ציינה בשיחה עם גב' נ', כי התכשיט שמצאה הוא צמיד ליד. לבקשת גב' נ' נטלה המתלוננת את הצמיד בידה שעה שגב' נ' חזרה על תיאור השרשרת. לא נמצא תיאום בין השרשרת שלפי התיאור לבין הצמיד — המציאה שמצאה המתלוננת.

ב־3 בדצמבר 1985 טלפן אליה סמל ע' ממשטרת רמת־גן וביקש ממנה, כי תתאר בפניו את הצמיד שמצאה. המתלוננת לא נענתה לבקשה למסירת התיאור בטלפון והודיעה, כי כעבור שלושה ימים תמסור את הצמיד בתחנת המשטרה בצפון תל אביב, הנמצאת בסמוך למקום עבודתה. סמל ע' הבהיר לה, כי עליה לבקש אישור על מסירת האבידה.

למחרת (4.12.1985) התקשרה בתה של הגב' נ' טלפונית אל המתלוננת. המתלוננת הבהירה לבת, שהצמיד שמצאה אינו התכשיט שאיבדה אמה: הן יוכלו לראות את הצמיד במשטרת מחוז תל אביב.

ב־5.12.1985 התקשרה אליה חוקרת ממשטרת רמת גן והודיעה לה, שעליה לבוא לשם מייד ולהחזיר את התכשיט ולא, ייפתח נגדה תיק פלילי. משציינה כי סיכמה עם סמל ע', שהמציאה תימסר במשטרת מחוז תל אביב, הודיעה לה החוקרת שעליה למסור את האבידה אך ורק במשטרת רמת גן.

בשעה 15.00 של אותו יום הגיעה המתלוננת לתחנת המשטרה ברמת גן. המתלוננת הופנתה לחוקרת רס"ל א', ולה היא מסרה את הצמיד. בעת קבלת הצמיד הביעה רס"ל א' חוסר אימון בעובדת היות הצמיד — התכשיט שמצאה המתלוננת בפועל. לאחר המתנה של שלוש שעות בחדר חקירות, נחקרה המתלוננת על ידי רס"ל א', נגבתה ממנה הודעה ואף נפתח נגדה תיק פלילי בחשד לעבירת גניבה על ידי מציאה. לטענת המתלוננת, התייחסה אליה רס"ל א' בזלזול, בחוסר אימון ובחשדנות. חקירתה הייתה בוטה ופוגעת. כדי להוכיח חפותה, והיינו: טענתה כי הצמיד שהביאה הוא התכשיט שמצאה, נאלצה בלית ברירה להסכים לעריכת חיפוש בביתה. כמה ימים לאחר מכן נדרשה גם להיבדק במכונת אמת.

המתלוננת ציינה, כי מעצרה, חקירתה ופתיחת תיק פלילי נגדה היו בלא כל הצדקה; לא היה בסיס לחשד נגדה וליחס המשפיל כלפיה. אילו התכוונה לגנוב כפי שנטען נגדה, כי אז לא הייתה מודיעה על המציאה. לדבריה, עברה חוויה קשה, ובמשך ימים ולילות לא התאוששה מן ההלם שהותיר בה המקרה.

בתלונתה לנציבות ביקשה המתלוננת התנצלות בכתב מן המשטרה על העוול ועגמת הנפש שנגרמו לה, ואף פיצוי הולם.

נוכח הממצאים קבע הנציב, כי התלונה מוצדקת והוא מנמק:

(א) זמן קצר לאחר שמצאה המתלוננת את הצמיד היא פנתה אל מנהל חנות הרוחות והשאירה מספר טלפון שיאפשר את איתורה. התנהגות זו מצביעה על כוונה כנה מצידה לאתר את בעלי התכשיט.

(ב) חומר הבירור מצביע על כך, שהמתלוננת סבורה הייתה, כי הצמיד שנמצא הוא יקר ערך עשוי זהב וכי יש לנקוט אמצעי זהירות כדי להבטיח את החזרתו לבעליו. התנהגות המתלוננת — העובדה שלא ציינה במפורש את טיבו של החפץ שמצאה, סירובה לתארו או להציגו בפני הגב' נ' — אינה נראית חריגה בנסיבות, כי רק בדרך זו תוכל לוודא, שהחפץ יגיע לידי בעליו על פי תיאור נכון של התכשיט וסימני זיהוי.

(ג) רס"ל א' הושפעה מהתרגשותה של הגב' נ', אשר איבדה שרשרת יקרת ערך. גב' נ' היתה משוכנעת כי התכשיט שמצאה המתלוננת, הוא השרשרת שאיבדה. סירובה של המתלוננת, מהטעמים דלעיל, להציג בפני הגב' נ' את הצמיד ולתארו בפניה הגביר את חשדה של הגב' נ' אשר ראתה לנכון להתלונן במשטרה.

(ד) נסיבות המקרה לא הצדיקו את זימונה המיידי של המתלוננת למטה מרחב דן, לאחר שיום קודם סיכמה המתלוננת עם חוקר אחר במטה, כי תמסור את הצמיד במטה מחוז תל אביב. לא הייתה הצדקה גם לעיכוב הממושך של המתלוננת בתחנה. עיכוב המתלוננת בנסיבות המקרה והיחס המשפיל והמעליב כלפיה במשך שהותה בתחנה — לא היה להם מקום.

המשטרה הודיעה לנציבות, כי המלצות הנציב מקובלות עליה: נגד רס"ל א' ננקטו צעדים משמעתיים. המשטרה התנצלה במכתב בפני המתלוננת ופיצתה אותה על עגמת הנפש שנגרמה לה.

גירסה אישית לדו"ח

מעשה בנהג שהחנה את מכוניתו במקום אסור לחניה כדי לפרוק טובין, שהביא מהנמל לאשתו העוסקת ביבוא. לטענתו, עשה כל האפשר כדי לקצר את משך החנייה.

בעת החנייה נזדמן שוטר במקום, ורשם דו"ח על עבירה. כאשר נתבקש הנהג לאשר בחתימתו את קבלת הדו"ח, ביקש מן השוטר לציין בעצמו על גבי הדו"ח הערה על סיבת החנייה במקום האסור. השוטר סירב ואמר, לדברי המתלונן, „קודם תחתום ואני אח"כ אחליט מה לרשום". הנהג הסביר לשוטר, כי ציון הערתו במו ידיו נחוץ כדי לאמת את טענתו בדבר כורח הנסיבות של חנייה במקום האסור. ברם, השוטר לא שעה לדבריו ועמד על כך, שיחתום בלא תנאי על קבלת הדו"ח. באין ברירה חתם, ולאחר מכן החל להוסיף על גבי הדו"ח הערה כדלעיל. משנוכח בזה השוטר, הוא חטף מידיו את הדו"ח ואמר „עוד נפגש בבית משפט".

ב־17.3.1985, ימים אחדים לאחר האירוע, פנה הנהג אל קצין תלונות הציבור במרחב ירושלים בתלונה על השוטר, בשל סירובו לאשר לו לציין בדו"ח את ההערה דלעיל ועל שחטף ממנו את הדו"ח בעת שהחל לעשות כן. ב־30.5.1985 הודיעה קצינת תלונות הציבור של המשטרה למתלונן, כי תלונתו נבדקה ונמצאה בלתי מוצדקת מהטעמים הבאים: רישום הערה, כפי שרצה המתלונן, על גבי הדו"ח אינו מקובל. השוטר מכחיש טענת המתלונן בדבר חטיפת הדו"ח, — לדבריו, רק „משך" את הדו"ח מידי המתלונן.

ב־5.7.1985 פנה המתלונן אל נציבות תלונות הציבור בתלונה על סירובו של השוטר לאפשר לו לכתוב בעצמו על גבי הדו"ח את תגובתו על רישום הדו"ח.

הנציב קבע: אין למנוע מאדם, אשר נערך לו דו"ח תעבורה, להביע את רצונו בכך, לכתוב בעצמו על גבי הדו"ח את תגובתו על עריכת הדו"ח. על השוטר, רושם הדו"ח, לאפשר זאת לאותו אדם ולסייע בידו.

הנציב המליץ בפני המשטרה לפרסם נוהל המחייב את השוטרים, הרושמים דו"חות תעבורה, לפעול על פי האמור לעיל ולהדריך בהתאם לכך את אנשי המשטרה רושמי דו"חות תעבורה. ואמנם, המשטרה פעלה במנהלית.

סימני המלחמה הבאה?

איך עושים גירושים כך שארה"ב לא תכעס, העולם לא יבקר אותנו אבל ערביי השטחים ילמדו לקח? דילמה.

מעבר לשאלות המעשיות, איך מפעילים כוח בדרך הומאנית, דבר שלא ייתכן בכלל, מזדקרת העובדה הבסיסית, שעשרים שנה תחת שלטון ישראלי לא רק שלא המיתו בקרב הפלשתינים את החלום הלאומי, אלא אף ביטלו את הקו הירוק בינם ובין ערביי ישראל. יצחק שמיר לא גמר להכחיש שיש בעיה דמוגרפית והיא קמה ונעמדה מולו במלוא משקלה המאיים.

לשמיר ולתפיסת העולם שלו אין תשובה לבעיה של מיעוט ערבי גדול, המאיים לעלות במספרו תוך שנים אחדות על המיעוט היהודי הגדול בישראל. המהומות בשטחים רק זירזו את התעוררות התודעה הרדומה בנושא זה.

לוא יכלו הדברים להתנהל לפי הצרכים, היתה ההתקוממות בקרב האוכלוסיה הערבית צריכה להדליק פנס אדום ולהביא את השלטון בישראל להסתער ממש על יוזמות מדיניות כדי לפתור מהר את הבעיה הפלשתינית. אבל המציאות הרצויה מפגרת תמיד אחרי המציאות האפורה.

בבחירות הבאות, מתקבל על הדעת, לא ייתן הציבור מנדט ברור למפלגת העבודה. הוא ייתן שוב מנדט חצוי למערך ולליכוד, או רוב לליכוד. לליכוד אין תשובה לבעיה הפלשתינית. מבחינת הליכוד אין בכלל בעיה כזו. מה יהיה?

אבנר רגב, מורתן, שבחודש פברואר השנה חזה במדור זה את נפילת הקו הירוק בין ערביי ישראל וערביי הגדה והרצועה, אומר עכשיו: „הדרך הנאורה שבה הלך משה ארנס — לתת לערביי ישראל את מלוא הזכויות — כבר לא קיימת היום בליכוד. נשאר הכיוון השני, התקיף, שאותו יוביל אריאל שרון. אבל לליכוד אין שום דרך לעשות טראנספר. אני מפחד שכל זה יביא אותנו, בסופו של דבר, למלחמה".

חייל עברי אמיץ

צה"ל בגירסה הרעה שלו יורה באוויר והורג מפגינים פלשתיניים בלתי חמושים. צה"ל בגירסה הטובה שלו „מצוייד יותר טוב לטיפול בהפרות סדר אלימות מבלי לפתוח באש. זה כולל כובעים מיוחדים ומגינים, רימוני גאז מדמיע וכדורי גומי. וגם אלות". (מתוך דברי שר הבטחון יצחק רבין אתמול, בראיון ב„הארץ").

זה החייל העברי שעליו חלמנו ולו התפללנו. איש חסר פרצוף, עם אלה בידו האחת, ידו השניה אוחזת ברימון גאז מדמיע, ובידו השלישית, הפנויה, הוא הודף כדורי גומי, כשהמגן מפריע לו לזוז. מין חייל ימי־ביניימי, עם ציור מעודכן נוסח השוטרים ברובע סואטו.

ועוד מזל שיש ציור כזה, כי האלטרנטיבה היא יריות באוויר.

עדיפויות מדיניות לפי רבין

על פי הדיווחים של דבריו של שר הבטחון יצחק רבין בשבת בבית ברל התקבלה תמונה בלתי ברורה, לפיה הוא דוחה את רעיון הוועידה הבינלאומית כפתיחה למו"מ ישיר ומאמץ תחתיו רעיון מדיני חדש, שתוכנו אינו נהיר כל צרכו.

שאלתי אותו על כך השבוע. רבין השיב, כי הוא לא מתנגד לוועידה בינלאומית, אבל בעדיפות ראשונה הוא תומך במו"מ ישיר בין ישראל ובין משלחת ירדנית־פלשתינית, שחבריה לא יהיו מזוהים עם אש"ף. בעדיפות שניה הוא תומך במו"מ בין ישראל ומשלחת ירדנית־פלשתינית בתיווך אמריקני, ורק בעדיפות שלישית, אם שני הראשונים לא יתגשמו, הוא תומך בוועידה בינלאומית כפתיחה למו"מ ישיר.

רבין אינו חלוק, אפוא, על פרס, התומך גם הוא בפתיחה בינלאומית לא כאידיאולוגיה אלא כאפשרות המעשית היחידה. יחד עם זאת יש בעמדה של רבין ניואנס — הבלטת הנכונות לתיווך אמריקני — שבו הוא קצת קורץ לשמיר וקצת זורק כפפה לאמריקנים. היום, אחרי הדאגה הרבה שעורר בהם המצב בשטחים, הם אולי יהיו מוכנים להרים את הכפפה ולנסות הכל מחדש.

„קח את האו"ם ברצינות רבה"

למורת הצבעת הגינוי נגד ישראל באו"ם אומרת ג'ין קירקפטריק, לשעבר שגרירת ארה"ב באו"ם, כי חשוב לדעתה להבין, שהצבעה זו, כמו כל ההצבעות באו"ם, אין להן כל קשר עם מוסר והגון אלא רק עם משחק הכוחות באו"ם. כל המדינות החברות באו"ם, היא אומרת, פרט לישראל, ארה"ב ויפן, חברות בגושים. לעתים מדינה אחת חברה ביותר מגוש אחד. בגושים אלה מחליטים איך יצביעו, וההצבעה היא על־פי עיסקות גמורות מראש. הכל מוחלט על־ידי הצבעה ולא על־ידי ויכוח. גם עצם החלטת האו"ם להפנות את תשומת לבו לנושא זה או אחר מוכרעת בהצבעה.

ג'ין קירקפטריק מדברת במיפגש הנערך לכבודה במשכנות שאננים בירושלים. ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, היושב לצדה ואינו נרדם אף פעם אחת, רוצה לדעת האם לתקשורת בארה"ב או בארצות שבהן יש דעת קהל חופשית, אין השפעה כלשהי על האו"ם ועל עמדות המשלחות. התשובה היא — לא. ענייני האו"ם, אומרת קירקפטריק, נסקרים רע מאוד על־ידי התקשורת בארה"ב, כמו כן היא מעולם לא ראתה שארה"ב משפיעה על האו"ם או על יחסי ארה"ב־האו"ם.

בכלל, היא אומרת, דווקא הדמוקרטיות האירופיות הן הפחות בולטות באו"ם, הפחות לוקחות את רשות הדיבור, העוזבות את אולם המליאה ראשונות. גרמניה בקושי מדברת. האחרות מדברות בדרך־כלל רק בעניינים שממשלתן מעורבת בהם. המשלחות האירופיות גם עוזבות תחת הוראה לא להצביע ווטו במועצת הבטחון אלא בעניין שארצם מעורבת בו. הדמוקרטיות המערביות, אומרת קירקפטריק, איבדו את התיאבון לדבר באו"ם בשבח ערכי הדמוקרטיה. תחת זאת מתפתחת באו"ם אידיאולוגיה שלילית של לגיטימציה: הופכים מדינה לטמאה, ואחר־כך עושים דה־לגיטימציה שלה. ישראל די קרובה לכך. כל מה שלא תעשה, היא תמיד לא צודקת.

קירקפטריק מצטערת שכך מתפקד האו"ם אבל היא חושבת שהוא עדיין חשוב — כמקום היוועדות בינלאומי לעולם השלישי כמקום שארצות קטנות יכולות לפנות אליו לעזרה. הבעיה היא הגושים והמימון. „המוטו שלי היה: קח את האו"ם ברצינות", אמרה.

לשאלתי מה דעתה על ההתרחשויות בשטחים ענתה, שלא קראה עתונים בימים האחרונים ולא קיבלה דיווחים ולכן אינה יכולה להגיב בצורה מוסמכת. היא מנדבת משהו כללי: כל מעגל אלימות הוא נורא, באשר הוא יכול להוביל רק לקיצוניות. עצוב מאוד המצב, שבו משתמשים בכוח מכל צד. שום דבר טוב לא יכול לצאת מזה. היא לא מסכימה עם הימנעות ארה"ב בהצבעת הגינוי נגד ישראל ואומרת, שנוסח ההחלטה שהתקבלה לא הביא בחשבון כלל את מעגל האלימות.

חוגים מקורבים

מאת דליה שחורי

כיבוש אפור ואינסופי

ביום אחד הביא ה„הראלד טריביון" (גליון 26־27.12.87) שלושה מאמרי מערכת של עתוני אמריקה הגדולים — „הניו־יורק טיימס", „הוושינגטון פוסט" ו„הלוס אנג'לס טיימס" — על מה שקורה בשטחים. האם מאמרים אלה, שבהם נטען, בין היתר, שממשל רייגן שגה כשזנח את המאמצים הדיפלומטיים ישראל־ערב לטובת המלחמה במפרץ, הם שגרמו להתפכחות במימשל? נהאם בעקבותיהם החלו נשמעים בוושינגטון קולות על חזרה למעורבות המדינית לקידום תהליך השלום?

„הניו־יורק טיימס", בנימה של צער על השבתת הימים הטובים שבין קריסטמס לסילבסטר, „כאשר המוח משוחרר למחשבות על שלום ויופי", מנסה לחשוב על דרכים לצאת מהמבוי הסתום אליו נקלענו בשטחים. העצות שלו: דבר ראשון — להפסיק להשתמש בנשק קטלני ותם, דבר שני — ישראל יכולה (שומו שמיים) להורות על הקפאת או הורדת הישובים היהודיים ברצועת עזה, המאוכלסים בידי 2500 דתיים קיצוניים, המהווים התגרות מתמדת לאוכלוסיה הערבית הצפופה.

דבר שלישי — ממשלת ישראל יכולה לקרוא תיגר על מעשהו „המתגרה והמתפיר" של שר התעשיה והמסחר אריאל שרון כשעבר לגור ברובע המוסלמי בעיר העתיקה. „הדבר סייע להתפשטות האלימות לאחר שהיא פרצה בעזה", כותב „הניו־יורק טיימס" (לא ה„טיים" מאגאזין, שאולי אפשר לחשוד בו בעויינות לשרון). „אפילו ראש עיריית ירושלים טדי קולק, התומך בשליטה יהודית על העיר, דימה את צעדו של שרון להשלכת גפרור בוער על עירימת קש. בתי־המשפט לא ירשו לערבים להתגורר ברובע היהודי, מדוע ירשו מגורי יהודים ברובע ערבי? ומדוע, אם שרון נחוש בהתגרותו זו, יאפשר לו הקבינט להישאר בממשלה?"

„הוושינגטון פוסט" סבור, שהמימשל האמריקני שגה כשמיקד את מעורבותו האזורית במפרץ הפרסי וזנח את הפעילות הדיפלומטית בסכסוך הישראלי־ערבי. ישראל לכודה בממשלת אחדות לאומית, שבה — כך הוא כותב — גם המפלגה המצדדת באורח תיאורטי בחילופי טריטוריה תמורת שלום, נכנעת לסיפוח הזוחל הקיים למעשה. במקרה הגרוע הישראלים מתנגדים לשינוי, במקרה הטוב הם יושבים ומחכים שאחרים יאיצו פתרון. ישראל אינה יכולה כיום להנהיג את היוזמות, שרק הן יכולות להניע ולפרנס אינטרס פלשתיני הדדי בהסדר.

מאמר המערכת מרגיש, כי שורשי ההתקוממות בשטחים אינם „כפתור שנלחץ באיזה מקום על־ידי אש"ף", אלא „כיבוש מתמשך על שטח עויין", כיבוש בן 20 שנה, הנראה „אפור ואינסופי", כמאמר אחד המומחים למזרח־התיכון במחלקת המדינה.

נקודת המוצא של „הלוס אנג'לס טיימס" היא, שקיום ישראל חשוב לארה"ב ולעולם. אבל, „אבל תמיכה בישראל לא יכולה להיות תמיכה בשגיאותיה ופגיעותיה". זו תהיה תמיכה עיוורת, שרק תחליש את ישראל, תעודד את הסטטוס־קוו, לא תעורר יוזמות חדשות ותחזק שגיאות על־ידי חניקת ביקורת בונה. המהומות, מסיים „הלוס אנג'לס טיימס", שירתו כתזכורת נוספת לשבירותו של הבטחון באזור ולטפשות שבדחיית תהליך השלום.

קשה להאמין, כשיושבים פה, עד כמה המתרחש אצלנו מוצא תהודה במקומות אחרים, ועוד יותר מדהים איך פרטים מקומיים לכאורה — שרון נכנס לגור ברובע המוסלמי בעיר העתיקה; טיב מתיישבי חבל קטיף — ידועים בעולם ומהווים מוקד להתייחסות, להתוויית עמדות ובסופו של דבר — לגינוי היחס לישראל.

הקונסול שלנו באטלנטה

מוחמד מסארווה — בין הטיפות

הקונסול שלנו באטלנטה, ג'ורג'יה, מוחמד מסארווה מכפר קרע, נחשב להצלחה גדולה. יש אומרים מסחררת. הוא אמיתי, כן, לא מרקלם חומר הסברה של משרד החוץ, לא עושה שקר בנפשו ועם זאת לא מתרפס. יודע ללכת בין הטיפות. דומה, שרק כך יכול ערבי לייצג את ישראל בצורה אמינה ולמנוע לזות־שפתיים מן הצד היהודי והערבי כאחד.

ובכל־זאת, הסיכויים שערבי־ישראלי ייקלע לאי־נעימויות מדיניות בתפקיד דיפלומטי גדולים בהרבה מאלה של יהודי־ישראלי. כך פורסם שמסארווה אמר בכינוס רבנים, בתשובה לשאלה איך הוא מרגיש כששרים את „התקווה" וכשמניפים את דגל ישראל, שלאחר שיושג פתרון של שלום, ירצה המיעוט הערבי לראות את שינוי מילות „התקווה" באופן שישקף גם את מאווייו. הרוחות סערו. מסארווה טען שלא צוטט נכון.

באיגרת ששלח ל„אטלנטה ג'ואיש טיימס", כתבו:

„אחת השאלות שנשאלתי (באותו כנס רבנים — ה.ש.) היתה כיצד אני אישית ונפשית מתמודד כערבי עם החיים בישראל, כאשר ההמנון הלאומי נקרא „התקווה" והוא למעשה מסר של תקווה יהודית, וכאשר הסמל הלאומי הוא דגל עם מגן דוד. הערבים הישראלים, ככל אזרח ישראלי אחר, מכבדים את ההמנון הישראלי ואת הדגל כמו גם את יתר סמלי המדינה. הם ממלאים את חלקם בבניית המדינה על בסיס של זכויות שוות, כפי שמובטח בהכרזת העצמאות של ישראל. הם רוצים להיות חלק אינטגרלי של מדינת ישראל, ליהנות מכל הזכויות, תוך שמירה על ייחודם הדתי והתרבותי. לגבי האשמה שהיתה כלפי אני רוצה להבהיר, שאין שום כוונה לשנות את ההמנון הישראלי, הדגל, או סמלים לאומיים אחרים. זו לא דרישה מצרי או מצד ערביי ישראל. עצם העובדה שקבלתי את התפקיד של קונסול כללי באטלנטה היא הוכחה לכך, שאני מאמין בעקרונות היסוד של המדינה וגאה למלא אחריהם".

יש משמעות להצהרה זו בימים אלה של אי־שקט בקרב ערביי ישראל. במשרד החוץ מבהירים: „כל־עוד מסארווה אינו חורג מהקו הרשמי, הוא מקבל גיבוי מלא. לא נדרוש ממנו לברך בבר־מצוות. בסך הכל הוא מייצג את ישראל בכבוד".

ביטולי ביקורים

שר החוץ של מערב־גרמניה האנס דיטריך גנשר, שעמד לבקר בישראל בחודש הבא, דחה את ביקורו לחודש פברואר. הוא, כנראה, מקווה, שעד אז יהיה נוח יותר לבקר בישראל, הנראית היום בעולם כמדינה מדכאה עם אגרוף ביד ברזל.

גם סנטורים וחברי קונגרס אמריקניים, מספרים במשרד החוץ, שוקלים אם לבוא או לא, מהססים, מתנדנדים. יו"ר הקונגרס ג'ים רייט לא הגיע, לפי גירסה אחת — כי לא הסתיים הדיון בקונגרס על אישור התקציב, לפי גירסה אחרת — כי העדיף להשאר בתירוצים שונים בוושינגטון. „משלחת הלסינקי" של חברי קונגרס וסנט אמריקניים, שעמדה לבוא לישראל בחודש הבא, כדי לאסוף עדויות בנושא זכויות האדם בבריה"מ, דחתה את ביקורה. העילה — מטוס חיל האוויר האמריקני שמו היתה אמורה להגיע לא יעמוד לרשותה במועד שנקבע. גם אורח רם־מעלה מאיטליה ביטל את ביקורו.

הנזק ההסברתי, אומרים במשרד החוץ, מיתרגם עתה לנזק מדיני.

רשות הקורא

למחוק, לשכתב, להשכיח

ח"כ גאולה כהן קראה לממשלה למחוק את כ"ט בנובמבר מהלוח הפוליטי־ההיסטורי של ישראל.

באותו ניסיון שלה לשכתב את ההיסטוריה אולי כדאי לבטל עוד כמה תאריכים ולמחוק מהזיכרון הלאומי עוד מיספר אירועים, ובכלל — אולי כדאי להתחיל הכל מבראשית, כדי שנהיה מרוצים יותר מעצמנו ומההיסטוריה. אבל אז, חוששני, שלא יהיה קונצנזוס לאומי לגבי מה יש לזכור ומה להשכיח, ומשרד החינוך יאלץ לכתוב ספרי היסטוריה שונים.

זה יצור בלבול רציני ח"כ כהן, ובכלל לא תבוא גאולה לישראל.

סמי ארגון, נתניה

באה מהפתעה?

הצעתו של שר החוץ וממלא מקומו של רה"מ, שמעון פרס, לפירוז הרצועה, באה כהפתעה כביכול ועוררה תגובות זועמות ובלתי מבוקרות בימין הקיצוני והמתון יותר, מ„התחייה" ועד המפד"ל.

טענותיהם של הללו, שונות ומשונות ומגיעות עד האשמת פרס ב„ליל הגילשונים", ההגיון הצרוף כנראה, אינו שורה במחנותיהם.

יש לאזכר לליכוד, כי התוכנית המדינית והגיאופוליטית של המערך גרסה מאז ומעולם („קמפ־דייוויד", לפחות) מתן אוטונומיה לשטחים ולתושביהם הערביים. הניסיון הראשוני לגבי רצועת עזה הוצע כבר מיספר פעמים בשנים האחרונות ורק „חזית הסירוב" דוגלת במדיניות של „שב ואל תעשה".

„תוכנית אלון" היתה ועודנה נר לרגליהם של מרבית חברי „תנועת העבודה", כפי ששרטטה יגאל אלון: „ניתן לכוננה בחבל עזה — יש להתייחס לאפשרות זו בחיוב ולכונן את האוטונומיה בעזה בלבד, כשלב לקראת אוטונומיה מקפת יותר" (יגאל אלון, מוקדים, 1981, עמ' 67).

מפלגות הימין שוללות כמובן, את „תוכנית אלון", אך אין הן יכולות לטעון כנגד שמעון פרס, כי הצהרותיו פתאומיות ואינן מתוכננות ומעוגנות בהגיון פוליטי.

דן יהב, תל־אביב

רמת־חיים מתחת לאפס

„עליתי ברמת־החיים", כך מבקשים לשכנע אותי הפרסומאים, לאחר שקניתי מקרר גלאקסי תדיראן, אך מה אעשה וכתוצאה מקניה זו דווקא ירדתי ברמת־החיים.

חלקים שונים של המקרר כבר נשברו ונסדקו מיספר פעמים, זמן קצר לאחר רכישת המקרר והשרות הניתן על־ידי תדיראן הוא למטה מכל ביקורת.

אני מציע איפוא ללקוחות פוטנציאליים לחשוב פעמיים לפני שהם נופלים קורבן לפרסומת לא אמינה וקונים מקרר מתוצרת זו.

מיכאל ששר, ירושלים

לשתוק!

אומות העולם שתקו, בזמן שהנאצים השמידו 6 מיליון יהודים, אנשים, נשים וטף מורעבים למוות, חפים מפשע, שלא זרקו אבנים על הצבא הנאצי, ולא סיכנו את קיומה של גרמניה!

לכן על אומות העולם לשתוק, כיוון שאין להן שום זכות לגנות את ישראל, מפני שהיא מתגוננת על עצם קיומה ממש, על מנת שלא תקרה שואה חדשה לעמנו.

אומות העולם יודעות היטב, כשם שאנחנו יודעים, שההתפרעויות והאבנים נגד צה"ל והמדינה, אין זה דבר של מה בכך, אלא חיסול מדינת ישראל! אחרת לא היינו מגיבים כמו שאנו מגיבים! אין לנו שום הנאה ונחת מהעניין הזה. אנו גם יודעים היטב, איך אומות העולם יגיבו, ואיזה נזק העניין יגרום לנו בעולם, אף על פי כן שהתגוננות שלנו היא המינימלית ביותר!

משום שלא היתה לנו מדינה, שילמנו ב־6 מיליון קורבנות, ובעבור המדינה שילמנו בעשרות אלפים חללים ונכים. מדינות ערב לא הצליחו לחסל את המדינה בכל המלחמות, גם בעזרת אבנים ומוטות ובעזרת נשים וילדים לא ניתן יהיה לחסלה.

ההכרה לא יגונה...

שמשון שובל, בני־ברק

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים. בשל חוסר מקום, קוראים מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.
המערכת

ערוץ ראשון

מאת דורית גפן

חובת הציבור לדעת

פרופ' יצחק זמיר — כשלון החינוך

פרופסור יצחק זמיר, מי שהיה היועץ המשפטי של הממשלה, הדגיש היטב השבוע („זה הזמן"), כי לא רק שלציבור הזכות לדעת, אלא גם חובתו לדעת. הדברים נאמרו בקשר לשאלתו של רם עברון, אשר התייחס לתגובות אופייניות אצל חלקים בציבור, שטוענים, כי ישנם דברים שאינם רוצים כלל לדעת. פרופ' זמיר עמד על החשיבות של הידיעה לגבי קביעת עמדה ושיקול־דעת נכון בהכרעות, שהציבור צריך להכריע, כמו למשל בעת בחירות לכנסת.

ההשקפה המדגישה את החובה לדעת, כשונה מהזכות לדעת, רואה בציבור גורם מעורב ופעיל, המתייחס לאירועים ומגיב עליהם, נוקט עמדה ומבקר, כאשר יש צורך בכך. הוויתור של חלק מהציבור על זכות לדעת נובע פחות משיקולים פטריוטיים, ויותר מאפטיה, ומרצון להסיר אחריות אישית־ציבורית. שיטת הבת־יענה מקילה אולי על המצפון לטווח קצר, אך בסופו של דבר אי־אפשר להתעלם מהעובדות לאורך זמן, אלא שאז, בדרך־כלל, העובדות ותוצאותיהן מתנפצות בפרצוף בחוזקה, ולעתים גם בצורה מכאיבה. אי הידיעה, גם אם היתה מרצון ומדעת, אינה פוטרת מהתוצאות.

פרופ' זמיר דחה גם את הטענה, הקונה לה מקום, על „דיקטטורת המשפט והחוק" כביכול. הוא הדגיש בצדק, כי אלה הרואים כך את החוק והמשפט יוצרים למעשה פתח לדיקטטורה מסוכנת פי כמה, דיקטטורה של איש או של קבוצה.

הנתונים שהובאו בשיחה לגבי השחיקה בשמירת החוק, אחד מכל עשרה אנשים הוא בעל תיק פלילי, וכשליש מכלל בתי האב הם נפגעי עבירות רכוש וגוף, הם נתונים מדהימים. סוגיה בפני עצמה היא העבריינות האידיאולוגית, שגם היא חמורה, ונמצאת בתהליך של עלייה. אך מה שמסוכן מכל הוא הכשלון של החינוך, אשר אינו מצליח להשריש בקרב הנוער את ערכי הדמוקרטיה, המשפט והחוק.

השיחה עם פרופ' זמיר היתה בעיקרה ובתמציתה חזות קודרת ומדאיגה של החברה הישראלית, ארבעים שנה לאחר הקמת המדינה.

אמנים ללא קהל

נחמה ליפשיץ — „זמיר יהודי", לא בישראל

לאחר שתי תוכניות בינלאומיות, על הנשק הגרעיני, חזר „מבט שני" למציאות הישראלית, לקטע מגונה בחברה הישראלית — קליטתם בארץ של אמנים יוצאי ברית־המועצות. אמנים אשר הגיעו לישראל עם רקורד של הצלחות רבות וקהל מעריצים רב, אך לא הצליחו לשמור על ההצלחה גם כאן בישראל. התהילה שזכו לה בבריה"מ התבוססה מהר מאד, ואם בתחילה בא הקהל לראות ולשמוע את האמנים שעליהם שמע, הרי כעבור זמן הלכו ונעלמו מתודעת הציבור. גם כאשר המשיכו בהופעותיהם, התקשו למלא אולמות.

מבין השמות המפורסמים, שמה של נחמה ליפשיץ, הזמיר היהודי, הוא המוכר ביותר. היו ששאלו את עצמם לאן היא נעלמה במשך השנים, אם זכרו אותה בכלל. קרוב לוודאי שאלה שנזכרו בה היו בטוחים שירדה מן הארץ. והנה מסתבר, כי נחמה ליפשיץ חיה ועובדת בישראל, כספרנית בארכיון שירה, ופה ושם היא גם נותנת קונצרטים באולמות קטנים, שאינם מתמלאים.

סרטו של פטר וינטראוב התייחס למשבר הקליטה של אמנים הבאים ממילייה של מדינה קומוניסטית, שם מעמדו של האמן זוכה להכרה, לא רק של הקהל, אלא של המימסד, עם כל הפריבילגיות הכרוכות בכך, אמנם אלה מגיעים למדינה קטנה, שהמילייה האמנותי־תרבותי שלה שונה לגמרי. התחרות על הקהל גדולה, והאמן כמעט אינו זוכה לטובות־הנאה של המימסד. קליטה בארץ חדשה, לכל אדם, כרוכה בקשיים רבים של הסתגלות ולימוד, ולאמנים היא קשה עוד יותר.

הסרט של וינטראוב תיאר מצב, אך לא היו בו למעשה פתרונות. נראה, כי זהו מאבק אינדיבידואלי של כל אמן. יש שאינם מוותרים, וממשיכים לנסות ולפלס לעצמם מקום ודרך, גם כאשר הדבר כרוך באכזבות ותסכולים, וקהל מועט. ויש שפורשים ממקצועם האמנותי, מחיר כבד למדי לעלייתם מבריה"מ.

תירס וזבובונים

ג'ו קריידן — בהילוך נמוך

תוכנית הטלוויזיה „על גלגלים", בהנחיית דניאל פאר, נוסעת עדיין בהילוך נמוך. מרוב עצות וסיפורים קשה לראות את הכיוון שלה, אבל מאחר שזוהי עדיין תוכנית חדשה אפשר בהחלט לתת לה קצת אשראי.

אמנם, מאז שכולנו עסוקים באירועים בשטחים הפסיקו לדבר אצלנו כמעט על תאונות דרכים, אבל מאחר שבעיות נהיגה, בעיקר בקשר למצב הכבישים בארץ, הן הדבר היציב והבטוח ביותר במציאות שלנו, אין חשש שהם ייעלמו לפתע.

אחד המשתתפים בתוכנית הוא ג'ו קריידן, שהיה לפני שנים אורח קבוע בתוכנית רדיו, וחילק עצות למכביר, שהתאפיינו בפראקטיות שלהן ובהומור של קריידן. השבוע המליץ על טיפול נגד הזבובונים, הנדבקים לא פעם על שמשת המכונית, וקשה להיפטר מהם. קלח תירס, על פי קריידן, הוא רב־שימושי. קודם אתה נוגס בו ואחר־כך אתה מעביר אותו על השמשה. השאלה היחידה שנשארה סתומה לגבי היא, האם לפני כל נסיעה יש להצטייד בתירס, ומה קורה אם הזבובונים לא באים באותו ערב וככלל, מתי צריך לאכול את התירס, לפני הניגוב, או אפשר לעשות זאת בבית? ומה עושים כאשר עונת התירס מסתיימת — אפשר להשתמש בתירס מוקפא?

יש לקוות, כי עורכי התוכנית יקדישו פינה מיוחדת לטיפול במכונית ובחלקיה השונים, אולי כך יתרמו קצת לציבור הנוהגים, שחלק גדול ממנו אינו מתמצא בקרביה של המכונית ומשלם לא פעם מחיר יקר במוסכים על בורות זאת, המנוצלת לעתים לרעה.

תרבות ואמנות

בעריכת עלינא תורי

חג המחזה המקורי

אנשים בסוף הדרך

„השדרה" מאת עירא דביר בימוי יוסי אלפי „הבימה"

„השדרה" — אם אתה זקן, אתה בצרות. בתמונה: טובה פרדו ומרים גבריאלי בשעת חזרה.

מאת ציפי שוחט

את ההיכרות הראשונה שלו עם „הבימה" עשה כשהיה עוד נער. אז לא נכנס לתיאטרון דרך השער הקדמי המיועד לבעלי הכרטיסים, כי אם התגנב דרך הדלת האחורית, המיועדת לעובדי התיאטרון ושחקניו. שם, מאחורי הקלעים, בין התפאורות ובתוכן, ברווחים ובמחילות, ליד הפמוטים של התאורה ומעליהם מצא לו מקום לצפות בהצגות התיאטרון. כך ראה את „אירמה לה דוס", את „רידה להשביר" ועוד ועוד. את השחקנים שכיכבו אז על הבמה הוא מביים היום. התרגשות גדולה. יוסי אלפי — במאי „השדרה", מחזה מאת עירא דביר, העולה במסגרת חג המחזה המקורי ב„הבימה".

איך ההרגשה?

יוסי אלפי: „היום כשאני נכנס ולא צריך להתפלח — זה אישור שהתבגרתי. אני בא מתוך ההזמנה של התיאטרון הלאומי — זה מרגש ומפחיד כאחד. אני שמח עוד יותר עם קבוצת השחקנים שמעניקים אהבה לבימאי. אני עובד איתם מאוד קרוב. אני לומד מהם הרבה. ההרגשה שלהם שהם יודעים הרבה, אבל בגלל ההרגשה שלהם — יש להם את הביטחון לשמוע".

יוסי אלפי, בימאי של תיאטרון חברתי ומשורר („איך עושים עיראקי" ו„רכון ישראלי"). שיריו אינם בדיוק שירה צרופה, אבל שירה המדברת על כאב ועל גאווה שנפגעה. ברקורד שלו אפשר לרשום גם: מרצה לתיאטרון קהילתי באוניברסיטה, סופר של סיפורי ילדים („אני יוסף הבן של המכולת") ויו"ר העמותה לתיאטרון קהילתי בארץ. איש פעיל. המפגש עם התיאטרון הלאומי נראה לרגע מוזר. מה לבימאי של תיאטרון קהילתי בשכונות מצוקה ותיאטרון ממוסד כמו „הבימה"?

יוסי אלפי: „זו פתיחות יפה של „הבימה". אני מעריך אותה מאוד. בעבר היתה לי הרגשה ש„הבימה" היא חלק נפרד ממדינת ישראל. במקרה הזה — העובדה שהתיאטרון מציג מחזה מקורי על קשישים המתרחש בשדרה ממול התיאטרון — הוא הופך לחלק בלתי נפרד ממדינת ישראל".

מלחמה אבודה

„השדרה" הוא סיפור על אנשים שהגיעו לסוף הדרך. לא מחזה דרמטי עם התחלה, אמצע וסוף, כי אם שרטוט ריאליסטי של חיים המתרחשים בשדרה, שאפשר להציץ אליה דרך החלונות הגבוהים של „הבימה". השדרה הזו, כמו הרבה שדרות, מהווה את מקום ההתכנסות של הקשישים, היא — מועדון החברים שלהם, היא — הבית השני שלהם. כאן נשתלו עצים, כשהקשישים הללו היו עוד ילדים. היום רוצים לכרות את העצים ולהרוס את השדרה, ובמקומה לסלול כביש שישפר את מצב התחבורה בעיר.

והויתור על השדרה הוא ויתור על חבורת הזקנים האלה והמאבק אליו הם יוצאים הוא מאבק להישרדות בקרב הזה — של חלשים מול חזקים, של מעטים מול רבים — אבודה המלחמה מראש. המפגש בין הקידמה המתפתחת לבין העולם הישן, שאין לו יותר מקום, מביא את ההתרחשות לשיא דרמטי.

על הבמה מגיע שיא זה בתמונת הסיום — בה נפגשים נחום, אחד הקשישים במחזה, עם נכדו ירוני. לנחום מהווה השדרה בית — על ספסלה הוא ישן. ירוני הוא אחד המודדים, נציג העירייה, שבא יחד עם עובדים נוספים להרוס את השדרה. עבור נחום הרס השדרה הוא גזר דין מוות, עבור ירוני — השדרה היא עוד מקום. והרגע הזה של מפגש הדורות מרכז בתוכו את עצמת הטרגדיה.

אלפי: „במקרה הזה, הסימבול של הכוח העליון הוא הסימבול של השלטון המקומי, כי הוא מחליט לקחת להם את הקרקע שלהם מתחת לרגליים. הסוף ידוע לכל אחד — השדרה נלקחת מכל אחד. ככל שנדאג יותר לזקנים אנחנו דואגים לסוף שלנו".

הצעירים של פעם

המחזה מתרחש כאן ועכשיו. הקשישים של היום הם הצעירים של פעם. בחבורה הזו נמצא דוקטור, איש צבא, גנן, משורר, בעל קיוסק, איש בטטה. גם היום הם עדיין חולמים — יש להם תכניות כמו: הקמת מפעל למטריות ומפעל לדאוארים וחלומות על הג'ונגלים בפיליפינים בליל ירח. ויש גם אהבות ושנאות וקונפליקטים ומערכת יחסים תוססת. הדיאלוג שלהם מזכיר לא פעם שפה של צעירים. אבל על הספסל בשדרה נראים אותם צעירים שהזדקנו כחסרי תועלת, כמי שאין להם יותר מקום. אומרת אסתר במחזה: „יש כנארם שהוא נולד גבוה ויש אחד שהוא נולד קרח, אחד פושע, אחד עורך־דין אבל מתי שאתם יושבים פה על הספסל תאמין לי — כולכם אותו הדבר".

לפני ימים מספר יצאו תשעת שחקני ההצגה לחזרות בשדרה ליד התיאטרון. יחד עם הבימאי עשו חזרה היה בתוך השטח עצמו. הסצינה שנבחרה היתה הפגנה שקראה לעירייה לא להפעיל את הבולדוזרים. הקהל הגיב, שיתף פעולה. „רציתי שהשחקנים יתייחסו לקולות, לריחות, למתח הקיים בין האנשים והנוף".

באותה שדרה נהג יוסי אלפי הבימאי להכין את שיעוריו בילדותו. המחזאי, עירא דביר היה אז, כנראה, עדיין בחיתוליו. שחקני „הבימה" המגלמים את הדמויות במחזה קרובים אליהם בגיל. רב הדמויות במחזה בעלי מנטליות היוואית רובם אשכנזים וגם עיראקי אחד לאיזון. יוסי אלפי מלא התפעלות על הפתיחות של „הבימה" להוסיף לצוות הקבוע שחקן נוסף: אריה אליאס, המגלם את התפקיד של בן עדות המזרח במחזה. „ל„הבימה" — מירב הקשישים בשחקנה הישראלית — למרות זאת היו פתוחים לקבל שחקן לא מתוך הצוות הקבוע, כדי שהמחזה יראה יותר לאומי".

טרגדיה של כל העדות

מה רצית להגיד?

„הטרגדיה של הזיקנה אינה פוסחת על כל העדות, הלאומים והעמים. ההזדקנות היא טרגדיה משותפת לאדם. מכל הכיוונים — מה שאני רוצה לומר — אם אתה זקן — אתה בצרות".

מה אומר המחזה לצעירים?

אלפי: „המחזה נועד יותר לצעירים מאשר לקשישים. אינך צריך להיות קשיש כדי לאהוב אותו או לשבת בשדרה. הזיקנה באה מגיל אפס — צריך לזכור זאת. יש קשר בין העולם המסתורי של הזקנים לעולם החי של הצעירים וצריכה להיות אינטראקציה בין שני העולמות".

משתתפים: אריה אליאס, מרים גבריאלי, עדה טל, אליעזר יונג, אברהם מור, טובה פרדו, ישראל רובינצ'יק, שמואל רודנסקי, אברהם רונאי. תפאורה ותלבושות: אריק סמית.

מוסיקה

ברמן ניגן נגד

מאת יצחק שור

תזמורת סמפונית ירושלים, אולם הנרי קראון, מוצאי שבת. מנצח, דוד שלון. סולנים, בוריס ברמן (פסנתר) ורם אורן (חצוצרה). בתוכנית: שורד חים מאת בריליו, קונצ'רטו מספר 1 לפסנתר, כלי־קשת וחצוצרה מאת שוסטאקוביץ', הסימפוניה השנייה מאת שומן.

הקונצ'רטו הראשון לפסנתר, כלי־קשת וחצוצרה מאת שוסטאקוביץ' עמד במרכז הקונצרט הרביעי למנויי תזמורת ירושלים. יצירה זו נתחברה ב־1933, שלוש שנים לפני שפראבדה הגדיר את שוסטאקוביץ' כ„ריאקציונר" ואילץ אותו להתוודות. בוריס ברמן, יליד מוסקבה החי בארצות־הברית, הוא פסנתרן בעל ייחוד ושיעור־קומה. את היצירה הוא ניגן בסגנון סטראווינסקאי־דוקאי. המקבצים היו מהירים וחדים, הטקסטים היו מודגשים וקפיציים, ועם זאת שמר על הרצף של הפסוקים המוסיקאליים. ברמן ניגן נגד התרסה, כאילו התפלמס עם כוח נסתר.

והחצוצרן רם אורן יצר צליל רך ועשיר בגוונים, כאילו התעמת עם הצליל הפסקני של ברמן. תחת שרביטו של דוד שלון היתה התזמורת במיטבה, והעניקה לסולנים המצויינים את מלוא התמיכה.

ישות חזקה וזועקת

מאת אביבה שלח

קונצרט למנויים מספר 4 (סדרה ר') של התזמורת הפילהרמונית הישראלית, בניצוחו של לוצ'יאנו בריו עם אלדו בניצ'י (ויולה) ומקהלת השירה של דרום גרמניה. התכניות: בריו — „ריצ'רי" („קולות") (1984) לוויולה ולשתי קבוצות כלים, „קורו" („מקהלה") (1976) (עד שש). על־פי שירי־עם שונים ו[illegible] „היום על אדמות" מאת מאהלר, נירודה. היכל התרבות. 26.12.87.

זה היה ללא ספק אחד הקונצרטים החשובים של העונה, אם לא המעניין שבהם. הצגה חטופה לעולמו של יוצר; בריו עוסק במנהגה, בתשתית הבסיסית ממנה הוא שואב את התמציה המשמשת לו יסוד לביטוי אישי חדשני. שירי העם אליהם פנה בשתי היצירות שמשמעו משמשים לו נקודת מוצא ממנה הוא מפליג להגיגיו שלו. ואם ב„קורו" הוא נזקק עדיין למלים ולמקהלה המסורתית בתוככי התזמורת, זמר ונגן זה לצד זה, אין אלה משמשים אלא ליצירת מכלול שלם של הבעות, קריאות, הגיגים ודמוים. זמרים ונגנים נפרדים ומשתלבים חליפות ויוצרים היבטים שונים של המלה, של הצליל ותנועה. קול וכלי, יחיד ורבים במכלול טכניקות משתנות ובביצוע מצויין מצטרפים לישות חדשה וזועקת.

גם ב„קולות" שירי עם, בקעם מגרחוק בהסתכלות מעל, בעולם המוסיקה במקובץ ובטור ותוך שימוש מכוון במלל הבימה יוצר בריו ישויות חדשות המעוטרות מנגינת ויולה מוקלאה. הכול אמנם ערטילאי ומרומז, שום דבר אינו מפורש, אבל איזו עוצמה.

תיקון טעות

בכתבתה של מרי שני „בכורה בכרמל" נפלה טעות דפוס.

צריך היה להיות כתוב „עניין הניקיון ו[illegible] בתוך קבוצת הכלים..." ולא כפי שפורסם בטעות.

דיוני התקציב

כל אחד והמיסוי שלו

שר האוצר מנסה להעביר את תקציבו בממשלה ולכל הדעות זוהי זכותו, אך קשה להאשים את השרים המתנגדים לתקציב בנטיות מפלגתיות.

הצעת התקציב של האוצר אינה מבוססת על קיצוץ בשירותים כגון חינוך ובריאות, אלא במיסוי השירותים. פירושה של הצעת האוצר היא ששירותים, שניתנו עד כה על חשבון המיסוי הכללי, יחוייבו במיסים נוספים. כך למשל ביקורים אצל הרופא, ימי אשפוז או ניתוחים, וכך לימוד בתיכון או השכלה גבוהה.

המיסים, שהאוצר מציע להטיל על האוכלוסיה, הם רגרסיביים ביותר. שתי אוכלוסיות מבקרות מעל לממוצע אצל רופא: תינוקות וקשישים. לכן מיסוי לביקור אצל רופא עשוי להעביר חלקים מאוכלוסיית הקשישים מתחת לקו העוני ולהגדיל את האוכלוסיה הנזקקת לסעד. אותו דין אמור לגבי זוגות צעירים. המטופלים בתינוקות, בדרך כלל זוגות צעירים אינם נמצאים בעשירונים העליונים ומשתכרים שכר נמוך, כתוצאה מהיעדר ותק, ניסיון ומומחיות מקצועית. לכן אין שום טעם להטיל מיסוי על שכבה זו ואחר־כך לחזור להם את ההפרש בצורת השלמת הכנסה.

האוצר בסך־הכל משחק על שינויים שוליים במיסוי שכבות אוכלוסיה, לעומת זאת אין שום נימוק הגיוני לדחות את ההצעה, ולהשאיר בתוקפו את מס יסף על הכנסות גדולות. מס זה מוטל רק על הכנסות אישיות גבוהות במיוחד. החשש של שר האוצר ליצור פער גדול מדי בין ההכנסה הפרטית לבין המס המוטל על חברות משפחתיות מוצדק, אך יש לכך פתרון — ניתן להטיל את מס היסף גם על חברות משפחתיות. השכבה הזו בין כה נהנית בצורה משמעותית ביותר מהרפורמה הראשונה במיסוי שלא תוכננה עד הסוף.

האופנה של רגנומיקס, של הורדת המיסוי, הגיעה לקיצה. גם לכלכלני ארה"ב התברר, כי אי־אפשר להקדים את הורדת נטל המס לקיצוץ התקציב. הורדת נטל המס צריכה לבוא לאחר הורדת ההוצאה התקציבית ולא לפניה. ניתן היה להסכים להורדת מיסוי, לו היתה מתחילה בשכבות הבינוניות של עובדים השכירים, ולא היתה מתרכזת בעשירון העליון ובמאון העליון.

אפשרות נוספת לאיזון התקציבי היא ביטול הטבות המס למעסיקים בביטוח לאומי. שיטה זו של תמריץ יצוא היא בזבזנית ולא מונעת את העניים הנפגעים מירידת שער הדולר לדרוש פיצוי מיוחד באמצעות פיחות או תחליפי פיחות. לכן מן הראוי לחזור ולגבות את כל הסכומים שהאוצר מממן כיום לביטוח הלאומי תחת הכותרת של „הוזלת עלות העבודה". מסכומי גבייה אלו ניתן ליצור קרן לסיוע לתעשיות יצוא נפגעות, לתקופה מוגבלת, לשם התארגנות לשינוי שווקים או עד לשינוי מחירי הייבוא בארה"ב.

יש בתקציב גם רזרבות סמויות. חלק מפרעון החוב רשום במחירים גבוהים מהריאלי והצפוי. לכן מן הראוי ששר האוצר יוותר על המשך תוכניותיו (המהוות משום מה את הקדרו של אגף התקציבים) לפגיעה נוספת בשרותי בריאות ושירותים סוציאליים. גם אם שר האוצר יצליח להעביר את הצעתו בממשלה אין לו סיכוי להעביר הצעות מסוג זה, בשנת בחירות, בכנסת. במיוחד, כי מדובר בסכומים שוליים של 100 — 200 מיליון ש"ח. סכום כזה לבטח ניתן למצוא בתקציב של 40 מיליארד ש"ח.

אולם אין להסתפק בביטול הגזירות של האוצר על השירותים, יש להקדיש בתקציב סכומים גם לפתרון בעיות התעשייה החקלאית והתשתית אחרת לא יהיה ייצור ולא צמיחה והדבר היחידי שיצמח הוא האבטלה... לכן על־ידי המשך מס היסף לעוד שנה, בתוספת ביטול „הוזלת עלות העבודה" וניצול רזרבות תקציביות (שערי מטבע, רשות הנמלים) ניתן יהיה להעביר סכום של כ־2 מיליארד ש"ח, לאשראי מוזל (אשראי מוזל לא בהכרח מסובסד) לצורכי התעשייה והחקלאות, שיבטל את הסכנה של התמוטטויות בענפי האלקטרוניקה, מושבים וקיבוצים, וענפים נפגעים אחרים, וכן לסלילת כבישים ויעדים מועדפים אחרים.

צבי טימור

נפילת הדולר

רק האלוהים יודע

ראש ממשלת יפאן, נובורו טאקשיטה, אמר בביקורו האחרון בפיליפינים, כי רק אלוהים יכול לומר כמה עוד יעלה ערכו של היין ויירד ערכו של הדולר, אך הוא הוסיף שמן חריג, כי המדינות הגדולות יתאמו ביניהן את מדיניותן המוניטארית.

„אם תבקשו ממני תחזית עד לאיזו נקודה עלול לרדת שערו של מטבע מסויים, הרי זו שאלה שרק אלוהים מסוגל להשיב עליה, בפרט בשיטת השער הנייד", אמר עוד ראש ממשלת יפאן במסיבת עתונאים במאנילה; „איש לא יוכל לתת לכם תשובה מדוייקת יותר", הוסיף לעתונאים, באמצעות מתורגמן.

טאקשיטה, אשר שימש כשר אוצר בין 1979 ו־1980 ובין 1982 ו־1986, אמר, כי הכרחי שהמדינות הגדולות יתייעצו מקרוב בענייני מדיניות מוניטארית ופיסקלית, אך לא קרא לוועידה חדשה של קבוצת שבע המדינות התעשייתיות. „על כל המדינות בעלות המטבעות החשובות לתאם פעולה ביניהן, וכך נוכל — כפי שאני מאמין — להתקדם לקראת יציבות".

יומיים לפני מסיבת העתונאים הגיע הדולר בטוקיו, ב„צניחתו החופשית", לשפל של 126.75 יין. לדבריהם של סוחרי המטבע מוסיפים שוקי המטבע לפקפק בנחישות דעתו של ממשל רייגן להגן על הדולר, ומאז נמשכת ירידת המטבע האמריקני.

טאקשיטה, שזה היה ביקורו הראשון בחו"ל מאז התחיל לכהן כראש־ממשלה, אמר לכתבים, כי שינויים נרחבים בטכנולוגיית המידע ימנעו, בין גורמים אחרים, הישנות המשבר הכלכלי־העולמי, שבא בעקבות קריסת הבורסה ב־1929. „זרם המידע הואץ במידה ניכרת לעומת 1929, ולכן אני סבור... לגבי הפיננסים הבינלאומיים כיום, כי לדבר יש השפעה מורגשת", הכריז.

„נקודת זינוק"

המנהיג היפאני, אשר נועד במאנילה עם מנהיגי שש ארצות ההתאגדות של מדינות דרום־מזרח אסיה, חזר על הבטחותיה של טוקיו, כי לא תשקם את עוצמתה הצבאית, וקרא לצעדים נוספים לפירוק החימוש מצד מעצמות־העל. טאקשיטה קיבל בברכה את ההסכם בין רייגן וגורבצ'וב, אך הוסיף: „חשוב שנראה בכך נקודת זינוק להסכם נוסף על צימצום הנשק הגרעיני האסטרטגי".

„הסכם וושינגטון מספק מאוד את אסיה. אך הוא יהיה טוב עוד יותר ומספק, אם יאפשר התקדמות בשאלות שנותרו, כגון צימצום נוסף של נשק גרעיני־אסטרטגי, של נשק קונבנציונלי ושל סיכסוכים איזוריים", אמר. הוא גם הוסיף בלי גינונים, כי יפאן לא תחליף את ארה"ב כמעצמה כלכלית וצבאית ראשית באסיה: „אין לנו לחלוטין שום כוונה להחיות את יפאן הישנה", אמר תוך רמיזה לכיבוש הצבאי של חלק גדול מאסיה על־ידי יפאן במלחמת העולם השניה. יפאן תדבוק בקפידה בעמדה צבאית הגנתית.

טאקשיטה עומד לבקר בוושינגטון בחודש ינואר, ולדבריו ימסור בארה"ב „דו"ח גלוי מאוד" על הרושם שקיבל בפגישותיו עם מנהיגי אסיה.

בפגישה עם נשיאת הפיליפינים, קוראסון אקינו, חתם טאקשיטה ב־16 בדצמבר על הסכם בדבר עזרת־הפיתוח של טוקיו למאנילה השנה. היקף תוכנית העזרה: 630 מיליוני דולרים. כן הודיע טאקשיטה על סיוע נוסף בסך 110 מיליוני דולרים, לשם תיקון כביש בלוזון, אשר נסלל במקורו גם בסיוע יפאני.

פילים מלציור

גלגלי הבורסה

הציפיות לפיחות נדחו לפברואר

נטייה לעלייה חלשה נרשמה אתמול רק בחלק מן המניות החופשיות, בעוד שבמניות ההסדר התהפכה מגמת העלייה משלשום למגמת ירידה, בהשפעת ההערכות שלפיהן יידחה פיחות השקל עד חודש פברואר, לפחות, עד לאחר שיושג הסכם בין שר־האוצר לבין מנכ"ל ההסתדרות בנוגע לתוספת היוקר. הביקושים למניות ההסדר ירדו ל־834 אלף ש"ח, בעוד שההיצעים בהן עלו ל־7.6 מיליון ש"ח. לעומתן הסתכמו הביקושים למניות החופשיות ב־3.9 מיליון ש"ח וההיצעים בהן ב־1.8 מיליון ש"ח.

בשוק איגרות החוב חל מיפנה לטובת הצמודות למדד המחירים לצרכן.

בקרנות הנאמנות מצפים לפעילות מוגברת בימים הראשונים של שנת 1988.

סל המטבעות עלה ב־0.24% אג' ל־1.7107 ש"ח, בעוד ששער הדולר היציג ירד ב־0.23 אג' ל־1.5370 ש"ח.

דולר נוסעים — 1.82 ש"ח.

דולר שחור נע סביב 1.56 ש"ח.

הבורסה של טוקיו תהיה סגורה עד 4 בינואר.

הודעות הבית הלבן על הצורך להימנע מירידה נוספת של הדולר לא השפיעו על הסוחרים בשוקי־המטבעות בעולם. לפיהם לא יוכלו עוד דיבורים והצהרות לשפר את המצב אלא רק מעשים: קיצוץ ממשי בתקציב ארה"ב, הגבלות יבוא לארה"ב או עליות בשיעורי הריבית. כל אחד מצעדים אלה עלול להביא למיתון בכלכלת ארה"ב ומדינות רבות אחרות.

במסחר רב צדדי במניות לפני הצהריים נעו העליות בין 0.8% (פטרוכימיים וקופסות פח 1) ל־1.0% (הכשרת הישוב). לעומתן נעו הירידות בין 0.4% (כלל תעשיות), ל־1.0% (אי די בי פת').

במסחר במניות בשערים משתנים אחרי הצהריים עלו 4 שערים, לעומת 15 שירדו ו־6 שנשארו בלי שינוי. העלייה הגדולה ביותר — כחצי אחוז — היתה בהכשרת הישוב. הירידה הגדולה ביותר — כ־1.5% — נרשמה בהבינלאומי. המחזור הגדול ביותר — 243 אלף ש"ח — היה בכלל תעשיות.

מדד המניות ירד מ־138.56 ל־137.94, אחרי שבשלב הרציף של המסחר במשתנים הגיע ל־137.99. אחוז הירידה היומית היה 0.31%.

במניות ההסדר שפדיונן ב־1988 נרשמו רק ירידות, שנעו בין 0.1% (המזרחי למוכ"ז) ל־1.0% (אי די בי ב').

במניות ההסדר שפדיונן ב־1989 נעו העליות בין 1.0% (המזרחי למוכ"ז) ל־3.9% (דיסקונט ב').

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר ירדה הספנות 01 ב־0.1%. ההיצעים באחרות נקלטו ללא שינוי בשעריהן.

במניות החופשיות בלטו העליות ב־12.9% בקונסורציום, ב־10% עלה קונסורציום 0.5 דיבנא. לעומתן בלטה ביותר הירידה ב־28.8 בלנדקו. ב־10% ירדו דפרון 1, רפק 01 ודפרון 5.

בסיכום נקבע, שרק 8 שערים עלו מעל 5% ו־139 עלו עד 5%, בעוד ש־79 ירדו עד 5% ו־18 ירדו מעל 5%.

במילוות קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 15.2% ל־18.2%, תוך מחזור של 33.3 מיליון ש"ח.

„נטכא" דיווחה על רווח נקי של 749 אלף ש"ח ב־6 החודשים שנסתיימו ב־30.9.87, לעומת 632 אלף ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

„מלונות ים סוף" פרסמה תשקיף הנפקה של 2.1 מיליון מניות בנות 1 ש"ח ו־420 אלפי כתבי אופציה, המוצעים לציבור ב־420 אלף יחידות, שכל אחת מכילה 19.25 ש"ח מניות וכתב אופציה אחד, במחיר מינימלי של 19.25 ש"ח.

אלחנן הורוביץ

העורך הכלכלי: צבי טימור

חדשות המשק

חיובי הריבית יעלו לחצי מיליארד ש"ח

בסוף השבוע יחייבו הבנקים את לקוחותיהם בריבית החובה על משיכות היתר ברבעון האחרון של 87', ובבנקים מעריכים, כי חיובים אלה יסתכמו בכ־500 מיליון ש"ח, לעומת 400 מיליון ש"ח ברבעון השלישי.

חיובי הריבית גורמים להגדלת נפח האשראי ומעריכים, כי בסוף הרבעון הנוכחי הם יגדילו אותו בכ־300 מיליון ש"ח. לאור הנתון הזה יש להניח, כי האשראי התעשייתי בשקלים יגיע בסוף ינואר לכ־12 מיליארד ש"ח. בשבוע שעבר היתה ירידה קלה של 40 מיליון ש"ח בהיקף האשראי והוא הסתכם בכ־11.26 מיליארד ש"ח.

מנתוני הבנקים לשבוע שעבר מתברר, כי נמשכת המגמה של מעבר מפקדונות נזילים בפמ"ק לפקדונות לזמן קצוב. ביום רביעי שעבר הסתכמו פקדונות הפמ"ק בכ־13.1 מיליארד ש"ח — ירידה של 70 מיליון ש"ח, ופקדונות הפק"מ גדלו בכ־130 מיליון ש"ח ל־31.8 מיליארד ש"ח. במקביל מרוויחים הבנקים על הצלחה בגיוס פקדונות לטווח של חודשיים ומעלה, לאור הריביות הגבוהות יחסית שמוצעות בפקדונות האלה — עד 21 אחוז לשנה. ריבית הג'מכו נותרה ללא שינוי — כ־15 אחוז לשנה.

אודי נחשון

הצריכה הפרטית עלתה ב־6%

מאז הנהגת תוכנית הייצוב הכלכלית ביולי 1985 עלתה רמת־החיים של הישראלים בכ־20 אחוזים. כך עולה מנתונים שפורסמו אתמול על־ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

על־פי הנתונים, עלתה הצריכה הפרטית לנפש, ברבע השלישי של 1987, בשני אחוזים. רמת־החיים היתה גבוהה בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב־6 אחוזים לעומת הרמה בתקופה המקבילה אשתקד. הלשכה הוסיפה, שברבע השלישי של השנה היה גידול בולט ברכישות של מוצרי בר־קיימא ב־7 אחוזים, ובמיוחד ברכישות ציוד למשקי־בית, כמו מקררים, מקלטי טלוויזיה ומכשירי וידיאו.

א.א.

אושר מס מופחת לתעשייה

רוב החברות התעשייתיות ישלמו מס מופחת בשיעור 42.25 אחוז לשנת המס 87', לאחר שוועדת הכספים של הכנסת אישרה אתמול תקנה בנושא זה.

בישיבת הוועדה אתמול, שבה השתתף גם מנכ"ל התאחדות התעשיינים, ארנון טיברג, אושרה התקנה, לפיה כל חברה תעשייתית שהיה לה בעבר מפעל מאושר ותקופת ההטבות לגביו הסתיימה ב־87' או לפניה, תשלם מס מופחת בשיעור 42.25 אחוז, במקום 45 אחוז, כמו כל חברה רגילה. אישור ועדת הכספים ניתן רק אתמול, כתוצאה משיבושים בתהליך החקיקה של הרפורמה במס הכנסה.

א.נ.

הארנונות יוקפאו ב־1988

הארנונות העירוניות יוקפאו ברובן בשנה הקרובה וכל העלאה תהיה טעונה אישור של שר האוצר ושר הפנים — מסר מנכ"ל משרד האוצר, ויקטור מדינה, לנשיא איגוד לשכות המסחר, דן גילרמן.

באיגוד לשכות המסחר טוענים, כי בעקבות העלאות חריפות של הארנונות בשנים האחרונות, הן הפכו למרכיב מכביד ביותר על המגזר העיסקי ומהוות כ־3 אחוז מהמחזור של חברות תעשייתיות ו־5 אחוזים מהמחזור בענף המלונאות. בתחום המסחר והשירותים, טוען האיגוד, עולה הארנונה על שכר הדירה המשולם על־ידי עסקים. באוצר הבטיחו לגילרמן, כי האיסור על העלאת הארנונה ייכלל זו הפעם הראשונה במסגרת חוק התקציב, ואישור להעלאות מחירים יינתן רק במקרים של רשויות מקומיות „חלשות".

א.נ.

חברות הביטוח יפסיקו למכור פוליסות ביטוח־חיים

היום תתכנס הנהלת החברות לביטוח חיים, כדי להחליט אם להמשיך את מכירת פוליסות ביטוח החיים לאחר 1 בינואר או להפסיק את המכירה בתחילת השבוע הבא.

בדיונים שהיו השבוע בין ראשי חברות הביטוח לבין משרד האוצר לא הושגה הסכמה על תנאי הנפקת אגרות החוב שמיועדות לכסות את פרמיות הביטוח. כזכור, האוצר ביקש להנפיק מ־1 בינואר אגרות חוב בתנאים גרועים יותר, והחברות התנגדו לשינוי כלשהו בתנאי האגרות. במהלך הדיונים, הציעו החברות לחתום על חוזה לתקופה של 5 שנים להשקעת כספי הפרמיות, כתנאי להסכמתן לשינוי תנאי ההשקעה. האוצר מתנגד בשלב זה להצעה וביקש לחתום על חוזה לשנה אחת בלבד, כדי לשמור על האופציה לעדכן אותו לאחר בחינתו בתקופה זו.

בהעדר הסכם הודיעו החברות, כי הן יאלצו להפסיק למכור פוליסות חדשות של ביטוח חיים החל מתחילת השבוע הבא, אולם ייתכן שעד סוף השבוע יושג הסכם בין הצדדים.

א.נ.

מבזקים כלכליים

מרכז עסקים

■ הסדרים בנקאיים מקיפים הושגו בין בנק הפועלים לבין ארגוני עצמאיים ובעלי עסקים נמסר אתמול על־ידי המשנה למנכ"ל, ריצ'ארד ארמנד נעים, בפתיחת מרכז עסקים לעצמאים ובעלי עסקים בכיכר דיזנגוף.

ההסדרים, שהושגו על חבילת מימון כוללת, מקיפים את איגוד לשכות המסחר, איגוד ארצי למסחר, התאחדות הסוחרים הכללית, התאחדות בעלי מלאכה ותעשיה זעירה, איגוד המוסכים, ארגון בעלי המשאיות, ל.ה.ב. — לשכת הסוחרים והעצמאים — פ"ת, איגוד לשכות המסחר — אילת, לשכת עורכי הדין, הסתדרות הרוקחים, אגודת טכנאי השיניים, ארגון בעלי המוניות, בתי־הארחה של הקיבוצים.

בפתיחה חגיגית אמר יו"ר הבנק, פרופ' איתן ברגלס, כי הבנק מתכוון להדק את קשריו עם מגזר זה. סקטור העצמאים, שאינם מעסיקים שכירים, הגיע לכ־118 אלף נפש ומיספר המעסיקים לכ־60 אלף. ביחד הם מהווים כ־13 אחוז של המועסקים במשק.

הלוואות מועדפות

■ קרן הגימלאות המרכזית תפעיל, החל מינואר 1988, מסלול חדש של הלוואות שהוא חדשני וייחודי לקרנות הפנסיה, בתנאים מועדפים במשק. ההלוואות יינתנו לחברי הקרן על מנת לענות על צרכים חיוניים לכל מטרה הולמת. סכומי ההלוואות יהיו בסכומים של 3,000־10,000 ש"ח לתקופה של 2־4 שנים, בריבית צמודה של 8.5% לשנה.

יופי של כדורגל בחולון — 2:2

במשחק הדחוי בליגה הלאומית נפרדו בית"ר תל־אביב והפועל חולון בתיקו במשחק שהתעלה לרמה גבוהה

● לאומית

מאת נפתלי כהן

דרמת שערים שהיתה אתמול בחולון במשחק הדחוי בין הפועל „צפרירים" חולון ובית"ר תל־אביב הביאה בסיום לחלוקת נקודות צודקת 2:2.

שני המאמנים היו נחושים בדעתם לנצח את המשחק. הם פתחו במערך אטרקטיבי עם שלושה שחקני חוד, דבר שהוכיח את עצמו. המשחק היה מהיר, ער ומעניין, התקפה רדפה התקפה ומה שחשוב היו שערים.

חולון, ששיחקה בהתלהבות, הצליחה כבר בדקה השביעית לרכוש יתרון של 0:1. ארז שקרוקה פרץ משמאל, החליף מסירות עם רונן הלל בתוך הרחבה והלל שלח כדור שטוח לפינה — 0:1 לחולון.

שחקני בית"ר השתחררו מיד מהמועקה ונטלו את היוזמה לרגליהם. הקשרים נסים כהן (מצויין), ניסן כהן ויוסי אדרי החלו להניע את הכדור מרגל לרגל. חולון נחלצה בדקות אלה לשערה ומיעטה לתקוף. ירון כהן בית"רי שהיה הפעיל בעיקר במחצית הראשונה בעט בדקה העשירית כדור שנהדף בקושי על־ידי שוער חולון ביטון. בדקה ה־12 החמיץ ירון כהן כשניצב יחידי מול שוער חולון.

בעקבות הלחץ האדיר שיצרו שחקני בית"ר בא השוויון. דקה 14. שוב ירון כהן שהיה חסר מזל בכל הקשור לכיבוש בעט כדור שנהדף לרחבה. דור לביא שהיה קרוב דחק מקרוב פנימה — 1:1.

לא חלפו דקתיים וחולון יצאה להתקפת נגד. החלוץ רונן הלל שהיה הטוב במגרש הגביה כדור לרחבה, אלי כהן בלם צפרירים נגח ל... משקוף.

המשחק המשיך להיות ער ותוסס. בדקה ה־20 חלף נסים כהן על הגנת חולון בעט לשער ריק אך ברגע האחרון הרחיק פרחן מהקו. בית"ר טענה שפרחן הדף את הכדור בידו אך השופט דיאמנט חשב אחרת.

בדקה ה־40 עלתה בית"ר תל־אביב ליתרון. ירון כהן שלח כדור לאדרי במרכז המגרש, אדרי התקדם ומ־18 מטרים בעט כדור אדיר לתוך השער 1:2.

במחצית השניה היתה עדיפות ברורה לחולון שלימדה את הבית"רים פרק בהליכות כדורגל. בית"ר כמעט ולא עברה את מחצית המגרש. היא נסוגה לשערה במטרה לשמור על היתרון.

בדקה ה־60 הגביה החולוני משה פרחן כדור לרחבה, הכדור נהדף בזה אחר זה על־ידי הגנת בית"ר ולבסוף הגיע לארז שקרוקה שבעט חזק לשער. אבי ליברמן הדף לשערו הוא — 2:2.

בדקה ה־74 יכל שקרוקה לקנות את עולמו כשניצב חופשי מול ליברמן ונגח את הכדור סנטימטרים מעל המשקוף.

הפועל צפרירים חולון — בית"ר ת"א 2:2 (2:1)

● מגרש הפועל חולון. 1000 צופים. שפט: יוסף דיאמנט.

● להפועל חולון כבשו: רונן הלל (7) וארז שקרוקה (60).

● לבית"ר תל־אביב כבשו: דור לביא (14) ויוסי אדרי (40).

● השחקן המצטיין: רונן הלל.

● הפועל חולון: ביטון, זיתוני, אלי כהן, טליאס (יעקבי), מחלוף, בן־ברוך רמתי, פרחן, הלל, פנסו (עמרני), שקרוקה.

● בית"ר תל־אביב: ליברמן, טורס, יעקב כהן, עמר, ניסן כהן, צמח, אדרי (מאיה), נסים כהן, ירון כהן, תגר, לביא (קצב).

הטבלה הלאומית
(לאחר 16 מחזורים)

.1	מכבי נתניה	17־30	34
.2	הפועל כפ"ס	13־18	26
.3	הפועל ת"א	12־14	26
.4	בית"ר ת"א	15־22	24
.5	שמשון ת"א	9־14	24
.6	הפועל ב"ש	10־12	22
.7	הפועל פ"ת	21־20	22
.8	בית"ר ירושלים	26־24	22
.9	מכבי ת"א	19־24	20
.10	בני יהודה	12־14	20
.11	מכבי חיפה	18־18	15
.12	הפועל חולון	14־10	15
.13	הפועל לוד	34־13	12
.14	מכבי פ"ת	24־11	11

שני נצחונות חוץ בארצית

● ארצית

שני נצחונות חוץ הושגו אתמול בשני משחקי השלמה בליגה הארצית. הפועל חיפה גברה ברמת־גן על הפועל המקומי 0:1 והפועל בת־ים הפתיעה ביהוד 0:2.

בעקבות הנצחון העפילה הפועל חיפה למקום השני בטבלה והיא מרוחקת עתה כדי 4 נקודות מהמובילה, הפועל ירושלים.

הפועל בת־ים חלפה על בית"ר נתניה ועלתה למקום העשירי בדירוג. בעקבות המשחק ירדה הפועל יהוד למקום השמיני ומכבי יפו נהנתה מכך כשעלתה למקום השביעי מבלי לשחק.

הפועל חיפה — הפועל ר"ג 0:1 (0:1)

במשחק שלא התעלה לרמת כדורגל גבוהה גברה קבוצת הפועל חיפה במשחק חוץ על הפועל רמת גן 0:1.

שתי הקבוצות הציגו משחק חלש מאוד ואת השער היחיד כבש הרמת־גני מאיר בלומשטיין לרשתו הוא בדקה ה־22 לאחר הגבהת כדור לרחבה הרמת־גנית, הכדור פגע בקורה ובלומשטיין שניסה להרחיק דחק פנימה.

בדקה ה־87 הורחק חלוץ הפועל ר"ג ירון זהבי ע"י השופט אריה וולף לאחר שפגע בשחקן יריב. קודם לכן הוזהר זהבי בכרטיס צהוב.

שפט וולף, לעיני 500 צופים, במכתש בגבעתיים.

(יוסף זהבם)

הפועל בת ים — הפועל יהוד 0:2 (0:0)

נצחון חוץ חשוב קצרה קבוצת הפועל בת־ים שגברה ביהוד על קבוצת הפועל המקומית 0:2 לאחר 0:0 במחצית.

במחצית הראשונה היה המשחק חלש. המקומיים הופיעו בהרכב חסר ללא ישראל ששון, עוז פנחסי, יוסי יעל ורואי חדר (נבחרת הנוער).

את צמד השערים להפועל בת ים כבש ישראל בן נתן בדקות ה־67 וה־86. השער הראשון היה לאחר שבן נתן מצא פירצה בהגנת יהוד והכניע את השוער יוסל שפיר. השער השני היה במבצע אישי לאחר שקיבל כדור במרכז המגרש.

בדקה ה־89 הורחק הוותיק שלמה חביב לאחר שפגע בשחקן יריב.

שפט הבינלאומי יאיר טילינגר לעיני 500 צופים ביהוד.

(שמעון קרורו)

הטבלה הארצית
(לאחר 16 מחזורים)

.1	הפועל ירושלים	17־34	38
.2	הפועל חיפה	11־18	34
.3	הפועל טבריה	22־31	31
.4	מכבי יבנה	17־18	25
.5	הפועל ר"ג	17־17	23
.6	הפועל חדרה	23־24	22
.17	מכבי יפו	11־12	21
.8	הפועל יהוד	23־28	21
.9	מכבי שעריים	21־21	19
.10	הפועל בת־ים	16־14	19
.11	בית"ר נתניה	22־15	17
.12	מכבי עמידר	23־17	14
.13	הכח רמת־גן	20־14	14
.14	הפועל עכו	23־8	9

רוזנטל התאמן במדי הנבחרת

מאת ראובן תנציה

רוני רוזנטל שחקן בריז' הבלגית השוהה עתה בארץ בחופשת מולדת נטל חלק באימון השני של נבחרת ישראל בכדורגל אמש.

הנבחרת הלאומית ערכה אתמול בהתאם לתכניתה 2 אימונים. הראשון ב־10 בבוקר ממנו נעדרו 2 שחקני הפועל תל אביב משה סיני שהיה בשורות מילואים ויהודה עמר שחגג הולדת בנו בכורו. השניים התאמנו בערב.

מאמן הנבחרת מיליאנקו מיהיץ' קידם בברכה את רוני רוזנטל וציין בפני השחקנים את רצינותו ורצונו העז להתאמן ולהתאים עצמו לנבחרת ישראל ועוד בחופשתו הוא העדיף להפגש עם חבריו ולהתאמן.

גם היום תערוך הנבחרת 2 אימונים, בבוקר ואחר הצהריים.

3.340.000 — תקציב איגוד הכדורסל

שלושה מליון ו־340 אלף שקל הוא תקציב איגוד הכדורסל לעונת 1988/9 כפי שהוגש אתמול להנהלת האיגוד לאישור.

תקציב זה מהווה גידול של 16 אחוז מהעונה שעברה (2.800 מליון ש"ח) ולפיכך זו עליה ריאלית לאור האינפלציה במשק.

הנהלת האיגוד שהתכנסה בפתוח של ועדה מקצועית שמעה דו"ח מפי המאמן הלאומי משה וינקרנץ וראש המשלחת לטורניר חג המולד בקאריס איתן הפר, דו"ח על הופעת הנבחרת.

כמו כן הגיש מאמן נבחרת הנוער אריה רווידסקי דו"ח על הכנות הנבחרת לקראת משימותיה הקרובות.

הונגריה סגרה עניין במחצית הראשונה

לאחר שני נצחונות ספגה אתמול נבחרת הנוער הפסד 2:1 מרגלי הונגריה במשחק ער ומעניין. הונגריה בדרך לבכורה בבית ב'

מאת עמי רוזנברג

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל, כשלה אתמול במשחקה באיצטדיון בפתח־תקוה מול נבחרתה של הונגריה, כשהפסידה 2:1 במשחק מעניין, מהיר ועשיר באירועים.

נבחרת הונגריה, בה משחקים ארבעה כדורגלנים בליגה הבכירה, ביניהם שני יהודים — בראון קרול ואפרים פוייס — גילתה במחצית הראשונה כדורגל שובה עין. ההונגרים החסונים גילו לאלפיים הצופים, משחק מהיר מהגנתה להתקפה, מבוסס על התקפות דרך שני האגפים והעיקר הרבה עבודת צוות.

במחצית הראשונה היו שחקני נבחרת ישראל רדומים משהו ולמעשה עד הדקה ה־38 כמעט ולא סיכנו את השער ההונגרי.

רק לאחר ההפסקה כשכבר פיגרו בהפרש שני שערים חל מיפנה בשורות הנבחרת הישראלית שתקפה ללא הרף במהלך כל המחצית השניה אולם חוסר רגל מסיימת ושתי החטאות היו בעוכרי שחקני ישראל. ההונגרים שפתחו בסידרת התקפות הוליכו בדקה ה־17 0:1. הקפטן רן בן־שמעון, הטוב בשורות ההגנה, הכשיל את החלוץ אטילה והשופט היווני המצויין סטליוס הורה על הנקודה הלבנה. ג'דפש פיטר בעט כדור שטוח לפינה הימנית כשהשוער גבי אלבו קפץ לפינה השניה — 0:1.

נבחרת ישראל היתה ב„הלם" ותוך שבע דקות ספגה שער שני. בתום התקפה הונגרית יוצאת מן הכלל, הגיע הכדור לקאמן אטילה וזה בבעיטה חזקה ושטוחה, מ־16 מטרים מימין לשמאל קבע 0:2.

שער זה עורר את הישראלים אך תוך שתי דקות (38, 39) הם החמיצו פעמיים. לראשונה בעט אלון מוהרר כדור רוחב סתמי ולאחר מכן נעץ עוזי שמואלי כדור במשקוף שער הונגריה.

והתעוררותם של יצחק זוהר, טל בנין ויוסי מדר, שלושת הקשרים, לאחר ההפסקה, הביאה ללחץ כבד על השער ההונגרי ובדקה ה־48 בעט יצחק זהר „טיל" מ־20 מטרים שנעצר רק ברשת.

עד לסיום תקפו חלוצי ישראל ללא הרף את שער הונגריה ובדקה ה־55 נרשמה ההחטאה הגדולה. זוהר ניצב אחד מול אחד מול השוער מישטן ובצורה שלומיאלית בעט כדור בחצי גובה אותו הדף השוער לרגלי עוזי שמואלי שבעט מעל המשקוף. אותו שמואלי הרגיז את הצופים בשתי החטאות נוספות עד לסיום.

● נבחרת ישראל: אלבו, צופין, בן־שמעון, בן־הרוש, אהרונוב, בן־עזרא (ג'אן), בנין, זהר, מדר (מזוז), שמואלי, מוהרר.

● הונגריה: מישטן, ג'בור, ג'בוש, פיטר, קרול, ג'דפש, בלבון, פראנס, אטילה, פריס, כדר.

שרף: השחקנים היו נאיבים

מאת עמי רוזנברג

„אין לי טענות לשחקנים אם כי הם היו נאיבים" אמר מאמן נבחרת הנוער שלמה שרף בסיום התחרות.

המאמן שנראה עצבני על כלי־התקשורת ש„ירדו" על משחק הנבחרת שלשום למרות הנצחון על שוויץ הוסיף „הרגש המרגוש של הכלל. רואי הדר במרכז ההגנה שיחק פרפקט, ההונגרים קבוצה מגובשת שמתאמנת כבר מספר שנים ואנחנו מתאמנים בקושי חודש. לא צריך להכנס לפאניקה".

בתשובה לשאלה מדוע החלוצים של הנבחרת עדיין לא הבקיעו שערים, רק הקשרים הבקיעו השיב: „אלו החלוצים שיש לי והם לדעתי הכי טובים".

המאמן ההונגרי פולישקאי אלמר רונקא והמיא לישראל „יש לכם נבחרת טובה, שחקנים זריזים ולכן היה הרבה מזל במהלך המחצית השניה. אני מאמין שנגיע לגמר הטורניר כי אנו הטובים ביותר".

★ נוער ★

אירלנד — יוון 1־2 (0־2).
לאירלנד: פיצ'רלד (1), או'בריאן (12).
ליוון: באטצים (49).
שפט: צבי שריר. 150 צופים. לורוס חולון.

רומניה — ליכטנשטיין 0־3 (0־0).
הונגנו (54), סטניצ'י (66) אזרודאו (76).
שפט: יעקב שיינר. 50 צופים. בוינטר ר"ג.

הונגריה — ישראל 1־2 (0־2).
להונגריה: צ'רסס (17), קאמן (24).
לישראל: זהר (48). שפט: ריניים (יוון). 1500 צופים בפתח־תקוה.

פולין — קפריסין 2־2 (1־1).
לפולין: סוייצ'ק (28) מבעיטת־11, (77).
לקפריסין: פרוטופפס (14), מיסוס (57) מבעיטת־11. שפט: קסטנקיס (יוון). 500 בחולון.

איסלנד — שוויץ 2־3 (1־1).
לאיסלנד: בנציקסון (18), גוטגירסון (65), אינגולפסון (76).
לשוויץ: טורל (14), סטבי (79).
שפט: קונסטנטין (רומניה). 50 צופים. במיגרש וינטר.

טבלת בית א'

.1	רומניה	3	7־2	5
.2	יוון	3	4־4	3
.3	אירלנד	1	1־2	2
.4	דנמרק	1	2־1	0
.5	ליכטנשטיין	2	4־0	0

טבלת בית ב'

.1	הונגריה	3	3־11	6
.2	ישראל	3	2־5	4
.3	פולין	3	5־6	3
.4	קפריסין	3	9־6	3
.5	איסלנד	3	6־3	2
.6	שוויץ	3	9־3	0

משחקי היום

● בית א': יוון — דנמרק (כפר־סבא, 12); ליכטנשטיין — אירלנד (מכבי יבנה, 2).

● בית ב': ישראל — פולין (כפר־סבא, 2); שוויץ — הונגריה (מכבי נתניה, 12); איסלנד — קפריסין (מכבי נתניה, 2).

● מלך השערים

.1	פוייס (הונגריה)	3
—.	סוייצ'יק (פולין)	3
—.	מיסוס (קפריסין)	3
.4	מדר (ישראל)	2
—.	בנין (ישראל)	2
—.	הונגנו (רומניה)	2
—.	סטניצ'י (רומניה)	2
—.	יאנוש (הונגריה)	2
—.	צ'זמס (הונגריה)	2
—.	בלון (הונגריה)	2
—.	כריסטיציס (קפריסין)	2

ח"כ עוזי ברעם תוקף נסיון ההסתדרות למנות נציגי הפועל

מזכיר מפלגת העבודה, עוזי ברעם, יצא חוצץ נגד הנסיון לשנות את דרכי הבחירה של 25 אחוז מחברי מוסדות הפועל על ידי הוועדה המרכזת של ההסתדרות — זאת במכתב ששיגר השבוע למזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר.

עוזי ברעם מציין כי לדעתו צריכה להיות מדיניות ההסתדרות לגבי הפועל ניתוק טוטאלי מהשפעה על ההתאגדות וניתוק מאחריות מוחלטת על המתרחש בהפועל.

ברעם מציין במכתבו: „אגודות הספורט בארץ מצויות במצב לא פשוט מבחינת דעת הקהל. הביקורת כלפיהם הולכת וגואה. הן עוסקות בספורט מקצועני ממש, שאינו תואם את אושיות ההסתדרות. בגלל האלמנט התחרותי מקבלת ההסתדרות את „הסטיה" מעקרונות היסוד אבל מכאן ועד לקבלת אחריות טוטאלית, התערבות בהחלטות מרכז הפועל עד כדי עיכובן ובחירת 25 אחוז מחברי הועידה המרכז והמזכירות על ידי הוועדה המרכזת — הדרך ארוכה."

ברעם ממשיך: „עתונות הספורט, אונה קרויה לנעשה באגודות הספורט. הדיווחים על כל החלטה או עמדה מקבלים הבלטה בכל המדורים. תהיה זו שגיאה מבחינתנו ליטול על עצמנו אחריות כה רבה במקום לנהוג באורח דה־צנטרליסטי ולטפל בבעיות של מדיניות ולא בבעיות של פרוצדורה ונוהל".

● כדורסל

ת"א מועדפת על ים המלח

מאת יצחק ויסהוף

אלופת ישראל בכדורסל מכבי תל אביב שעמדה לערוך החל ממחר מחנה אימונים בים־המלח עד יום ראשון ביטלה אותו ותחת זאת תערוך אימונים דו יומיים בתל אביב.

שחקני הקבוצה היו אמורים לצאת לים המלח עם נשותיהם. ראשי מכבי תל אביב תיכננו לעשות את מחנה האימונים בים המלח כתחליף לטורנירי חג המולד אותם שיחקה בעבר באירופה.

אתמול ערכה הקבוצה אימון ממנו נעדרו שחקני הנבחרת והחיילים.

הפראנקים לחשבון הבנק של עדי

מאת יצחק ויסהוף

[illegible]

● שני משחקים נערכו אור לאתמול בליגת הנ.בי.איי. פיניקס ניצחה את פילדלפיה 101:117 וסיאטל גברה על דנבר 100:108.

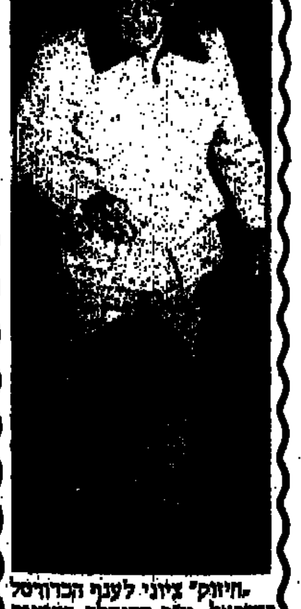

„חיזוק" ציוני לענף הכדורסל בישראל. יו"ר ההנהלה הציונית חבר הכנסת שמחה דיניץ מקפיץ את הכדור באולם הספורט בכפר יובל שנבנה על ידי הסוכנות היהודית.

הנערים נרטבו מהקולר

מאת יוסי סגנוילט

נבחרת נערים א' של ישראל איבדה סיכוי להעפיל לגמר הטורניר לאחר שנוצחה אתמול 3:1 במשחקה עם נבחרת ספרד שהתבססה בראש בית א'.

למרות שהספרדים זכו בנצחון צודק הרי התוצאה מקפחת במידת מה את הצעירים הישראלים. בדקת הסיום ניצב יניב כהן, הקפטן של הנבחרת הישראלית ומבקיע השער הראשון, מול שוער האורחים והחמיץ הזדמנות פז להשוות את התוצאה ל־2:2 כאשר כדורו פגע בעמוד השער. הספרדים יצאו להתקפה מתפרצת והשוער יצחק קורנפיין הכשיל ברחבה את החלוץ הספרדי המצויין אנג'ל גולאר. השופט חיים ליפקוביץ קבע בעיטת 11 מטר. קולר שכבש את שני השערים הראשונים לא נכשל וקבע תוצאת המשחק 1:3.

הספרדים החסונים והטכניים גילו עדיפות על הכדורגלנים הישראלים אולם משחק הקרבה והצונות איזן את המצב.

כל השערים הובקעו במחצית השניה. בדקה ה־63 נגח הספרדי החלוץ הענק, ישמעאל אורוזאיז וחברו קולר המשיך בבעיטת יעף את הכדור לרשת.

כעבור 10 דקות הצליחו צמד הקשרים ממכבי חיפה, אייל ברקוביץ' הגביה ויניב כהן המשיך בנגיחה לרשת — 1:1.

שמחת הישראלים נמשכה 60 שניות בלבד. קולר ניצל אי הבנה בהגנה הישראלית ומזווית קשה כבש את שערו השני 2:1. כאמור קולר אף חתם את תוצאת המשחק בדקת הסיום מהנקודה הלבנה.

● נבחרת ישראל: קורנפיין, בילנציק (שיאצקי), אמולג, חבה, טוכול, קורבסקי, ששה, כהן, איתן מוריה, טובי (ברקוביץ'), פישל.

שפט ליפקוביץ לעיני 400 צופים בהרצליה.

במשחק מוקדם נפרדה נבחרת נערים של ישראל ב' בתיקו 0:0 מחמיא עם נבחרת יוון שאשתקד שיחקה בגמר הטורניר.

הצעירים הישראלים גילו משחק הקרבה ושאפתנות ומנעו מהיוונים כל הזדמנות להבקיע שערים. השוער שרון כהן ממכבי יפו גילה יכולת מצויינת כשהוא נעזר במערך האחורי בראשותו של הבלם אורן שלמה מבני יהודה.

לצעירים שלנו ניתנה הזדמנות אחת דקתיים לסיום אולם כדורו של אמיר תורג'מן מאשדוד חלף ליד עמוד השער.

● נבחרת ישראל ב': שרון כהן, טלקר, א. שלמה, גיא כהן, סוטולובסקי, ברגר, מללי, יצחק, זוהר, עוז, תורג'מן.

★ נערים ★

ספרד — ישראל א' 1־3 (0־0).
לספרד: קיולר (63), (74), (80) מבעיטת־11.
לישראל: יניב כהן (73).
שפט: חיים ליפקוביץ. 400 צופים בהרצליה.

רומניה — קפריסין 0־2 (0־2).
גאבו (24), מויסקו (30). שפט: יצחק בנייצחק.
100 צופים במגרש לורוס חולון.

יוון — ישראל ב' 0־0.
שפט: פלאסק (הונגריה). 100 צופים בהרצליה.

טבלת בית א'

.1	ספרד	2	3־6	4
.2	ישראל א'	2	3־4	2
—.	רומניה	2	3־4	2
.4	קפריסין	2	5־0	0

טבלת בית ב'

.1	הונגריה	1	1־2	2
.2	ישראל ב'	1	0־0	1
.3	יוון	2	2־1	1

משחקי היום

● בית א': ישראל א' — רומניה (מכבי „לורוס" חולון, 12); ספרד — קפריסין (הרצליה, 12).

● בית ב': הונגריה — ישראל ב' (מכבי „לורוס" חולון, 12).

קיבוץ לרגלי הגלבוע

בי"ג חשון תשמ"ח מלאו 65 שנים לקיבוץ בית אלפא, קיבוץ א' של השוה"צ, שעלה על הקרקע, באיזור שנקרא אז „גוש נוריס" לרגלי הגלבוע, בי"ג חשון תרפ"ג. בספרו „ההר והבית' (קטע רצ"ב), שנכתב ב־60 „קהילייתנו", קובץ שכתבו בו חברי הקיבוץ בזמן שעבדו בכבישי העמק, הביא נתן שחם מובאה של פושקין: „כל משבי רוחות עולם בבלי משים פגעו גם בנו".

מובאה ההולמת את תולדות הקיבוץ, שעמד על ערישתם של התאחדויות ופילוגים בתנועה ההתיישבותית בימי בראשית וערב מלחמת העולם השניה.

בתרפ"ד נערך בבית אלפא הנסיון הראשון לאיחוד התנועה הקיבוצית והוקם בה „חבר הקבוצות" הראשון – התאגדות רופפת למדי שלא קיבלה ביטוי אירגוני ממשי. אולם כאשר הוקם הקיבוץ הארצי ב־1972 לא הצטרפה אליו בית אלפא, הואיל והדור הראשון של מייסדי התנועה היה חלוק בדיעותיו על פי קשת הדעות שהיתה קיימת בעת ההיא.

רק בשנת 1940 הצטרפה בית אלפא לקיבוץ הארצי אחרי שחלק ממייסדיה, שהחזיקו בהשקפות של מפא"י, הועברו ב„טרנספר" המפורסם של התקופה ההיא, לרמת יוחנן, אשר ממנה הועברו לבית אלפא חברי השוה"צ מגרעין „פלנטי", שהיוו שם רוב מנין.

עם קבלת השלמת „השדה" מן התנועה הארצית ב־1945, התבסס הקיבוץ על „סולם גילים" רצוף הקים מוסד חינוכי ופתח בתנופה משקית וחברתית.

בקיבוץ כ־480 חברים והוא מבוסס על משק חקלאי עשיר נסיון – כמה גידולי שדה וגן שהושבחו ע"י חברי הקיבוץ נושאים עליהם שם הקיבוץ – ומפעלי תעשייה אחדים – מחצבה, מפעל נגררים, מפעל תרמוסטטים, ומכון לציפוי מתכות.

נתן שחם /

סיכוי של אושר

(מתוך „ההר והבית")

פחות מחמש־מאות היה מניין החברים בבית־אלפא בשישים ל„קהילייתנו". גדול מזה פי־כמה מספר אלה, שעשו עמם כברת־דרך – בשחר ימיה של התנועה, בגאליציה ובפולין, בביתניה־עלית, „בשומריה", בקיבוץ א' של חשוה"צ, ובבית־אלפא עצמה: חברים, בעלי־ברית, יריבים, מודים ועוזבים, נלהבים, מאוכזבים, קרבנות השאיפה־לשלמות, עייפי־פשרה, עושים לביתם, מתקני־עולם, הרפתקנים, צמאי־של־ווה, שוחרי־דעת, שאפתנים, רודפי־שררה, מבקשי־אלוהים, רדופי עצמם, רעבים להצלחה, נזירים מתחזוות, חמודנים, ספקנים ומבקשי אהבה. כל אחד מהם היתה לו לפחות סיבה אחת טובה לפרוש מן החבורה.

אחדים נשארו סמוכים לשולחנו של משתה־הידידות הישן, שהוליד את תנועת הנוער. אמנם לא הגיעו אל ה„נחלה" אך שמרו על נאמנותם לשולחן־ערוך ציוני של מבקשי צדק־סוציאלי ומוסר־חברתי. אחרים רחקו מהם עד קצווי־ארץ. ראשוני התנועה, שדגלו בחובת־הגשמה והטביעו חותם עמוק על חברת המבוגרים המהססת, נאלצו לפרוש אחרי שלא עמדו במבחן ה„הגשמה". בתוך שנים אחדות נפוצו לכל רוח. מעטים הם אלה שהוסיפו לדרוך בשבילים שסללו בנעוריהם. הרוב יצאו לחפש דרך חדשה, חבורת־בראשית – מכבדת את נעוריה בבית שלרגלי ההר, נציגיה פזורים בכל רחבי תבל, זה בשירות־הכלל וזה מטעם עצמו. זה עשה לו שם בעולם, וזה ידוע היטב בחוג של בעלי־מקצוע. תמצא אותם באוניברסיטאות ובבתי־חולים, חוקרים ולומדים. זה מציץ במיקרוסקופ, ועמיתו – אל תוך „האני הכי פנימי של חזולת". אחד גנראל סובייטי, וחברו לספסל חלימודים – בשירות החוץ של ארצות־הברית. זה פרולטאר, וזה קפיטאליסט. אחד מוסיף לחלום, ואחר יצרן־חלומות. האחד עמד בראש „התזמורת האדומה", רשת־ריגול למען ברית־המועצות, המופלאה ביותר שידעה מלחמת העולם השנייה, וחברו יצא להילחם למען רפובליקה בספרד. אפילו מבקשי־אלוהים הלכו זה בכה וזה בכה. מי ש„עבד אצל העץ ולא אצל האיכר" חזר בתשובה והסתפח אל העדה החרדית, ועמיתו, שעבד רק את אלוהיו, היה לבישוף קתולי. אף מבקשי האמת־שבנפשם הרחיקו לכת זה מזה. אחד צייר מה שעיניו רואות, והשני מה שהורה לו דמיונו. מסתת האבנים היה לפסל, והמשורר – לסנדלר. מי שהצהיר ב„קהילייתנו", כי רצונו להיות „צעיר יווני... ולעמוד במצח עז מול הגורל" עשה לעברית בלונדון, בשירות השידור הבריטי. עמיתו, שנעקר ממחוז הילדות כדי לחדש תרבות עברית בארץ האבות, הקדיש את זמנו ליידיש, שדחה בנעוריו. אחד נאמן לתנועה, אשר בחיקה למד לצרף מלים למעשים, וחברו מיידה בח אבנים.

אלה שפרשו מן החבורה ועשו שם לעצמם ראו בחבריהם, שהלכו בנתיב העבודה־הקשה, מי שזקנתם לא ביישה את נעוריהם: חולשותיהם לא העבירו אותם על דעתם, ומדוחי־שווא לא הסירו את לבם מן המטרה. את עצמם ראו כמי שסטו מן העיקר. לעתים קרובות הציגו את הישגיהם שלהם – תרומתם המדעית ושאר מעשים תרומיים – במעין הצטדקות. היא ראויה לציון מפני שהיא מכפרת על החטא הקדמון של הבריחה מחלוציות. אפילו אם יש בזה לפעמים מס־שפתיים לענווה, אחרי שאספו תהילה מלוא־חופניים, הריהו מעיד על יראת הכבוד שהגו לחלומות נעוריהם. „רוח הזמן" ודאי שאמר הן למעשיהם של חלוצי התחייה היהודית, שלא החמיצו אפילו מצווה אחת של יישוב הארץ.

אלה שבנו בית לרגלי ההר, ולא הציבו לעצמם ציון אחר לעילוי שמם בתחום מן התחומים שמקנים לאדם יוקרה וכבוד – האם היו „קרבנותיה" של המהפכה הציונית־סוציאליסטית? או שמא היו דווקא הם – מצניעי חלקם במעשה הגדול, שחיו כל ימיהם תחת כותרת כללית – מי שראו ברכה בעמלם וזכו לעליית־נשמה, השקולה כנגד שאר היתרונות שיש לאדם בכל־עמלו בתשובה החיובית לשאלה השנייה צפון סיכוי של אושר.

אם בערוב יומו, בשובו מעבודתו בבגדים מרובבים, יגע ומשועמם, יעלה חלוץ זקן בדעתו, כי חייו של ידיד־נעורים, שהניח לחבריו לסלול כביש ולהקים בית וגדר ועשה לעצמו שם או נכסים, הם אלה שעלו יפה, ואילו חייו שלו, בדי אמות של מעשה יחיד, הם אלה שאיבדו טעמם וריחקוהו ממה שחפץ לעשות באמת – חלב לפח יסרב לגלות. סיכום־ביניים מעין זה כמוהו כ„בגידה" בחלומות נעוריו והסתלקות מערכיו. לא מן הנמנע שיחוס על עצמו ויימנע מלהגות זאת, ולו בסימן שאלה, כדי שלא לצער את נפשו.

כאלה וכאלה מחלכים בחצרו של קיבוץ. אלה חיים על־מילאת ואלה חייהם מתמעטים והולכים. זה מאושר בחלקו, וזה דעתו אינה נוחה מחלקם של אחרים. אחדים מפויסים לגורלם, ואחרים קוראים תיגר על תמורות הזמן. יש מי שהקיבוץ הוא לא המקום האחד שהוא מסוגל לחיות בו, וכל מה שמחוץ לגדר הוא לדידו הבל ומהומה, ולצדו, שותף לאותה גינה עצמה, חולק עמו את עציציו, פעלתן מובהק, קורא עיתונים בחירוק שיניים, שהבית הוא לו למנוחת־הלוחם, מקום ושלווה בו, שהוא חוזר אליו להרגעת רוחו ממאבקים אינסופיים בזירה הכללית – בתנועה, במפעלים אזוריים, בהסתדרות, בארגונים כלכליים, בכנסת, בממשלה, בהסתדרות הציונית, במכוני מחקר בינלאומיים, במוסדות־על אוניברסאליים או בנבחרת ארצית של ספורטאים.

על כל אלה סוגרת חצרו של קיבוץ, היוצרת אשליה של רוגע־כפרי ושלוות־עולמים.

אולם כל המכיר קיבוץ אחד על בוריו יודע אילו דראמות סוערות מתרחשות בין דשא לדשא ומתפייסות על סף־משבר, וכמה שונים הם זה מזה הקיבוצים הדומים זה לזה כל כך.

אדם הולך בחצר וכפות רגליו זוכרות את האדמה שמתחת לבטון. תולדות חייו הם תולדות המקום. הווייתו השלמה היא סיפורו של המקום. דפים אלה לא יוכלו אלא ללוותו אל סף חדרו ולהיפרד ממנו בצער. מה שלא אמר, ואולי לא יאמר, הוא סיפורה המרתק של ההתיישבות היהודית בארץ־ישראל. האכזבות שהוא שומר לעצמו, הן אמת גמורה ככל אמת כללית שעניינה בכוליות ולא בפרטים, כזו שנידונית בדפים הללו. אך גם אם אין היריעה רחבה דיה כדי להקיף את כל באי הבית, יש בה מקום לשאלות על הזיקה שבין אדם לחברו.

לחברי קיבוץ בית אלפא
בחגכם ה־65
שאו ברכתנו החמה
להצלחה ושגשוג
קיבוץ רשפים

לקיבוץ בית אלפא בחגו
לשכנים ולשותפים לדרך
מראשית האחזותנו בעמק
ברכת אחים
מבני ה־50 לבני ה־65
קיבוץ ניר דוד (תל עמל)

לקיבוץ בית אלפא
שותף לדרך ולרעיון
שאו ברכה בהגיעכם ל־65
ואיחולים להמשך הדרך
בברכת חברים נאמנה
בית הזורע

לקיבוץ בית אלפא
ראשון לקיבוצי השומר הצעיר
שלוחות מיטב הברכות
והאיחולים בחג ה־65
קיבוץ בית זרע

לקיבוץ בית אלפא
החוגג 65 שנות עשייה
שלוחה ברכתנו הנאמנה
להמשך המעש והחזון
קיבוץ שריד

לשכנינו בבית אלפא
חלוצים בקיבוצי השומר הצעיר
שאו ברכה ביום חגכם
קיבוץ מסילות

לחברי בית אלפא
החלוצים
וסוללי הדרך
ברכות חמות
לחגכם ה־65
קיבוץ דן

לחברי בית אלפא
בחגכם ה־65
שלוחה ברכה חמה
להמשך דרך פורה, הצלחה ושגשוג
קיבוץ גזית

לחברי קיבוץ בית אלפא
שהקימו משק לתפארת
שלוחה ברכה חמה
בחגכם ה־65
מחלקת הבניה של הקיבוץ הארצי
המחלקה הטכנית של
קיבוצי השומר הצעיר בע"מ

לקיבוץ בית אלפא בחגו
ברכה חמה
אופטומטריסט
עדשות מגע
עפולה, מנחם 26
(פינת שד' ארלוזורוב)
טלפון: 06-596001
אופטיקה סגל OPTICA

לקיבוץ בית־אלפא
בחגו ה־65
שלוחות ברכותינו להמשך השגשוג
ושתוף פעולה פורה בעתיד
להבות חרושת
ושלוחותיה
קיבוץ להבות הבשן

לקיבוץ בית אלפא
שחוגג 65 שנה להתנחלות
מיטב הברכות ואיחולים
להמשך והתעצמות
אבנון אינטרנשיונל בע"מ
תל־אביב, רח' נס־ציונה 8 א', ת.ד. 26071,
טלפון: 654707

לקיבוץ בית אלפא
במלאת 65 שנה לייסודכם
מיטב הברכות
ספארי מוצרים וטריגריים בע"מ
משרד ראשי: תמרת, טל' 06-542629, 04-833064
כרמיאל, מצפת נוף 76, ת.ד. 5168, טל' 04-989914
רחובות, אלון כימיקלים, טל' 08-453205

לקיבוץ בית אלפא
בחגו ה־65
קבלו את מיטב הברכות
ואיחולי הצלחה
קור־העמק
א. התעשיה טבריה עילית, ת.ד. 1013, טל' 067-94913-93248

לקיבוץ בית אלפא בחגו
שלוחות מיטב הברכות להמשך והתעצמות
מכון לאופטיקה ועדשות מגע
עמי
אופטומטריסט
עפולה הח' חטיבה 9, ליד הסופרמרקט
טלפון: 06-592734

לקיבוץ בית אלפא בחגו ה־65
שלוחות מיטב הברכות
אופן גומי חיפה, רחוב העצמאות 132
טל' 04-528842, 04-526025

לקיבוץ בית אלפא
בחגו ה־65
ברכות להמשך ושגשוג
ת.ג.ל. בע"מ
תעשיות גומי לישראל
תגל
עכו, אזור התעשיה, טל. 912262

לקיבוץ בית אלפא בחגו ה־65
מיטב הברכות
ואיחולים להמשך ושגשוג
מרדכי את רמי
קבלנים לעבודות ברכינה
בית־שאן, טל' 06-587154
מושב שדה תרומות, בית מס' 36, טל' 06-587904

לקיבוץ בית אלפא
בחגו ה־65
שלוחות מיטב הברכות
ואיחולים להצלחה ושגשוג
סמי
מומחה לכל סוגי רדיאטורים ואגזוזים
עפולה, אזור התעשיה, טלפון: 06-592598, 06-591882

לקיבוץ בית־אלפא ומפעליו

בחגכם ה־65

מיטב הברכות והאיחולים

יונקס בע"מ IONEX

מסננים לנוזלים וגזים שונים
דיאטומיט לסינון

יונקס בע"מ
רח' צל הגבעה 23 רמת־גן 784034, 787035

לקיבוץ בית־אלפא
ומפעל הנגררים

בחגכם 65 שנה

אתכם לאורך כל הדרך
להצלחה ושגשוג

חברת רדיופן בע"מ
בני־ברק, הירקון 55, טל. 03־787112

לכל חברי קיבוץ בית־אלפא
בחגכם 65 שנה
מיטב הברכות והאיחולים

גולדמן נ. יעקב

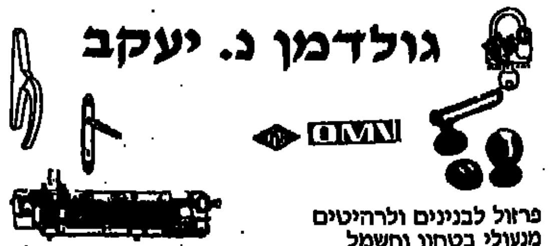

פרזול לבניינים ולרהיטים
מנעולי בטחון וחשמל
מומחים לצירים הידראוליים
וסגרים עליונים הידראוליים. יבואנים ומפיצים בלעדיים
דרך שלמה 91 תל־אביב, טל' 830846, 03־820968

לקיבוץ בית אלפא
בחגו ה־65
שלוחות מיטב הברכות

ראובן אסנין בע"מ
סוכנויות יבוא ויצוא

סוכנות לעפולה והסביבה
עפולה, בניין הסופרמרקט, רח' חטיבה 9
טל' 06־592039, 06־523210

לקיבוץ בית אלפא
בחגו ה־65
שלוחה ברכה חמה

מגדן קלית קפה בע"מ
עפולה, רח' הנשיא, טל' 06.522483

לקיבוץ בית־אלפא ומפעליו
בחגכם 65 שנה
ברכותינו הלבביות
להמשך הפיתוח היצירה והשגשוג

ת.כ.פ. „תיקון כלים פנאומטיים" בע"מ

מכירה, יבוא ושרות לכלי אויר, כלים חשמליים
וציוד סיכה מכל הסוגים.

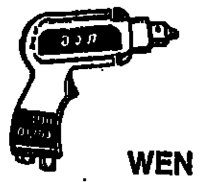

סוכנויות של:
כלי אויר לתעשייה
כלי אויר למוסכים
איזמלים לריתוך ועפרונות אויר: WEN
מקצצי אויר לאלקטרוניקה ופלסטיקה
משחזות מיניאטוריות מיוחדות
מברגים אוטומטיים לאלקטרוניקה

ת"א, יצחק שדה 20 370391, 383239, 379037

לקיבוץ בית אלפא *בחגו – ברכה*

מוסך עובדיה (יניב)
● ניקוי ותיקון רדיאטורים ● תיקון מיכלי דלק ואגזוזים ● מומחה לציוד כבד
א.ל.צ. – ד.נ. גלבוע, טל. 06־532344, ת.ד. 2193 עפולה, טל. בבית 06־595484

לקיבוץ בית־אלפא
ומפעלו קב־קור

בחגכם 65 שנה

שפע ברכות ואיחולים
להמשך היצירה, השגשוג והפיתוח
והידוק הקשרים

ישראמט בע"מ
מפעל לחריטה אוטומטי
ועיבוד שבבי
תל־אביב, רח' לבנדה 2
טל. 03־376671–03־370245

חבל לך לרוץ!
אצל שמעון דרעי
יש הכל:
חלקי חילוף לרכב, חשמל, חלקי מנוע, הגאים, אביזרי רכב
בית שאן, אזור התעשיה הישן ת.ד. 175
טלפון: 06־588311

לקיבוץ בית אלפא בחגו
שלוחה ברכה חמה

לקיבוץ בית אלפא
שחוגג 65 שנות
התנחלות
שלוחות ברכות להמשך שגשוג והתעצמות
✦
אמיתי ובניו עפולה סוכנויות בע"מ
סוכן סונול, סופרגז לעפולה, בית שאן והעמקים
עפולה, חטיבה 9 ● 594804, 06־594505

לקיבוץ בית אלפא
בחגו – מיטב הברכות

אלקטרו־חב"ש בע"מ
בית מסחר לחומרי חשמל
רח' הנמל 53, ת.ד. 33576 חיפה 31334, טל. 673308 (4 קוים)

לקיבוץ בית־אלפא ומפעליו
בחגכם 65 שנה
שפע ברכות ואיחולים
להמשך היצירה, הפיתוח והשיגשוג

ייצור קפיצים טכניים
לתעשיה ★ בניין ★ ביוב
חשמל ★ טקסטיל
חקלאות ★ תחבורה
קשתות (חישוקים)
בכל הגדלים

מפעל נורדיה
מפעל: משק נורדיה, דואר נתניה, טלפון 053־619971
משרד ומחסן: תל־אביב, רח' הרצל 100, טל' 822996

לחברי קיבוץ בית־אלפא
בחגכם 65 שנה
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
להמשך פורה ומשגשג

א.ת. לאהזקה
יבואנים ומפיצים:
"אומגה" – שמנים
"מגנה"–אלקטרודות
"קוריום" – כימיקלים
ת.ד. 1181 רחובות 76111 טלפון: 08־454403

לקיבוץ בית־אלפא
ומפעלו קב־קור

בחגכם 65 שנה

ברכותינו להמשך פורה ומשגשג

תרמיון בע"מ
יצרני טרמוסטטים
מיקרומגעים
אוטומטים לחדרי מדרגות
ת.ד. 5072, ת"א 61050, טל. 03־821458

לחברי קיבוץ בית־אלפא
שפע ברכות ומיטב האיחולים

מבית אורניר מוצרי נוי, מתנות וכלי בית
המכורה לכל־בו ולחורים
ת"א, אלנבי 96 (פינת בית השואבה) טל. 03־621097

לקיבוץ בית־אלפא
ומפעליו
בחגכם ה־65
מיטב
הברכות
והאיחולים

ציוד ל:
● תעשיה
● קישור
● חקלאות
● ביוב
● שיווק מוצרי

צלאם שרות בעמק
מיד
למחלקות ולתעשיה
תל־אביב, פרץ 39, טל' 377322

65 שנה לקיבוץ בית־אלפא

לקיבוץ בית אלפא
בחגו ה־65 – מיטב הברכות

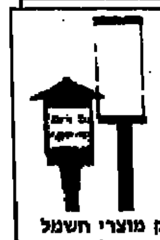

זוהר אור בע"מ
סוכנות בלעדית לצפון
געש מפעלי תאורה
רחוב המוסכים צק פוסט
מפרץ חיפה טל' 04־721321־3
סוכנות בלעדית „געש" – מוצרי תאורה ושיווק מוצרי חשמל
אולם תצוגה ומכירה: מפרץ חיפה, רח' המוסכים 22

לקיבוץ בית אלפא

בחגו ה־65
שלוחה ברכה חמה

בית מרקחת „אסף"
וצוות העובדים
עפולה, רח' מנחם 7, טל. 06־595673–06־592777

לקיבוץ בית אלפא
שחוגג 65 שנה להתנחלותו
ברכה חמה

מוסך פאר **שחף**
קהילת ציון שרות חלקי חילוף לרכב
איזור התעשיה עפולה, טל. 06_523875

לקיבוץ בית אלפא
בחגו ה־65
ברכת ידידים ואיחולי הצלחה

ליפוף העמק
נצרת, ת.ד. 1541, טל. 559462, 06־579855

לקיבוץ בית אלפא
בחגו ה־65
מיטב הברכות ואיחולי הצלחה והתעצמות

אור בית שאן
חשמלאות רכב
אשר את יהודה
בית שאן, אזור תעשיה, ת.ד. 150, טל' 065־88311

לקיבוץ בית אלפא
ולמפעל הנגררים
ברכות עלו והצליחו
והמשך עבודה פוריה

נתן אל
מפעל לייצור כיפות פלדה
● למיכלים עד 3500 מ"מ, עובי 18 מ"מ לפי תקן בינלאומי
● ייצור מיכלי לחץ ושאיבה
● עירגול פחים עד 30 מ"מ עובי
● שירותי עירגול
חיפה מפרץ, רח' המסגר 33, טלפון: 04־729705

לקיבוץ בית אלפא בחגו ה־65
שלוחות מיטב הברכות

טכנו־כלי
יבוא והפצה בע"מ
נתניה, א.ת. הישן, רח' פינקס, טל' 619289 – 053־619290

לקיבוץ בית אלפא בחגו ה־65
מיטב הברכות ואיחולי הצלחה

גופכמן
חנות לשעונים ותכשיטים
סוכן בלעדי לשעוני אוריאון
נצרת עלית, מרכז מסחרי, רח' עופר 16, טל' 06־575760

לקיבוץ בית אלפא
ראשון קיבוצי השומר הצעיר
מיטב הברכות
ואיחולים להמשך שגשוג והתעצמות

הנרי פנחס בע"מ
אופטומטריסט
עפולה, בית שמרגד, טל. 06־594455

לקיבוץ בית אלפא
בחגו ה־65
קבלו מיטב ברכותי
ואיחולים להמשך ושגשוג

חיים עובה פירות וירקות
בית שאן, חסכון 7/3, טל. 06־588556

לקיבוץ בית אלפא

שחוגג 65 לעליה על הקרקע
ברכות לשגשוג והתעצמות

אלון אברהם ובניו
הובלות
רח' התקלאי 31, טל. 06־751180–06־752576
מושב מנחמיה עמק הירדן

לקיבוץ בית אלפא

בחגו ה־65
שלוחות מיטב הברכות

גלבר יעקב
בית חרושת למוצרי בשר ונקניק
חיפה, מפרץ, שד' ההסתדרות 216, טל. 04־721916

לקיבוץ בית אלפא בחגו ה־65
שלוחות מיטב הברכות ואיחולי הצלחה

בני משה ביטון
שיווק צמיגים
בית שאן, טל' 588574
מפעלים אזוריים בית שאן, טל' 06־595642

לקיבוץ בית אלפא
בחגו ה־65
מיטב הברכות

קפה כתר
עפולה
קלוי, טחון וארוז ע"י
ש. רבינוביץ
עפולה, שד' ארלוזורוב 5
קלית קפה, גרעינים ובוטנים
טלפון: 06־523285

לקיבוץ בית אלפא
ראשון קיבוצי השומר הצעיר
שחוגג 65 להתנחלות
ברכות ואיחולים להמשך ושגשוג

תריסי הדיוק
חדד יוסף
בית שאן, איזור התעשיה ליד תנובה
טל. 06־586029

לקיבוץ בית אלפא
ולמפעל הנגררים

במלאת 65 שנה לייסודכם
איחולים להמשך שגשוג
ופיתוח ושיתוף פעולה פורח

רתוך בע"מ
חברה לציוד מגן ובטיחות
תל־אביב, ת.ד. 5182, טל' 052־557777

לקיבוץ בית אלפא
שחוגג 65 שנה להתנחלותו
מיטב הברכות

רפאל כץ ושות'

משרד עמילות מכס, ביטוח, הובלה
מבית לבית, ים, אוויר ויבשה

חיפה	הנמל 30 (בניין לבנט), טל' 04־668191 (10 קווים), טלקס 46438, פקסימיליה 670020
ירושלים	שלומציון המלכה 13, טל' 02־224206
תל־אביב	העלייה 45, טל' 03־374006 (7 קווים), טלקס 33827, פקסימיליה 03־375033
לוד	בניין ממן, חדר 288, טל' 03־9712868, פקסימיליה 03־9711987
אשדוד	בית המכס, טל' 08־535880, פקסימיליה 08־535880
אילת	עורף הנמל, קריית המשרדים, טל' 059־76769, טלקס 7722, פקסימיליה 059־76769

65 שנה לקיבוץ בית־אלפא

לקיבוץ בית־אלפא

ביום חגכם
ברכת חברים

להמשך פורה ומשגשג

תנובה
ת.ד. 7083 תל־אביב

לקיבוץ בית־אלפא
ומפעלו קב־קור

בחגכם 65 שנה
שפע ברכות ואיחולים
להמשך היצירה, השגשוג והפיתוח
והידוק הקשרים

METAL WORKS LTD.

נילי מפעלי מתכת בע"מ
יצרני ציוד לול

קרית אריה פתח־תקוה • טל. 9221337 (03)
המען למכתבים: ת.ד. 271 בני־ברק 51102

לקיבוץ בית־אלפא ומפעל הנגרדים
בחגכם 65 שנה
ברכות לבביות להמשך פורה ומשגשג
חברה להספקת ציוד הנדסי בע"מ
מבחר של חלקי חילוף
לטרקטורים CATERPILLAR אוריגינליים ותחליפיים, נציגים בלעדיים לשרשרות ורולקים מתוצרת BERCO איטליה

BERCO

ראשון־לציון, רמת־אליהו, רח' בן־צבי 37, ת.ד. 4591 ראשל"צ 75144, טלפון: 9611040

לחברי קיבוץ בית־אלפא
בחגכם ה־65

שפע ברכות ומיטב האיחולים להמשך פורה ומשגשג

מנורז בע"מ
מדי לחץ וטמפרטורה
תל־אביב, צ'לנוב 38
טל' 03־384323

MANORAZ

המניע משאבות בע"מ
HAMENIA PUMPS LTD.

לקיבוץ בית־אלפא ומפעליו
בחגכם 65 שנה
ברכות לבביות להמשך היצירה, הפיתוח והשגשוג

מפעל ומשרד טכני: רח' בית־אלפא 7, תל־אביב
כתובת למכתבים: ת.ד. 9159, תל־אביב 61091
טלפון: 03־335928, 337690
פקסימיליה: FAX: 972־3־331843

לקיבוץ בית־אלפא ומפעל נגרדים

בחגכם 65 שנה

מיטב הברכות והאיחולים להמשך פורה ומשגשג

שתל שיווק תעשייתי לקיטור בע"מ
אביזרים לקיטור, מים, אויר, שמן חם ולהסקה מרכזית

שנאים להצתה | משאבות הסקה | מקטין לחץ למים | ברז כדורי

רח' פרץ 31 תל־אביב, ת.ד. 2562 ת"א מיקוד 61025
טלפונים: 172399 – 171734 – 171737 – 371738

לקיבוץ בית־אלפא ומפעל ציפוי מתכות
בחגכם 65 שנה
ברכותינו להמשך היצירה, הפיתוח והשיגשוג

אמזה בע"מ
AMZA LTD.
חולון, אזור התעשיה
רח' הסתת 13
טל' 03־2־806281

מיטב התהליכים והציוד לתהליכי גימור המתכת

קשת רחבה של פעילויות בתחום גימור המתכת הכוללת ייעוץ, אספקת חומרים ותהליכים, ציוד וחומרי גלם לתעשיית גימור המתכת למתקנים אוטומטיים

לחברי קיבוץ בית־אלפא
בחגכם 65 שנה
מיטב הברכות והאיחולים
להמשך היצירה הפיתוח והשגשוג

החברה הישראלית לטרקטורים וציוד בע"מ
THE ISRAEL TRACTORS & EQUIPMENT CO. LTD.

מפיצי
CATERPILLAR®
בישראל

משרד ראשי: אזור תעשיה חדש, חולון. רח' המנור 8, טל. 807722.
סניף צפון: קרית ביאליק, אזור התעשיה, ת.ד. 1191, רח' החרושת פינת רח' המסגר, טל. 761477.
סניף באר שבע: אזור תעשיה עמק שרה, ת.ד. 104, טל. 73810 (057)

CATERPILLAR, CAT and ® are trademarks of Caterpillar Inc

לקיבוץ בית־אלפא ומפעל הנגרדים

בחגכם 65 שנה

שפע ברכות ואיחולים, להמשך היצירה, הפיתוח, והשגשוג

הר־גל בע"מ
ייצור גלי הנעה, חריטות וכרסום במכונות C.N.C
ביצוע גלגלי שיניים מכל הסוגים
חולון, אזור התעשיה, רח' הסתת 6, טל. 03־801338/9

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס בגוש 6145 חלקה 845 רחוב טרומן מס' 32 דהיינו הקלה 6% משטח החלקה ר"ס 10 מ"ר במרווחים צדדיים.
על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה.
ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 רמת־גן, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.
אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה ר"ג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס בגוש 6159 חלקה 205 רחוב הסולם מס' 6 דהיינו בניית חניה על גבול החלקה.
על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה.
ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 רמת־גן, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.
אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה ר"ג

מרחב תכנון מקומי
כפר סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
בדבר בקשה להקלה ושמוש חורג
הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 478 בגוש 6428 רחוב כצנלסון הקלה כלהלן:
תוספת 6% לאחוזי הבנייה המותרים.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום. וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.
יצחק ולד,
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבנייה כפר סבא

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בניית מגורים לבית על חלקה 9 בגוש 8283 רחוב וולפסון בחריגה, כהקלה: מבוקשת עד 6% בניה תכמ"ס 318/87 ות.ב. 707.
את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי
יו"ר הועדה המקומית

עירית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04־640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: שחם 81 — לאשר תכנית לבנין ברחוב שמשון, חלקה 11א', בגוש 10770, אחוזה.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. תוספת קומה רביעית, חלקית, מעל המותר.
2. עודף שטח בניה מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקות ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר ינוביץ
מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אשור להקלה להרחבת דיור בקומת קרקע בלבד ללא הסכמת הדייר בקומה העליונה ברחוב גרונימן מס' 3 גוש 6769 חלקה 58.
תיק בנין 1/987־008
בקשה מס' 871080
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בססי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב–יפו

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
פתח תקוה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח תקוה הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/1241/12" ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: חלוקת החלקה 150 ל־2 חלקות והרחבה רח' עמל.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6194 חלקה 150 קרית אריה, רח' עמל 58.
כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פרוט הנימוקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.
ד. שיש, יו"ר הועדה
המקומית לתכנון ולבניה ג. יו המרכז
מאריך 30.11.1987

שרותי כימאוויר
אגודה שיתופית חקלאית בע"מ
הודעה על אסיפה כללית
ניתנת בזה הודעה על כינוס אסיפה כללית של שרותי כימאוויר ביום ג' ה־12.1.88, בשעה 7.30 בבוקר, במשרדי האגודה, רח' חרוץ 6, תל־אביב.
על סדר היום:
1) אישור דו"חות כספיים.
2) בחירת מוסדות האגודה.
3) שונות.
בהיעדר מנין חוקי של המשתתפים, תידחה האסיפה במחצית השעה ותהיה חוקית בכל מספר משתתפים.
יונתן בשיא, מזכיר

מחשוב למושב בע"מ
נמסרה בזה מודעה, שבקשה לפירוק החברה הנ"ל, ע"י בית המשפט המחוזי של חיפה, הוגשה ביום 15.9.87 לבית המשפט הנ"ל ע"י מפעלי תכן בע"מ וכי ניתנה הוראה שבקשת פירוק זו תבורר בפני בית המשפט היושב לדין בחיפה ביום 3.1.88 וכל נושה או משתתף של החברה הזאת, הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה, או להתנגד לכך יכול להופיע לשם כך בשעת הבירור אם בעצמו או באמצעות עו"ד שלו, וכל נושה או משתתף של החברה הזאת הדורש העתק מן הבקשה הזאת, יקבלנה מן החתום מטה בשלמו את התשלום הקבוע בעד העתקה.
החתום: עו"ד אמנון מ. יצחק ניא
רח' [illegible], רמת־גן
הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור בקשת הפירוק חייב למסור או לשלוח ע"י הדואר לאיש החתום לעיל הודעה על רצונו זה. בהודעה יפורשו השם והכתובת של האיש או, אם זוהי פירמה, השם והכתובת של הפירמה, והיא צריכה להיות חתומה ע"י האיש או הפירמה או ע"י עו"ד שלו או שלה (אם יש לום עו"ד) וצריך למוסרה או — אם היא נשלחת ע"י הדואר צריך לשולחה באופן שתספיק להגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה 15.00 של יום 1.1.88

טלוויזיה

(כו) כתוביות מיוחדות ללקויי שמיעה. 08.00 עד כאן – חדשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 ארץ מולדת – ממשכר להתעצמות (כ). 08.40 אנגלית ו'. 09.00 מדעי הטבע – יסודי – אלה הלוטרה של אבא. 09.20 אנגלית ז'. 10.00 שעת כושר. 10.10 מדעי הטבע – ה'־ו' – הלב משאבת הפלאים וכו. 10.30 פרפר נחמד – אני וגופי. 11.00 חשבון ו' – המלך ואני.11.15 אנגלית – יא־יב' SPORT SPORTS – HELLO ISRAEL. 11.30 קשת וענן – תן לי את יכנה וכו. 12.00 אנגלית ח'. 12.25 אנגלית י'. 13.00 מדעי הטבע – על יסודי – האבולוציה 8 – ברירה טבעית ומלאכותית. 13.30 גיאוגרפיה כללית – פני כדור הארץ – שנוי ותמורה. 14.00 עד כאן – חדשות וקל ישראל. 14.05 האוניברסיטה הפתוחה: 1. גילאי הגן – הצטרפות למשחק. 2. מריונות באפריקה – הקמוניזם בקענו כ'. 15.00 טוב טוב הגמד. 15.25 התקופה הויקטוריאנית – סרט המפגיש את הצופים עם כמה מכני התקופה הויקטוריאנית באנגליה. 15.40 שעת כושר. 15.50 מאתיים שניות למבואות ים. 15.55 גברת סלפלת. 16.05 שביל באמצע שביל בצד – טיול השבוע: בקעת תמנע. וכו. 16.20 פיצוחים – שעשועון טלוויזיה נושא פרסים. 17.00 ערב חדש – מנחה: אילנה דיין. 17.30 שטיניות באוויר · מנחה: דליק ווליניץ. 18.30 קיצור החדשות – (ערבית). 18.32 על ספרות ותרבות: 1. נזיה חיר על משוררים ערבים צעירים; 2. אהרן אמיר – על הסופר סלמאן רושדיו 3. ישראל זמיר – על יצחק בשביס זינגר – אביו (ערבית). 19.00 בקו הבריאות: 1. מחלת האסטמה; 2. הסכנה שבהדירת גוף זר למערכת הנשימה (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 רוח הארץ – הצייר משלה ברנשטיין וחבריו מספרים במכחול, במלל ובשירה את געגועיהם לעיירה היהודית שנחרבה ואיננה עוד. 20.30 תביעות קטנות. תכנית הדנה בתביעות קטנות, בסכומי כסף שאינם עולים על 3000 שקלים. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 מוקד. 22.05 סרט טלוויזיה האות זורו. 23.35 ספטק של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2
18.30 ענין פתוח – שיחות עם בני נוער. 19.00 נשים בחלל – האסטרונאוטיות. 19.50 איזה קטע: נופים ואנשים. 20.00 בריגבוים על בטחבן. (פרק שמיני). 20.30 תקציר משפט דמיאניוק. 21.00 – פופ 2: שאדה.

רדיו

קול המוסיקה
06.01 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה: ק.פ.ע. באך: חמשה פולונזים. היידן: קונצ'רטו לכנור ברו מג'ור. שוברט: סימפוניה מס' 4 בדו־מינור הטרגית. ברהמס: מחולות הונגריים. 09.00 קונצרט בוקר: קופרן: הסויטה הרביעית לצ'מבלו. מוצרט: רוד חתור בתשובה קנטטה ק. 469. מנדלסון: סימפוניה מס' 5 הרפורמציה. ברהמס: קונצ'רטו לכנור. סטראוינסקי: פולחן האביב. 11.57 פינת השיר. מסידי מאיה בודאנו. 12.00 אמנים באולפן – מרסלו ארליך – חליל. יונתן זק – פסנתר. באך: סונטה מס' 1 בסי מינור. אורי ארלמן: אילתורים. פרוקופייב: סונטה ברה מג'ור, אופוס 94. 13.05 בהאזנה נינוחה: קלארה שומאן: שלישיית פסנתר בסול מינור. קמפרה: הנשים. פאני מנדלסון: ארבעה שירים. קלארה שומאן: קונצ'רטו כלה מינור לפסנתר ולתזמורת. רוברט שומאן: אהבת נשים וחייהן. 15.00 מוסיקה ויוח. איסאנג יון: תמונה לחליל, אבוב, כנור וצ'לו. ניקולאס הוכר: אותו דבר זה לא אותו דבר לטנבור. אליוט קרטר: דואו משולש לחליל, קלרנית, כלי נקישה, פסנתר, כנור וצ'לו. 16.00 מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור. מנצח: יובל צליוק. סולן: עמנואל קרטובסקי. חיים פרמונט: מאסה לתזמורת. מוצרט: קונצ'רטו בדו־מינור לפסנתר ות: מוסורגסקי־ראבל: תמונות בתערוכה. כחוניך סונטה מס' 2 לכנור ופסנתר אופוס 36א'. באך: פרלוד ופוגה במי במול מינור מס' 1. 18.00 שעה עם ... הליוס. 19.00 מוסיקה אהבה עליכם. ארתור גלברון: פנטסיה קונצרטית לחליל, נבל ותזמורת כלי־קשת. רוסיני־רספיגי: חנות הקסמים, מוסיקה לבאלט. 20.05 אינטרלוד. 20.27 פינת השיר. 20.30 אופרה – שוברט: טירת השעשועים של השטן. אופרה קסמים לפי לבריט של אוגוסט פון קוצבואה. 23.00 מאוצרי יצירות. ק.פ.ע. באך: קונצ'רטות. היידן: סימפוניות.

רשת א'
07.30 רדיו קל תכנית, יומית בעברית קלה. 08.05 הפוגה מקוגה – עורך בני הגדל. 08.27 משפט דמיאניוק – שידור חי מבנייני האומה בירושלים. 13.30 חדשות ויומן בצרפתית. 13.45 חדשות ויומן באנגלית. 14.05 בראש צלול – מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.27 האוניברסיטה המשודרת. 15.57 משפט דמיאניוק. 19.05 סיכום המשפט היומית. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 חבר מאותו כוכב – תכנית הלהיות הדיפוניות בשירות חי – עורכת ומנחה: מלכה למדין.

רשת ב'
07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין. 09.05 ביקור בית – עם שמואל שי. 10.05 כל צבעי הקשת – מגזין יומי. 12.10 אלף בבית – עם אהוד מנור. 13.05 כתמי היום – חדשות ועמונים. 14.05 לראות או לא לראות – יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בין צהוק – היי ותמה. 16.05 שירים ושעורים. 16.55 קראתי ספר – קוראים ממליצים. 16.05 יומן כלכלה. 16.30 על ספסלים ואנשים – מגזין המשק והחברה.

17.05 רגעי קסם. 18.05 יש שאלות – עורך ומנחה: איתן אלמוג. 18.45 היום בספורט. 19.05 היום הזה. 19.35 מוסף לענייני צבא ובטחון. 20.05 צמוקים ושקדים – מבחר שירים ביידיש מפי גדולי החזנים. 21.05 ערב שירי תיאטרון הבימה – מופע מוסכי שידור חי מתיאטרון הבימה בהשתתפות שחקנים וחברים של התיאטרון. 23.05 שירים עבריים. 00.05 יומן חדשות. 00.15 ג'אז ועוד. עם לאה ליאור.

גלי־צה"ל
08.05 אוניברסיטה משודרת – הסתיו בשירה העברית – מימושים חדשניים. מרצה: ד"ר זיוה בן־פורת. 06.30 פותחים עין. 07.07 שבע אפס שבע – עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר – עם אלי ישראלי. 10.05 עשר. 11.05 נכון לעכשיו – עם רפי רשף. 13.05 דו רה יומי. 13.55 40 לאחור סיפור היום בתש"ח – עורך ומגיש דורון דיין. 14.05 פגישה יומית – עם אורלי יניב. 15.05 שירים לחג – עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים. 16.54 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 יעד משוחרר – מגאזין גל"צ לענייני צבא ובטחון. 18.45 מעבר לגבול – מגאזין גל"צ לענייני ערבים. 19.05 שירים מכאן. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 מראה מקום – תכניתה של שרה דורון עם חבר הכנסת שבח וייס החוזר לפנימית הדסים המקום בו נקלט כילד ניצול שואה. (ש"ח) 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת – הסתיו בשירה העברית – מימושים חדשניים. מרצה: ד"ר זיוה בן־פורת. 22.05 על הרכש ועל הכיפאק. 23.05 עשרים וארבע – היום שהיה עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחת חצות – עם דינה כלרמן – ראש ארגון נשים נגד פירסום פוגע. 00.05 ציפורי לילה עם נתן רמנר ואבי קושניר. תכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 2
19.05 רדיו רדיו – עם יואב קוטנר. 20.05 מצעד הפזמונים הלועזיים המחושב. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר – עם מיכל גיב. 23.05 קול הג'אז הוה · עורך ומגיש: דני קרפל.

רשת ג'
06.04 כחודה לאושר. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 מה, כבר תשע? 10.05 דברים טובים. 11.05 שבעים מי יודע? 12.05 אהבה יומיומית. 13.05 רק בימי חול. 14.05 לי ולך. 15.05 חדש, חדיש ומחודש. 16.05 הצגה יומית. 18.05 הצעקה האחרונה. 20.05 כמו באווניכם – שירי הפינה לשיפוטכם. 21.05 צליל מכוון. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב
אסתרו הבטלנים מאישתר 5, 7.15, 9.40
9.30 7.15 4.30

אורלי: שגעון בחלל 3, 7.15, 9.10
בן־יהודה: אבא גנוב 4.10, 7.00, 9.30
גת: הקיסר האחרון 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: קמעתי את בנות הים שרות 7.00, 9.30
דקל: לה כבבה 5, 7.15, 9.30
דרייב אין: אבא גנוב 7.45
הוד: ריקוד מושחת 5, 7.15, 9.30
לימור חדש: ללא מוצא 4.10, 7.15, 9.30
סינמה 1: סנור לרגל שיפוצים
סינמה 2: גבי 5, 7.15, 9.30
פאר: הבטלנים מאישתר 5, 7.30, 9.30
פאריס: לא יכולה בלי זה 12, 2, 7.15, 9.30
רב־חן:
חן 1: יום במלכודת 5, 7.30, 9.50
חן 2: מטאל ג'אקט 5, 7.25, 9.45
חן 3: מחלון חדר המיטות 11, 2, 4, 7.40, 9.45
חן 4: המכשפות מאיסטוויק 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: תגות מעבר לפינה 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: מסורט הדמים 5, 7.15, 9.30
תכלת: בשהרוח נושבת 4.30, 7.00, 9.35
לב 1: טמפטר 2, 5, 7, 10.00
לב 2: המשפחה 2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 3: זקוף ת'אוזן 2, 5, 8, 10.00
לב 4: מגדל הדבורים 2, 5, 7.50, 10.00

רמת־גן
ארמון: יום במלכודת 4, 6.40, 9.30
לילי: יופיו של החטא 7.15, 9.30
רב־גן:
גן 1: מחלון חדר המיטות 5, 7.20, 9.40
גן 2: לה במבה 5, 7.20, 9.40
גן 3: האלמנה השחורה 5, 7.30, 9.40
גן 4: ללא מוצא 6.15, 9.15

ירושלים
אדיסון: ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.10
ארנון: יום במלכודת 4.30, 9.15
בית אגרון:
9 שבועות של שברון חושים 18.00
גורקי פרק 20.00
ראשים מדברים — סיפורים מהחיים 22.00
בפירו: ללא מוצא 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: הקיסר האחרון 4.30, 7, 9.15
מיטשל: שגעון בחלל 7.00, 9.00
סמדר: מגדל הדבורים 7.00, 9.10
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
אורין
אור 1: יופיו של החטא 4.30, 7.15, 9.15
אור 2: הבלתי משוחדים 4.30, 7.15, 9.30
אור 3: כלא הנשים 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: מלתעות 4
אור 5: היצאנית המכובדת 4.30, 7.00, 9.00
ערון: אבא גנוב 4.30, 7, 9.00
תיאטרון ירושלים:
מאונן + ז'אן דה פלורט 18.45, 21.45

חיפה
אורה: ריקוד מרושת 4.30, 7.00, 9.15
חן: ז'אן דה פלורט 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: תקוה ותהילה 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.15
רון: אבא גנוב 4, 6.30, 9.00
אורלי: נכרים נכרים 6.45, 9.15
קרן אור המתחדש:
מלך ליום אחד 7.00, 9.15
פאר: הבטלנים מאישתר 5.00, 7.30, 9.30

נתניה
שרון: אבא גנוב 5, 7, 9.15
סטודיו: קשיים שבלב 5, 7, 9.15

חולון
סביון: מלתעות 4 5, 7.15, 9.30
מגדל: החצות מעבר לפינה 6.00, 9.00
ארמון: אבא גנוב 5, 7.30, 9.30

בת־ים
עצמאות: המקצוען 2 5, 7.15, 9.30

הרצליה
היכל: אבא גנוב 5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל – הסוריטוריום
סיפור אמיתי 7.15, 9.30

באר־שבע
חן: מלתעות 4 4.30, 7.30, 9.30

פתח־תקוה
היכל 1: אבא גנוב 5, 7.15, 9.30
היכל 2: ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3: ריקוד מושחת 7.15, 9.30

עפולה
משפחתון: מלתעות 4 9.00

גבעתיים
הדר: הבלתי משוחדים 7.15, 9.30

ראשון־לציון
רון 1: אבא גנוב 7.30, 9.30
רון 2: ריקוד מושחת 7.30, 9.30

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 30.12
ערב שירי תיאטרון: 21.00
אנשים קשים: 19.00

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 30.12 בשעה 20.30
במטבח אדם אינו ציפור

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מור — חביבה רייך 20

חולון
אקרון — הופיין 52, מכבי—שנקר 35

ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה: רח' המ"ג 28

נתניה
קרניאל — ס. מסחרי — ק. נורדאו

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר

רמת־גן
המגן — ביאליק 30

תל־אביב
פילרסדורף — נחלת בנימין 27
שולר — בזל 44

חיפה
הנשיא — שד' הנשיא 33

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100, אילת – 2444. חדרה – 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית, ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
בקור חולים – ילדים
הדסה ע"כ – פנימית, נשים, עיניים, א.א.ג.
הדסה ה"צ – כירורגית, אורטופדית

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'־ה' ב־08.00–20.00, בימי ו' ב־08.00–15.00
טלפונים: 03־433500, 03־433300
יד ביד – זמין קשובה בטלפון ללד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ירושלים – 02־243358
ת"א – (24 שעות) 226027
חיפה – (11.00–20.00) 04־229488
גליל מערבי – 04־922222
קו פתוח לנוער במצוקה
בימי ב' ו־ד' – טל. 232782
"קו פתוח" – ארון קשבת לילדים ובני נוער – 08־281080 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד
המכון לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה כל יום בימו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 285822, 294869־03.
מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'–ה' בשעות 17.00—21.00.
עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316
סילוק מטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 281111, לח"ל רשלה — 101, טל' 08־221033, עפולה טלפון 065־93334, טבעון — 101, טלפון 04־931401, נהריה 04־823333, טל־ים — 5511111, באר־שבע — טל' 057־74767, שח"ל בגוש דן טל' 03־350848.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'–ה' 16.00. בימי ו' וערבי חג 11.30.
מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'–ה' 7.00
מתל־אביב לחיפה: בימים א'–ה' 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00

10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה: בימים: א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00

ו', ז', 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.10.
בימי ו' וערבי חג 6.00, 6.30, 7.10, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.10.
מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'–ה' 6.30, 9.05, 10.40, 14.15, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג 9.05, 10.35.
· הרכבת הנוסעת בימי א' בשבוע וחג אחרי חג בלבד.

הוקם מוקד „אור אדום", לטיפול בתלונות נפגעי אלימות משטרה

המוקד יפעל בכל שעות הלילה בת"א ● היוזמים — עיתונאים ועורכי דין

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

מוקד „אור אדום" לנפגעי אלימות משטרה והתעמרות הוקם לאחרונה בת"א ביוזמתם של עיתונאים ועורכי דין.

המוקד יפעל מת"א במשך כל שעות הלילה ויעזור לפונים אליו בהצעה ותדריך כיצד להתלונן והיכן. כן יבהירו מתנדבי המוקד לפונה את זכויותיו ואת האפשרויות המשפטיות העומדות לרשותו. כך נמסר אתמול במהלך מסיבת עיתונאים שערכו יוזמי המוקד. גיל רונן, גבי ניצן, ומכרם חורי מחול'. כן נכחה עו"ד מיכל אופיר.

לדברי גיל רונן, עיתונאי, היוזמה הראשונית היתה של קבוצת עיתונאים שסיקרו מקרי אלימות משטרתיים והחליטו שלא מספיק רק לסקר ויש צורך בטיפול שורש לבעיה. מכרם חורי טען, כי בערבים מתעללים במיוחד, והם מוטרדים כמעט מדי לילה, במיוחד באזור ת"א במקומות הידועים למשטרה כמקומות לינה של עובדים מהשטחים.

בין היתר סופר על פרשת התעללות מזעזעת בערבי תושב ת"א בן 26 שהותקף ביום ה' בידי שני מתנדבי משמר אזרחי, שהציגו עצמם כשוטרים, ברחוב בן־יהודה. הם סטרו לו, בעטו בו בירך, בבטן ובאשכים והחרימו את תעודת הזהות שלו לאחר שטענו שהוא פורץ. כשביקשו שיוריד את מכנסיו, סירב ונמלט מן המקום.

המתלונן טילפן למוקד הלילי של „אור אדום" ומתנדבי המוקד ליוו אותו לתחנת המשטרה של מרחב ירקון שם זיהה את תוקפיו, אולם לאחר שיחה עם חוקר המשטרה לא נרשמה התלונה מפיו. המתלונן נזקק לטיפול רפואי בבית־החולים. לבסוף נרשמה התלונה רק לאחר התערבותו של ח"כ דדי צוקר.

עוד מסרו יוזמי המוקד, כי בכוונתם להפיץ מדבקות בערבית באזורי ריכוז של פועלים ערביים, בהם ימסר להם מידע אודות המוקד והדרכים להתקשר אליו.

לדבריהם הוגשו ב־1986 יותר מ־1,500 תלונות של אזרחים על אלימות שוטרים ואילו המשטרה פסלה כ־86 אחוז מן התלונות כלא מוצדקות.

„אור אדום" שיגרה מכתב לשר המשטרה עם העתקים לנשיא המדינה, ראש הממשלה ומפכ"ל המשטרה, בו היא דורשת להחמיר בענישת שוטרים אשמים, ולערוך פעולות הסברה בקרב מתנדבי המשמר האזרחי.

המוקד יהיה פתוח מעשר בלילה עד הבוקר בטלפון: 03־296939.

דובר המשטרה דחה את הטענה שהמשטרה איננה מתייחסת כיאות לתלונות המוגשות בנושא אלימות. לדברי הדובר, המשטרה מרגישה תשומת לב רבה לנושא גם בתחום ההסברה, ומקפידה על צמצום השימוש בכוח. מפכ"ל המשטרה מקבל מדי יום דיווח על התלונות המוגשות, ומקדיש לכך תשומת לב מיוחדת.

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה

הודעה על־פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה באחוזי הבנייה וקו בניין — דהיינו, הקמת שני בתי מגורים דו משפחתיים בניצול של 47.4% בנייה במקום 44% בנייה המותרים המבנה בן 2 קומות, קו בניין מערבי 4.9 מ' במקום 5.0 מ' המותרים — שעל החלקה 14 בגוש 18173 — שביל האורכת 3, נהריה. את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה המקומית, בעיריית נהריה.

לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ת. לבב — יו"ר הוועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה נהריה

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה

הודעה על־פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה בקו בניין — דהיינו, הקמת בית משותף בעל 4 קומות מעל קומת עמודים וקוטג' דו־משפחתי ברחוב מרגוע פינת רח' סוסקין, נהריה. קו הבנייה בכל הצדדים הוא 4.5 מ' במקום 5.00 מ' המותרים — שעל החלקה 75 בגוש 18168, רחוב מרגוע 13, נהריה. את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה המקומית, בעיריית נהריה.

לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ת. לבב — יו"ר הוועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה נהריה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

אשקלון

עיריית אשקלון

בהתאם לסעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי הנ"ר כני להקלה/שימוש חורג/אישור תשריט חלוקה.

מהות הבקשה: הקלה באחוזי בניה מבוקשים 38.27% במקום 33% המותרים עפ"י ת.ב.ע. 46/147/03/4 דהיינו סטיה לא ניכרת של 5.27%. בכתובת אפרידר, רחוב התמר 20, גוש 1960, מגרש 29.

חוטובילי יעקב — להקלה/שימוש חורג/אישור תשריט חלוקה.

מהות הבקשה הקלה בקו בנין אחורי. מבוקשים: 5.40 מ' במקום 6.00 מ' המותרים על פי ת.ב.ע 4־170/03. דהיינו סטיה של 0.60 מ' בכתובת נווה־ים רחוב מכמורת 17 גוש: 1944 מגרש: 139.

ישר מרדכי ווגט — להקלה/שימוש חורג/אישור תשריט חלוקה.

מהות הבקשה הקלה באחוזי בניה מבוקשים 45.81% במקום 41.0% המאושרים על פי ת.ב.ע 4־46/147/03 (במקרה של הריסת מחסן והכללתו במסגרת המבנה העיקרי ובקוי בניה המותרים) דהיינו הקלה של: 4.81% בכתובת אפרידר רחוב הוורדים 60 גוש: 1960 מגרש: 124.

ציון עמנואל — מהות הבקשה 1. הקלה בקו בנין צדדי בגבולות 10% מבוקשים 3.60 מ' בניגוד לתכנית בנין עיר מפורטת 147/03/4 הקובעת 4 מ'. 2) הקלה באחוזי בניה מבוקשים 40.14% במקום 38% המותרים עפ"י תכנית בנין עיר מפורטת 46/147/03/4 בכתובת אפרידר, רחוב השקמה 17, גוש 1960, חלקה 32/1.

המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון, בשעות קבלת קהל.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע כתוצאה מאישור ההקלה רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הוועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפירסום זה.

בני וקנין — מ"מ ראש העיר יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובניה אשקלון

הצעת רכש

לבעלי המניות של בניו־בנק למשכנתאות בע"מ

ישראל אדלר וצור אדלר (להלן „המציעים") אשר הגיעו לידי הסדר עם בנק הפועלים בע"מ ומשכן — בנק הפועלים למשכנתאות בע"מ לרכישת 83.23% מזכויות ההצבעה של בניו־בנק למשכנתאות בע"מ (להלן: „החברה") מציעים בזאת לציבור בעלי המניות של החברה, למעט בעלי עניין בחברה, למכור להם את מניות החברה שבבעלותם, לפי התנאים המפורטים בהזמנה זו להלן:

1. המניות אליהן מתייחסת הצעה זו הינן עד 600,000 מניות ב' בנות 0.005 ש"ח ע"נ כ"א של החברה הרשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל־אביב בע"מ (להלן: „הבורסה") והמייצגות יחדיו 4.17% מזכויות ההצבעה בחברה (להלן: „המניות").
2. המציעים ישלמו עבור כל מניה 10.550% מערכה הנקוב (להלן: „מחיר הרכישה").
3. הצעה זו תהיה בתוקף החל מיום 3.1.88 וכלה ביום 24.1.88 שעה 12.00 (להלן: „תקופת ההצעה").
4. המציעים יהיו רשאים להעלות פעם אחת במהלך תקופת ההצעה את מחיר הרכישה לשומת מחיר הרכישה האמור לעיל. במקרה והמציעים יעשו כן, יחול המחיר החדש שיוצע אף על בעלי מניות שנענו להצעת רכש זו לפני מועד ההודעה על המחיר החדש.
5. על המניות שתוצענה להיות, עם מתן הודעת בעלי המניות למציעים כסעיף 8 כאמור להלן, חופשיות מכל שעבוד, עיקול חוב או זכות אחרת של צד שלישי כלשהו, והן יועברו לבעלות המציעים כשהן חופשיות כאמור.
6. המציעים מתחייבים לרכוש כל כמות מניות שתוצע לרכישה בהענות להצעה זו עד לכמות כאמור בסעיף 1 לעיל, גם אם לא יהיה בכמות הכוללת המוצעות בהענות להצעה זו כדי להוות את כל המניות שרכישתן מתבקשת בהצעה זו כאמור לעיל.
7. היה ויוצעו לרכישה בהענות להצעה זו מניות בכמות העולה על הכמות שרכישתה מתבקשת תבוצע הרכישה בשיעור זהה (פרו־רטה) מכל הנענים להצעה זו ביחס שישווה ליחס שבין הכמות שהתבקשה. כאמור בסעיף 1 לעיל, לבין הכמות הכוללת שהוצעה לרכישה בהענות להצעה זו.
8. בעל מניות המעוניין למכור את מניותיו בהתאם לתנאי הצעה זו, יפעל לפי התנאים המצטברים כמפורט להלן:

א. ליתן למציעים בכל יום עסקים החל מיום 3.1.88 ועד ליום 24.1.88 (יום 24.1.88 יקרא להלן „תום תקופת ההצעה"). בין השעות 08.30 ועד 12.00 בצהריים הודעה בכתב על רצונו למכור למציעים את מניותיו (להלן „ההודעה") וזאת באמצעות משרדי בנק הפועלים בע"מ (להלן „הבנק") על ידי מחלקת ניירות ערך — תפעול מרחוב יהודה הלוי 62, תל־אביב וכן באמצעות חברי הבורסה האחרים. כל הודעה שתתקבל על ידי הבנק לאחר השעה 12.00 בצהריים ביום מסויים תיחשב כאילו התקבלה ביום העסקים שלאחר מכן.

ב. ההודעה תיחתם על ידי בעל המניות באופן אישי או תיחתם בשמו על ידי מי שמחזיק ביפוי כח לבצע פעולות בניירות ערך בשמו של אותו בעל מניות. הגשת הודעה על ידי חבר בורסה בשם לקוחו תחשב כהתחייבות מצידו להעביר למציעים את המניות הכלולות בהודעה כנגד קבלת התמורה כאמור בסעיף 12 להלן.

ג. הודעה שתגיע לבנק לאחר השעה 12.00 בצהריים ביום תום תקופת ההצעה תחשב כאילו לא ניתנה מעולם.

9. בעל מניות שנתן הודעה כאמור בסעיף 8 לעיל, לא יוכל לחזור בו מהודעתו.
10. בעל מניות שנתן הודעה כאמור בסעיף 8 לעיל, ייחשב כאילו התחייב למכור למציעים את המניות הכלולות בהודעה או חלק יחסי מהם כאמור בסעיף 7 לעיל תמורת מחיר הרכישה.
11. התשלום לבעלי המניות עבור המניות הנרכשות מהם בהתאם לתנאי הצעה זו, ייעשה תוך 7 ימים מתום תקופת ההצעה בתנאי שקודם לכן הועברו המניות הנרכשות למציעים כשהן חופשיות מכל שעבוד, עיקול, חוב או זכות אחרת של צד שלישי כלשהו.
12. התשלום יבוצע על ידי העברת התמורה בגין המניות הנרכשות לחבר הבורסה באמצעותו נמסרה ההצעה לבנק. המציעים יצאו ידי חובת התשלום עבור המניות הנרכשות, עם העברת התמורה לחבר הבורסה כאמור.
13. המציעים יהיו זכאים לכל זכות או טובת הנאה לרבות הזכות לדיבידנד, מניות הטבה או רכישה, זכויות בגין המניות הכלולות בהודעה, החל ממועד קבלת ההודעה על ידי הבנק כאמור בסעיף 8 לעיל, זאת אף אם המועד הקובע את הזכאות לקבלת זכות מהזכויות האמורות הוא לפני מועד קבלת ההודעה כאמור.
14. המציעים רשאים להאריך את תקופת ההצעה ובלבד שהבורסה נתנה את אישורה לכך. הוארכה תקופת ההצעה כאמור, יינתן על כך פרסום בשני עיתונים יומיים המתפרסמים בישראל בשפה העברית וההארכה תחול גם על מי שנתן את הודעתו לפני פרסום ההודעה על ההארכה, ובלבד שאדם שנתן הודעה קודם לפרסום ההודעה על ההארכה יהיה רשאי לחזור בו מהודעתו תוך 10 ימים מיום פרסום ההודעה על ההארכה.
15. פרט להשלמת הפעולות הכרוכות ברכישת מניות החברה מבנק הפועלים בע"מ וממשכן — בנק הפועלים למשכנתאות בע"מ, לא יבצעו המציעים במשך תקופת ההצעה עסקאות כלשהן במניות החברה אלא בהתאם להצעת רכש זו.
16. כוונת המציעים הינה כי פעילותה העתידית של החברה תתרכז בהשקעות בחברות, בפיתוח פרויקטים וכן בפעילות פיננסית. החברה מתכוונת לוותר על רשיונה לניהול בנק.
17. המציעים הודיעו לבורסה כי החברה לא תעסוק בקבלנות בנין ללא אישור מוקדם מדירקטוריון הבורסה.
18. הדין החל על הצעת רכש זו הינו הדין הישראלי.
19. הבורסה אישרה הצעת רכש זו ביום 24/12/87. אין באישורה של הבורסה להצעה משום אימות הפרטים המובאים בה או אישור מהימנותם או שלמותם ואין בו משום הבעת דעה על טיבם של ניירות הערך שרכישתם מתבקשת.
20. פרטים מלאים אודות ההצעה ניתן לקבל אצל כל אחד מחברי הבורסה.

חברה להשקעות של בנק הפועלים בע"מ

הודעה לבעלי מניות רגילות למוכ"ז בנות 1 ש"ח

ניתנת בזה הודעה כי ביום 7.1.88 בשעה 13.00 תתקיים אסיפה כללית יוצאת מן הכלל של החברה במשרדה הרשום ברח' יהודה הלוי 147, תל־אביב, לצורך קבלת החלטה רגילה בנושא קביעת שכר לחברי הדירקטוריון.

המחזיק בתעודות מניה כנ"ל אשר מעונין להשתתף באסיפה, יוכל לעשות זאת אם יפקיד את תעודת המניה שברשותו במשרדה הרשום של החברה 48 שעות לפחות לפני הזמן המיועד לקיום האסיפה. אם לא יהיה נוכח בתאריך האסיפה מנין חוקי, תתקיים האסיפה כעבור שבוע באותו מקום ובאותה שעה. אם גם אז לא יימצא מניין חוקי כקבוע בתקנות, תתקיים האסיפה באותו יום ובאותו מקום בשעה 13.30 בכל מספר של משתתפים.

מועצת המנהלים

2 האנגלים היכו למוות תייר צרפתי ושדדו 30 שקל

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע הטיל אתמול עונשים כבדים על שני תיירים אנגלים שהורשעו בהריגה ובשוד.

צ'ארלי סייקס, שבית המשפט קבע כי הוא היה הדמות הדומיננטית בקטטה, נדון לעונש של 12 שנות מאסר בפועל, וטימותי הרדס נדון לעשר שנות מאסר בפועל. לפני שנה וחצי שדדו מתייר צרפתי, פיליפ סביני, שזמן רב היה דמות מוכרת בבארים של העיר אילת 30 שקלים כדי לקנות בהם הרואין. הם יצאו אחריו מאחד הבארים, היכו אותו, שדדו את כספו, וגרמו למותו.

בגזר הדין אמרו השופטים כי אין הם מתעלמים מטענת ב"כ הנאשמים, שהנאשמים הם זרים בישראל, וכי יתכן שרשויות מינהליות יבקשו למצוא „פתח אחר".

השופטים אמרו כי עם זאת, אין הדבר צריך להשפיע על גזירת העונש שעליה הופקד בית־המשפט. „תיירים רבים נמצאים בארץ, ועליהם לדעת, שאם לא יכבדו את חוקיה הם ייענשו לפי שיקולי הענישה שבית־המשפט שוקל בכל מקרה", קבעו.

ארביב ואנג'ל חשודים במעורבות בשוד יהלומים

מכתב אישום ובקשה למעצר עד תום ההליכים שהוגשו אתמול לבית המשפט המחוזי בתל־אביב נגד דוד ארביב, הנאשם בשוד במלטשת יהלומים בפתח תקוה לפני כחודש וחצי, עולה כי גם אסירי העולם הרצל אביטן ושמעיה אנג'ל הנאשמים ברצח האסיר חיים שושן, חשודים במעורבות בשוד.

בבקשה לעצור את ארביב עד תום ההליכים, טוענת התביעה, כי המשטרה הקליטה לפני שלושה חודשים שיחות שניהל דוד ארביב עם חברתו אורית ארביב, ומהן משתמע שהרצל אביטן ידע על השוד, ואולי גם היה שותף לו.

התביעה הציגה ציתותי שיחות מהכלא, לפיהם התקשר הרצל אביטן שעה לפני השוד לדוד ארביב, ודוד אמר לו „הם הגיעו". הרצל ענה לו „לך איתם". שעה לאחר שיחה זו, התבצע שוד המלטשה, והשלל — יהלומים — נמצא אצל דוד ארביב, טוענת התביעה.

התביעה טוענת, כי שני האנשים שבהם מדובר היו אמורים להגיע ביום השוד אל שמעיה אנג'ל, ולכן גם אנג'ל מעורב בשוד. (עתים)

מטוס המחלוקת יקורקע עד שייקבע למי הוא שייך

„שניים אוחזין במטוס. כל אחד אומר: שלי היא" תיארה אתמול את המצב שופטת בית משפט השלום בתל אביב, חיה חפץ, בהחלטתה להשאיר לפי שעה, מטוס ססנה פרטי החונה בשדה תעופה „דב" בידי המשטרה.

המטוס נתפס בהליך אזרחי וגם בהליך פלילי בבית המשפט, מר"ד יצחק וידנר הטוען, כי הוא הבעלים היחיד של המטוס. בתלונה שהוגשה למשטרה על ידי חברת סטנדרס הדרום אפריקנית, טוענת החברה שהמטוס נגנב מדרום אפריקה ונעשה ניסיון לרושמו בישראל שלא כדין.

ד"ר וידנר תבע בבקשה שהגיש באמצעות עו"ד אריה קמר, להשיב לו לאלתר את המטוס. כך דרשה גם חברת סטנדרס.

אתמול הודיעה הפרקליטות, כי בינתיים הוגש כתב אישום נגד ד"ר וידנר, ולמשטרה אין צורך במטוס כמוצג, ומצידה — היא מוכנה שיוחזר לבעליו. „אך מי הבעלים?" שואלת השופטת חיה חפץ בהחלטתה. היא קבעה שלדעתה, שתי הבקשות מוקדמות, ובשלב זה, אין מקום להחליט בהן, בטרם החליט בית המשפט בשאלת הבעלות. בינתיים, הורתה להשאיר את המטוס בחזקת המשטרה ורשות שדות התעופה. (עתים)

העיוור לא יוכל לסלק מביתו את חברתו העיוורת

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע הוציא אתמול צו האוסר על גבר עיוור, בן 50, מעיירה כרדום לגרש מביתו את חברתו לחיים, גם היא עיוורת. השופט הורה לאיש להמשיך לדאוג לפרנסתה.

לפני חודשים מספר הגישה האשה תביעה לבית־המשפט. היא טענה כי קיימה יחסי מין עם חברה העיוור, ובכך יש משום „קידושי ביאה". האשה תבעה מבית־המשפט לצוות על חברה להימנע מלהפריע לה להתגורר בדירתו. היא ביקשה לחייבו להמשיך לדאוג לצרכיה, כיוון שאין היא מסוגלת לדאוג לעצמה. היא סיפרה, כי זה 12 שנה הם מתגוררים יחד, ומנהלים חיי משפחה.

באחרונה, טענה, החל לדרוש ממנה לעזוב את הדירה ובעצם מתכוון להשליכה לרחוב. השופטים קבעו כי אסור לו לגרשה והניחו לו 30 יום לערער על ההחלטה.

מעצר בית בביתו של חשיח' לחשוד בהסתה להתפרעות

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע הורה לאחמד מתארה, בן 25 מן השבט הבדואי אל־סאנע להשאר במעצר בית בביתו של שיח' השבט.

הצעיר נעצר כחשוד בהסתת ילדים לידות אבנים על כלי־רכב של יהודים ליד העיירה הבדואית לגיה.

המשטרה ביקשה לעוצרו כדי שלא ישפיע על עדויות הילדים, אולם לבסוף הושגה פשרה, לפיה ישאר בבית השיח'.

עם ד"ב טורף ומשפחתו

אבלים על מות

עטרה ז"ל

חברים בקיבוץ עמיר

משתתפים בצער חברנו

יהודה בן נון והמשפחה

במות האם

רבקה בבני

קיבוץ רשפים

השופט שטרוזמן קבע לרובינשטיין פיצויים מקסימליים — 6,192 שקל

השופט התרעם, על ששר המשפטים לא מצא לנכון, להגדיל את הסכום לפיצוי נאשמים שזוכו: עו"ד שהיה מסכים לייצג נאשם במשפט כה מקיף בעד סכום שכזה — מתנדב

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

„על אוצר המדינה לשלם לכל נאשם סך של 6,192 שקל בצירוף 15% מע"מ." קבע אתמול שופט בית המשפט המחוזי, אורי שטרוזמן, בתיקו של הקבלן אברהם רובינשטיין.

השופט זיכה לפני יותר מחודש את הקבלן רובינשטיין, את הארכיטקט עמנואל תרסי ואת חברת רובינשטיין מכל אשמה.

בהחלטתו אמר השופט, כי לאחר שבאי־כוחם של הנאשמים תארו את הסבל והנזק שנגרמו לרובינשטיין, הסובל מפגיעה בבריאותו ובשמו הטוב, ולחברה, שנתקלה בקשיים בעסקיה ובהשגת היתרי בנייה נראה כי הפיצוי, סמלי ככל שיהיה, חשוב להם כחיזוק, בנוסף לזיכוי. הפיצוי חשוב גם כהבעה של מורת רוח מטעם בית המשפט על עצם עמידתם לדין.

השופט הוסיף, כי אף־על־פי שהמחוקק הסמיך את בית־המשפט לפסוק את תוצאות ההגנה בסכום שייראה לבית המשפט, הוא מצמצם את שיקול הדעת של בית המשפט בקובעו סכומי מקסימום להוצאות הפיצויים.

„שר המשפטים קבע בתקנות שיעורים כה נמוכים, עד כי סבורני, שלא היה נמצא עו"ד בישראל שהיה נוטל על עצמו ייצוג נאשם במשפט כה מקיף ורב ראיות תמורת השכר הנקוב, אלא אם היה מוכן לראות בטרחתו מעשה של התנדבות". אמר השופט, והוסיף, „הרי המחוקק ודאי לא התכוון לשלול את הפיצוי הנאות" ע"י סכומים בלתי סבירים, אפילו אם ועדה נכבדה של הכנסת מאשרת זאת. כוחו של השר היה עימו להתקין, וטוב יעשה אם יהרהר מחדש בערכים הכספיים הנקובים על פיהם".

בהחלטה צוין, כי אברהם רובינשטיין הודיע בשמו ובשם החברה, שהסכום המגיע להם יתרם ל„ליניר" או לבית־חולים.

„פתרון לכל הסובלים מאבני כליות"

המכשיר החדש בפעולה ב„אלישע"

מאת קובי מנדל

בית החולים אלישע שבחיפה פתח בימים אלה את המכון לטיפול בחולים הסובלים מאבני כליות. המכון מפעיל מכשיר חדיש לפירור אבני כליה מבלי שהחולה ניזקק לאשפוז ולהרדמה בזמן הטיפול. לדברי מנהלי בית־החולים, המכשיר הוא היחיד כיום במזרח התיכון. עד כה פעל מכשיר לפיצוץ אבני כליה, הדורש אישפוז והרדמה של החולה.

המכשיר החדש, העולה כמיליון דולר, הוא מתוצרת חברה צרפתית, ומופעל בהצלחה מזה כשנתיים בכ־60 מרכזים רפואיים בעולם. המכשיר פועל בשיטת האולטרא־סאונד, ואינו כולל אלקטרודות כבמכשירים אחרים. משך הטיפול בין 10 דקות לשעה. בכל שלבי הטיפול חש החולה בדקירות קלות בלבד, ואינו זקוק להרדמה. במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בבית החולים, נמסר כי תהליך פליטת האבן אינו גורם לכאבים ולסיבוכים אחרים. המכשיר יאפשר טיפול רפואי לכ־20 חולים ביום, ועל פי נתונים סטטיסטיים, יוכל לתת פתרון רפואי לכל אוכלוסית החולים הפוטנציאלית בישראל, המונה כ־2,000 איש בכל שנה.

מנכ"ל חברת „אלישע", יעקב אלמגור, מסר כי מחיר הטיפול במכון מסתכם ב־2,376 שקלים. לדבריו, קופות החולים אסף, מכבי, קופת החולים המאוחדת וקופת החולים הלאומית כבר נתנו את הסכמתן להפנות את חוליהן למכון לקבלת טיפול, ואילו בקופת החולים הכללית הוחלט להקים וועדה רפואית שתבדוק את אמינותו וטיבו של המכשיר בטרם תינתן הסכמתה. עד כה טופלו כ־30 חולים בהצלחה במכון החדש.

למשטרה ידועה זהות יוזם מודעות הנאצה נגד שילה המנוח

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

פרטי מזמין מודעות הנאצה נגד הארכיאולוג המנוח יגאל שילה ידועים למשטרה. המזמין נמצא בחו"ל. אם ישוב לארץ הוא יוזמן לחקירה. עובדות אלו מסר אתמול לכנסת השר בר־לב בתשובה להצעה לסדר היום של עדנה סולודר (מערך).

שר המשטרה הרגיש כי „נוסח המודעות היה מזעזע, קשה להאמין כי יד אנוש עמדה מאחוריהן".

המשטרה איתרה את בית הדפוס בו הודפסו המודעות, ונגד בעליו כבר הוגש כתב אישום. בית הדפוס שוכן בשכונת מאה שערים. מתברר כי המודעות הוכנו עוד לפני כשנה וחצי, מיד לאחר שנודע על מחלתו הקשה של שילה.

● בצורת שניה בתוך שלוש שנים מאיימת לפגוע בצורה קשה ביותר באתיופיה, ובפרט ב־20,000 היהודים החיים בעיקר בחבל גונדאר. ג'ורג' קאסוס, המכהן מטעם יוניצ"ף (קרן הילד של האו"ם) על אזור אתיופיה, אמר כי כ־7.5 מיליון מבין 46 מליון אזרחי אתיופיה צפויים שוב למיתה מרעב.

עתירה לבג"ץ לפזר הגוף הבוחר את הרב הראשי לת"א

חבר מועצת העירייה, אברהם פורז, דורש לכלול אשה ● שמיר: אין בכך, חלילה, כדי לפגוע בכבודן ובזכויותיהן של הנשים

חבר מועצת עיריית תל־אביב, עו"ד אברהם פורז, עתר אתמול לבג"ץ נגד ראש העירייה ומועצת העירייה.

עו"ד פורז מבקש להורות על פיזור נציגים שנבחרו על ידי מועצת העירייה לגוף הבוחר את הרב הראשי של עיריית תל־אביב.

בעתירה נטען, כי נבחרו עשרה חברים, כולם גברים, ואף לא אשה אחת, והדבר נוגד את עקרון השוויון שבין נשים וגברים. עוד נטען, כי לא נבחרה אשה לגוף הבוחר בשל שיקולים פסולים, כתוצאה מלחצים שהופעלו על ראש העירייה.

העותר מבקש מבג"ץ להוציא צו ביניים, שיאסור את קיום הבחירות לרבה הראשי של תל־אביב עד תום הדיון בעתירה.

העתירה הועברה לעיונו של השופט התורן בבג"ץ וטרם התקבלה החלטה ראשונית.

ראש הממשלה, יצחק שמיר, הודיע אתמול לשרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, בתשובה למכתבה מיום א', כי החלטת מועצת עיריית תל־אביב אינה חורגת מן הנוהג המקובל בנושא זה שנים רבות, ויש ברצונו לכבדה. „אין בכך חלילה כדי לפגוע בכבודן ובזכויותיהן של הנשים", כתב שמיר.

שמיר כתב עוד, כי השאלה שעמדה על הפרק היא שינוי בסטטוס קוו הקיים והמוכר זה שנים רבות כאשר לבחירת הרבנים בתל־אביב ובמקומות אחרים.

היפרשוק רעננה מכר בשר שאינו ראוי למאכל אדם

מאת ניצה ריימון, כתבת „על המשמר"

חנות ההיפרשוק ברעננה ומנהלה, מנו רובין, נקנסו אתמול בבית־משפט השלום בכפר־סבא ב־3,500 שקל על החזקת עסק במצב מלוכלך ומכירת בשר שאינו ראוי למאכל אדם.

בביקורת של פקח תברואה נמצאו בחנות 23 ק"ג עופות שהוצגו למכירה כאשר זמן שיווקם פג זה חודשיים. העובדים בפינת הבשר מכרו ללא כיסוי ראש, קירות המקררים היו מלוכלכים, רצפת המחסן מזוהמת ומתחת לשולחן האריזה נמצאו מקקים מתים.

„אין בעיה לקרנות הפנסיה לכסות זכויות המבוטחים"

דב פלג: מצבה של קרן „מקפת" אינו גרוע או טוב יותר משל האחרות

„החישובים האקטואריים מראים שבמשך 35 שנה אין בעיה לקרנות הפנסיה לכסות את הזכויות של המבוטחים", אמר אתמול יו"ר האגף לביטחון סוציאלי בהסתדרות, דב פלג, במסיבת עיתונאים בתל־אביב.

פלג הוסיף, כי הכרת המצב האמיתי של הקרנות תמנע הטעיה מכוונת של הציבור ותסייע לתהליך מיזוג קרנות הפנסיה. „ההירשות לשנת 1986 מצביעים על יציבות המערכת", אמר. „פנסיה היא מערכת דינמית ותמיד תתאזן, כי העובדים ידאגו לכך".

פלג ציין, כי באפריל 1988 הכנסת הקרנות תגדל ב־10 אחוזים, כאשר דמי הגמולים יגדלו בשיעור 1.5 אחוזים — אחוז של המעסיק וחצי אחוז של העובד.

יו"ר האגף לבטחון סוציאלי אמר, כי האוצר ירצה לשנות את התנאים כשהקרנות מעבירות כספים אליו. לדבריו, האוצר ירצה „להבריח" את הקרנות „לשלוח" חלק מכספי הצבירה לשוק החופשי ולהוריד את הריבית, ואילו הקרנות מתנגדות לכך, כיוון שיש להן התחייבויות מבוטחות לגימלאים.

עוד ציין הדובר, כי ההסתדרות מתנגדת לכך שהעובדים מהשטחים אינם מבוטחים בקרנות הפנסיה והסוציאליים האחרים. לדבריו, הממשלה מנעה את ביצוע הביטוח.

על קרן „מקפת" אמר, כי בדו"ח שנת 1987 נערך דו"ח על ידי אקטואר של האגף לביטחון סוציאלי יעקב אנסלר, ונתברר שמצב „מקפת" אינו טוב או גרוע יותר מבחינה אקטוארית משל יתר הקרנות. „מקפת", הוסיף, היא 10 אחוזים מהמערכת. (עתים)

הסכמה ב„עבודה" לדרישות מפ"ם, לתחום פעולה נוסף בהנהלה הציונית החדשה

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

הרכב ההנהלה הציונית החדשה וחלוקת התיקים בה ובסוכנות היהודית נדונו בפגישה בין נציגי הברית העולמית של מפ"ם ומפלגת העבודה שנערכה אתמול בירושלים.

בפגישה השתתפו שמחה דיניץ ויחיאל לקט (עבודה), דב פורה, הייני בורנשטיין ואברי פישר (מפ"ם).

בפגישה נמסר, כי עד כה אין הסכמה בין הליכוד לבין יתר המפלגות. מכל מקום ברור, שעד ראשית פברואר 1988, ערב כינוס חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית בירושלים, חייבים להגיע לחלוקת תיקים בהנהלה החדשה.

תביעותיה של מפ"ם בפגישה זו, לקבל אחריות לתחום פעולה נוסף על תיק השירותים הקהילתיים שברשותה, נתקבלו בהסכמה ובהבנה מצד נציגי „העבודה" — כחלק אינטגראלי במו"מ שיתנהל עם המפלגות בשבועות הקרובים. הובטח תיאום מלא בין שתי המפלגות בפני כל הסכם עם מפלגות אחרות.

המשתתפים בפגישה היו תמימי־דעים לגבי הבטחת האופי המתקדם של התנועה הציונית, כתוצאה של היערכות פוליטית חדשה שגובשה בקונגרס הציוני הל"א עם שובה של תנועת העבודה להגמוניה בהסתדרות הציונית העולמית.

300 עובדי תדיראן חולון שבתו והפגינו מול ההנהלה

מאת אשר שילוני, כתבנו בחולון

כ־300 עובדי המפעל המכאני של תדיראן בחולון, השביתו בסוף השבוע שעבר את המפעל והפגינו לפני בניין ההנהלה הראשית של החברה נגד תוכניות הפיטורים. העובדים הופתעו לראות ששערי בניין ההנהלה בגבעת־שמואל, חסומים ואין נותנים להם להיכנס, ושוטרים ואנשי חברת שמירה פרטית מסתובבים בפנים.

בדעת עובדי המפעל לקיים שורה של הפגנות כל עוד לא תסדיר ההנהלה את תביעותיהם לערבון שכרם ותחדל משיטת הפיטורים השרירותית.

חלק מהעובדים נפגשו עם שר האוצר משה נסים, בעת שהופיע בפני נציגי הליכוד בהסתדרות, והציגו בפניו ובפני ח"כ יעקב שמאי תלושי משכורת על־סך 600 עד 700 שקל לחודש, של עובדים שמועסקים מעל עשר שנים ב„תדיראן".

21 חקלאים קיבלו מדליות בחגה של חברת „אגרקסקו"

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

„מדינת ישראל חבה חוב מוסרי גדול להתיישבות החקלאית, ועליה לקיימה ולחזקה גם בעתות משבר ומצוקה שנגרמה לאו דווקא באשמתם של החקלאים" אמר נשיא המדינה בטקס הענקת תעודות ומדליות ל־21 חקלאים במלאות 30 שנה ליסוד „אגרקסקו".

שר החקלאות אריק נחמקין העלה על נס את תרומתה של החקלאות. זו יצירה סימפונית שמקבלי הפרסים הם מנגניה. ידידים וגם אויבים אמר מחזרים אחרינו, כמקור ידע המבוקש על־ידי מומחים ומשלחות מכל העולם.

יו"ר „אגרקסקו", ראובן אילנר, אמר כי היצוא החקלאי הסתכם השנה בלמעלה ממיליארד דולר ויש במדינה פוטנציאל אדיר, שאם ינוצל יכול להגיע לכ־2 מיליארד דולר יצוא חקלאי. מנכ"ל „אגרקסקו", עמוס עמיעד, סקר את הישגי החברה. יוסי הלפרין, יו"ר ועדת הפרסים, אמר כי בבחירת המצטיינים הנחה אותם עקרון ההתמדה וטיפוח הענפים במאמץ רב שנים.

„כאשר חקלאים מצליחים, יש להם הרבה שותפים, ובימי שפל כולם נעלמים" אמר אברהם בן חגן בשם מקבלי הפרסים, והדגיש שההישגים לא הושגו בספקולציה, אלא במאמץ עקשני ועבודה קשה.

בתחילת הטקס קרא חיים חפר מקאמה שהוקדשה ל„אגרקסקו".

עובדי „ליבר" דורשים פיצויי פיטורין מוגדלים

מאת כתבנו לענייני עבודה

130 עובדי מפעל הממתקים „ליבר", העומד להיסגר בפברואר קיימו אתמול אסיפה סוערת בבית ברנר בתל־אביב. העובדים דרשו, שמועצת הפועלים תעמוד מאחורי תביעותיהם לתוספות שכר בגין הרעת תנאים לאלה שיעברו לעבוד בעלית, ופיצויים מוגדלים למפוטרים.

מפעל ליבר בבעלות עלית ייסגר על ידי ההנהלה, בגלל ציודו המיושן. המפעל נמצא בדרום תל־אביב.

ממועצת הפועלים נמסר, כי ההסתדרות תפעל להבטיח את זכויות הותק והתנאים הסוציאליים ושני הנושאים העיקריים הנוספים, שהועלו באסיפה אתמול, דורשים בדיקה לפני שמועצת הפועלים תודיע על החלטתה.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 29.12.1988

	יחידה	שטרות: קניה	שטרות: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	7.1813	1.7225	1.7107
דולר אמריקני	1	1.50	1.56	1.5280	1.5470	1.5370
מרק גרמני	1	0.94	0.99	0.9613	0.9733	0.9661
לירה שטרלינג	1	2.80	2.93	2.8512	2.8868	2.8673
פרנק צרפתי	1	0.27	0.29	0.2837	0.2872	0.2849
ין יפני	100	1.22	1.28	1.2427	1.2583	1.2484
גילדן הולנדי	1	0.84	0.88	0.8541	0.8647	0.8582
פרנק שוויצרי	1	1.17	1.23	1.1947	1.2096	1.1977
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2619	0.2652	0.2635
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2440	0.2471	0.2454
כתר דני	1	0.25	0.26	0.2495	0.2527	0.2505
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3852	0.3900	0.3874
דולר קנדי	1	1.15	1.21	1.1713	1.1859	1.1782
דולר אוסטרלי	1	1.07	1.15	1.1040	1.1178	1.1106
ראנד דר' אפריקני	1	0.48	0.80	0.7943	0.8042	0.8002
פרנק בלגי	10	0.45	0.47	0.4590	0.4647	0.4614
שילינג אוסטרי	10	1.34	1.40	1.3637	1.3807	1.3720
לירה איטלקית	1,000	1.28	1.36	1.3037	1.3199	1.3098